ACADEMIA DE ȘTIINȚE A URSS INSTITUTUL DE ISTORIE GENERALĂ temporar bizantin Volumul EDITURA "NAUKA" MOSCOVA Bord editorial: Membru corespondent al Academiei de Științe a URSS V UDALTSOVA (Redactor executiv), Membru titular al Academiei de Arte a URSS M V ALPATOV, Doctor în Filologie E E GRANSTREM, Academician al Academiei de Științe a RSS Georgiei S G KAUKHCHISHVILI, Doctor în Științe Istorice G L KURBATOV, Doctor în Științe Istorice E E LIPSHITS, Doctor în științe istorice G G LITAVRIN (redactor-șef adjunct), doctor în arte V D LIKHACHEVA, candidat în științe istorice R A NASLEDOVA (secretar executiv), candidat în științe istorice K A OSIPOVA, doctor în științe istorice E CH SKRZHINSKAYA, doctor în științe istorice Ştiinţe istorice M Ya SYUZYUMOV Publicat anual / - B - ( )- (c) Editura "Nauka", Cronograma bizantin, volumul ARTICOLE V A SMETANIN PROSCAFEMENA DIN TIEMUL BIZANTIAN TARDIU Cercetarea terminologică a devenit parte integrantă și, de regulă, preliminară a cercetării științifice despre istoria Bizanțului În acest sens, ar fi utilă generalizarea metodologiei de studiu a terminologiei istorice Identificarea regularităților și trăsăturilor funcționării nominalizărilor terminologice în sursele bizantine a devenit o nevoie urgentă Rezolvarea acestei probleme pe exemplul materialului bizantin este facilitată de dezvoltarea conceptelor de "termen" și "terminologie" în termeni teoretici generali în ultimele decenii x, metode de lucru a terminologiei , probleme de origine, formarea, construcția, evoluția și unificarea terminologiei , cerințe pentru termenul Totodată, pe plan istoric concret au apărut o serie de lucrări terminologice Piotrovsky R G La întrebarea studiului termenului - UZ LGU, , Nr ; Reformatsky A A Ce este termenul și terminologia M , ; Kuzkin N P Asupra chestiunii esenței termenului - Buletinul Universității de Stat din Leningrad, , nr ; Rodzevici N S Înțelegerea termenului, terminologiei și nomenclaturii în practica oamenilor de știință ruși și străini - Buletin lexicografic, , publicat ; Kapanidze L A G concepte de "termen" și "terminologie" -■ În cartea: Dezvoltarea vocabularului limbii ruse moderne M , ; Moiseev AI Ce este termenul și terminologia? (Pe problema criteriilor intralingvistice ale termenului) - În cartea: Program și rezumate pentru a șaptea Conferință științifică și metodologică a Asociației Zonale de Nord-Vest a Departamentelor de Limbă Rusă ale institutelor pedagogice L , ; Voishvillo E K Concept M , ; Moiseev A I La definirea termenului - În cartea: Simpozion științific "Probleme semiotice ale limbajelor științei, terminologiei și informaticii" M , , partea ; Danilenko V P Terminologia rusă M , , p - Kostrov VN Lingviștii ar trebui să-și schimbe atitudinea față de munca terminologică - VYa, , nr ; Cum se lucrează terminologia: Fundamente și metode M , Deborin A M Note despre originea și evoluția conceptelor și termenilor științifici - VYa, , nr ; Lotte D S Fundamentele construcției terminologiei științifice, tehnice și de altă natură: întrebări de teorie și metodologie M , ; Probleme moderne de terminologie în știință și tehnologie M , ; Kutina LL Procese de limbaj apărute în timpul formării sistemelor terminologice științifice - În cartea: Probleme lingvistice de terminologie științifică și tehnică M , ; Gerd A S Probleme de formare și unificare a terminologiei științifice - VYa, , nr ; Budagov R A Terminologie și semiotică - Buletinul Universității de Stat din Moscova, , nr Berger M G Cerințe lingvistice pentru termen - limba rusă la școală, , nr ; Komlev I G Limitele naturale ale acurateței termenului științific În carte: Locul terminologiei în sistemul științelor moderne M , * Shmeleva IN Terminologia comercială a secolului al XVI-lea: (Pe baza materialelor

Cartei de tranzacționare) - În carte: Etapa inițială a formării limbii naționale ruse L , ; Smetanin V A Țărănimea bizantină în terminologia actelor grecești din secolele XIII-XV - ADSV, , , anexă, p - ; Trubaciov O N Terminologie meșteșugărească în limbile slave M , ; Scurt dicționar de terminologie de arhivă M ; L , ; Komarovsky B B Terminologia pedagogică rusă M , ; Sorokoletov F P Istoria vocabularului militar în limba rusă L , ; Sergeev F P Terminologia rusă a tsrav-ului internațional din secolele XI-XVII Chişinău, ; Shilovsky A N Studiul terminologiei socio-politice a perioadei de formare și întărire a statului centralizat rus: (Pe baza monumentelor scrise din secolele XV-XVI) Abstract dis Dr ist Științe M , ; Moiseev A I Terminologie specială și vocabular de uz general: Despre ma- * Istoricul se străduiește pentru "terminologie uniformă și general acceptată" -Dacă atenția acordată termenilor slăbește, bariera neînțelegerii crește "Termenul ar trebui să fie în mod ideal lipsit de ambiguitate, sistematic, neutru stilistic" Mark Blok, care era interesat de întrebările legate de terminologia istorică , a subliniat că problema clasificării este inseparabilă de cea mai importantă problemă a terminologiei Realizarea viabilității unuia sau altui sistem terminologic este posibilă, în primul rând, prin ordinea sa și consistența raportului dintre conținut și expresie Deși terminologia este "fluidă din punct de vedere istoric" , tradiționalismul este inerent oricărei limbi Așadar, de exemplu, terminologia diplomatică modernă se întoarce la izvoarele scrise din secolele XI-XII Ca urmare, ar fi eronat, după justa remarcă a lui G G Litavrin, atât să se procedeze decât din etimologia cuvântului, ca urmare a faptului că ar fi eronat şi să-l ignore complet Terminologia bizantină a fost caracterizată de "tradiționalism extrem de pronunțat" B, o varietate excepțională de forme , vagitate (polisemie , utilizare în sens larg și restrâns e), inconsecvență , deplasarea unui termen cu altul , interschimbabilitatea termenilor , terminologia ofilării și dispariției Cu toate acestea, G G Litavrin a subliniat pe bună dreptate că astfel de concluzii sunt corecte "numai în raport cu fiecare caz concret" (cu toate acestea, era vorba doar de terminologia etnică) Abordarea terminologică susținută de F I Uspensky și adepții săi nu s-a justificat În istoriografie s-a stabilit opinia că este necesar să se studieze relațiile reale ascunse sub învelișul terminologic Diversitatea extremă a terminologiei țărănești bizantine a fost "abia întâmplătoare", mărturisind varietatea formelor de implicare a țăranilor în parikia Analizând terminologia de desemnare a țărănimii dependente feudal-valahă din secolele XIV-XVI, IPT Ștefanescu fixează în ea o relație strictă între schimbarea sensului diferiților termeni și statutul social al muncitorilor rurali Această relație se explică prin faptul că în legătură cu evoluția societății feudale muntene, cu simplificarea socialului structura, unificarea terminologiei are loc O concluzie similară nu poate fi extinsă la terminologia țărănească bizantină din secolele XIII-XV, așa cum nu ar trebui să fie de acord cu concluzia că țăranii dependenți în epoca bizantină târzie au devenit o "categorie relativ omogenă" Pentru a desemna populația agricolă muncitoare, materialul actului bizantin târziu a folosit câteva sute de termeni , a căror semnificație a unei părți semnificative nu a fost încă pe deplin elucidată Unul dintre cei mai misterioși dintre ei este termenul "proskathimenes" În ceea ce privește esența sa în literatura științifică, potrivit experților, cele mai mari dezacorduri au apărut Un grup de cercetători (B A Panchenko, ieromonah Mihail, G A Ostrogorsky, B T Goryanov, D Angelov S) vede două categorii diferite de

populație în peruci și proskafimen Un alt grup nu găsește nicio diferență aici și echivalează proskafimen cu peruci (I I Sokolov, F Delger, G G Litavrin, K V Khvostova, K A Osipova) Există, de asemenea, puncte de vedere care se exclud reciproc cu privire la întrebarea dacă proskathimenele au fost înzestrate cu pământ Ei au fost clasificați ca fără pământ de către D Angelov și B T Goryanov Punctul de vedere opus și moșia că proskafimen sunt alocate teren în condițiile precaria data, este apărat de G G Litavrin și mai recent de D Angelov În același timp, B A Panchenko și M M Freidenberg cred că numai proskafimen numele terial ale persoanelor de profesie - Vocabular, terminologie, stil, , nr Lyublinskaya A D Paleografie latină M , , p Decret Budagov R A , op , p termen - TSB Ed a III-a, vol , p Vezi: Blok M Apologia istoriei sau meşteşugul istoricului M , , p - Akhmanova O S Dicţionar de termeni lingvistici M , , p Kandelaki T L , Neroznak V P Terminologie - TSB Ed a III-a, vol , p Decret Blok M , op , p Decretul Sergeev F P , op , p - Litavrin G G Societatea şi statul bizantin în secolele X-XI M , , p Lipshitz E Câteva remarci despre Vasiliki ca sursă - VV, , , p Decret Smetanin V A , op , p ; Litavrin G G Societatea bizantină , Cu ; Medvedev IP La problema terminologiei sociale a cronicii Morea - ÎN M , , p Ddlger F Beiträge zur Geschichte der byzantinischen Finanzverwaltung, besonders des und Jahrhunderts Leipzig; Berlin, , S ; Idem Der Feudalismos în Byzanz - Vortrege und Forschungen Lindau; Konstanz, , Bd , S ; Karayan-nopulos J Rec pe cartea: Ostrogorskif G Quelques problemes d'histoire de la paysannerie byzantine Bruxelles, - BZ, , , ,S ; Tapkova-Zaimova F Quelques remarques sur les noms ethniques chez les auteurs Byzantins - Studien zur Geschichte und Philosophie des Altertums Budapesta, , p mp; Osipov KA Vi la problema aşezării rurale în Bizanţ (secolele X-XII) - ÎN M , , p Mier cu o evaluare a termenilor din izvoarele bulgăreşti şi sârbe din secolele XIII-XIV: Kondov N K Despre unii termeni ai documentelor bulgare şi sârbe ale Evului Mediu târziu - VV, , , p Dolger F Beitrăge , S , Anm ; Charanis P Despre structura socială a Imperiului La-ter Boman - Byz , / , , p ; Brehier L Vie et mort de Byzance Paris, , p ; Charanis P Proprietăţile monahale şi statul în Imperiul Bizantin - DOP, , , p - ; Ddlger F Ans den Schatzkammern des Heiligen Berges München, (denumită în continuare Athos), S ; Zakythinos D Le despoiat grec de Moree Atena, , or Vie et institutiones, p ; Karayannopulos J Op cit , S ; Litavrin G G Bulgaria şi Bizanţul în secolele XI-XII M , , p Decret Smetanin V A , op , p Compară: Decretul Kondov N K , soc , p Dolger F Beitrăge , S ; Idem Der Feudalismus , S ; Smetanin V A Decret, referință, p ; Decret Osipova K A , referință, p Ostrogorski G Elefteri Anexa satului istoricilor, Ashtva din Bizanț - Proceedings of the Philosophical Faculty (University of Belgrad), , , p ; El Sforâie Anexă istoria feudalismului în Bizanț și în țările slave de sud Belgrad, , p ; Angelov D Contribuția la relațiile funciare în Bizanț în secolul XIII - Anuarul Facultății de Filosofie și Istorie (Universitatea de Stat), , v , carte (istorie), p ; Freidenberg M M Relațiile agrare în Bizanț în secolele XI-XII: Rezumat al tezei dis cand ist Științe M , , p ; Rouillard G La vie rurale dans l'Empire byzantine Paris, , p ; Freudenberg MM Dezvoltarea relațiilor feudale în mediul rural bizantin în secolele XI-XII - UZ Velikoluksky GPI, , p Solov]ev A V , Mashin V A Beograd, , p Freidenberg M M Relaţii agrare , Cu Același fenomen se observă și în satul rusesc din secolele XIV-XVII, vezi: Saharov A N Satul rusesc din secolul XVII M , , p Litavrin GG Câteva caracteristici ale etnonimelor din izvoarele bizantine - În cartea: Întrebări de etnogeneză și istorie etnică a slavilor și romanismului oriental:

Metodologie și istoriografie M , , p Uspensky F I Materiale pentru istoria proprietății pământului în secolul al XIV-lea - ZNU, , v , p , (cercetătorul a considerat eleuferele drept libere) După F I Uspensky, O Tafrali a identificat țăranii liberi cu eleuferi, vezi: T af-rali O Thessalonique au XIVe siècle Paris, , p , nr Vezi evaluarea critică: Smetanin V A Despre problema țărănimii libere în Bizanțul târziu - ADSV, , , p - Lipshits E Decret, op , p ; Smetanin V A Angajați muncitori ai satului bizantin târziu - VV, , , p ; El este Despre statutul anumitor categorii de peruci în Bizanțul târziu - VV, , , p Pentru concluzii informative referitoare la terminologia poloneză, vezi: Razumovskaya A V Eseuri despre istoria țăranilor polonezi M ; L , , p Litavrin G G Societatea bizantină , Cu Ștefănescu Șt Despre terminologia țărănimi dependente din Tara Romînească în secolele XIV-XVI - Stidii Revista de istorie, , , nr , p - Stănescu E Ann : Ștefănescu Șt op cit - BS, , , , p Hvostova K V Raporturile juridice agrare în Bizanțul secolelor XIII-XIV - În cartea: Istoria Bizanţului: În vol M , , v , p Smetanin V A Categorii ale țărănimii bizantine în secolele XIII-XIV: Cand , dis (dactilografiat) Sverdlovsk, , p - erau temporar fără pământ, iar ulterior li s-au alocat pământ K A Osipova, recunoscând acest lucru, subliniază însă că de multe ori proskathimenii nu primeau alocații Dar chiar și după ce au primit pământ, "țăranul așezat, după cum a remarcat subtil M M Freudenberg, nu avea acea legătură puternică cu pământul care exista cu alte categorii a țăranilor" Au fost exprimate, de asemenea, opinii diferite cu privire la chestiunea statutului impozabil al bărbaților proskaf D Angelov credea în că proskafimen au fost scutiți de la plata taxelor către fiscus Alți cercetători (inclusiv D Angelov recent) apără opinia proskafimen ca plătitori M M Freidenberg este gata să o admită numai în cazul (și în aceasta are perfectă dreptate) dacă proskathimenes sunt deja înzestrați cu pământ: "rămâne complet neclar cum pot fi supuși impozitării cei care nu au propriul pământ" O serie de specialiști (A V Solovyov, V A Moshin, D Angelov) consideră proskafimenul ca fiind obligat prin impozite către c feudal, Dezacordul este observat în continuare în chestiunea surselor de origine a proskathimenes Potrivit lui B A Panchenko , proskafimen au fost formați din două categorii de populație: extratereștri și peruci A V Solovyov și V A Moshin în , G A Ostrogorsky în și iar G G Litavrin în i-a considerat pe eleutherieni drept bază socială inițială pentru formarea proskafimenului V A Moshin în a considerat o astfel de sursă de xenos, pe care el, la rândul său, a împărțit-o în patru categorii:) refugiați din regiunile devastate de războiul,) prizonierii de război eliberați în libertate,) răscumpărați din sclavie,) "contribuabilii" (contribuabili) plecați M Ya În sfârșit, G }G Litavrin, în , a ajuns la concluzia că rândurile proskafimenilor au fost completate în principal în detrimentul țăranilor săraci fără pământ Chiar și etimologia cuvântului "proskathimenes" provoacă discrepanțe M M Freidenberg și K A Osipova interpretează sensul filologic literal al termenului "proskathimenes" ca "așezat" (r) G G Litavrin traduce termenul cu cuvintele "plantat", "șezând" Cu toate acestea, în ciuda dezbaterilor aprinse, cercetătorii despre statutul proskathimenelor au ajuns la unanimitate în următoarele aspecte:) proskathimenele nu sunt vechi, ci țărani recent stabiliți ;) indiferent de sursele de proveniență, proskathimenele din noul loc de așezare încep dintr-un moment inițial precum absența terenului ;) nu există nicio îndoială în istoriografie și întrebarea despre soarta viitoare a proskathimenes - cu timpul s-au transformat în "iobagi" , peruci Nu s-a ajuns la un acord cu privire la toate

celelalte aspecte ale subiectului Prin identificarea cauzelor dezacordurilor existente, se pot arăta astfel modalități de a le depăși Discrepanțele s-au datorat următoarelor La analiza statutului proskafimenului s-a uitat cel mai important principiu de clasificare a categoriilor țărănimii feudal-dependente, trăsăturile formei raporturilor de rentă Prin aceste trăsături înțelegem, în primul rând, diferența dintre formele de exploatare a țărănimii, în formele rentei feudale (renda muncii, rentă alimentară, rentă în numerar) și, în al doilea rând, diferența de amploare a uneia sau aceleia forme de chirie K Marx a descoperit legea dependenţei funcţionale a statutului juridic şi de proprietate al ţăranului de forma rentei feudale Esența statutului proskathemenului nu poate fi înțeleasă fără identificarea formelor de exploatare feudală a acestora și a nivelului de diferențiere juridică și de proprietate rezultată În mod arbitrar, contrar sursei, trăsăturile caracteristice proskafimenului au fost atribuite perucilor, sau invers Deci, de exemplu, când studiezi Inventarierea unei metode a mănăstirii Theotokos Spileotissa (LAS, -), s-a tras o concluzie care nu rezultă din analiza sursei: "Perucile, printre care erau bogate, plăteau chirie de la la , perper Printre peruci este numit Teodosie Sârbul, donat mănăstirii de către un stratiot Yakovenko P A Raport privind studiile științifice despre istoria Bizanțului - ZhMNP, , august, partea ; Moshin V A Δουλιχόν ζευγάριον (Despre chestiunea servitorului în Bizanț) - SK, , v , p ; Angelov D Decret, op , p ; Litavrin G G Proskaf-men - SIE, , v , stb Freudenberg M M Dezvoltarea relaţiilor feudale , Cu ; Goryanov B T feudalismul bizantin târziu M , , p ; Decret Osipova K A , op , p Panchenko B A Proprietatea țărănească din Bizanț - IRAIK, , v , nr / , p ; Și (eromonah) M (ihail) Rec pe carte: Decretul Panchenko B A op - VV, , , nr / , p - ; Ostrogorsky G A Cărți de scriitori bizantini - BS, , v f , p , aprox ; El este Elevteri, s ; Goryanov B T Țărănimea bizantină sub paleologi - VV, , , p ; Angelov D Decret, op , p ; Goryanov B T Feudalismul bizantin târziu, p Sokolov I I Materiale despre pământul și viața economică a Bizanțului - IAN URSS, , seria , p ; Athos, p ; Litavrin G G Proskafimeny, stb (din secolul al XII-lea); Khvostova KV Particularitățile raporturilor juridice agrare la sfârșitul Bizanțului (secolele XIV-XV) M , , p ; Decret Osipova K A , op , p - (din secolul al XII-lea) Goryanov B T țărănimea bizantină , Cu ; Angelov D Decret, op , p ; Goryanov B T Feudalismul bizantin târziu, p Litavrin G G Țărănimea Bulgariei de Vest și de Sud-Vest în secolele XI-XII - UZ al Institutului de Studii Slave al Academiei de Științe a URSS, , v , p ; El este societatea bizantină , Cu - Angelov D Despre unele trăsături caracteristice ale dezvoltării societăţii bizantine pe căile feudalismului - VV, , , p Decretul Panchenko B A , op , p , ; Freidenberg M M Relaţii agrare , Cu ; El este Dezvoltare , Cu , aprox Decret Osipova K A , op , p Freidenberg M M Relaţii agrare , Cu Angelov D Aducerea la pământ a relațiilor de pământ , Cu - Solovyov A V , Decretul Moshin V A , op , p (din momentul primei revizuiri cadastrale până la excursia financiară); Goryanov B T țărănimea bizantină , Cu ; El este Feudalismul bizantin târziu, p ; Angelov D O Despre câteva trăsături caracteristice , Cu Freidenberg M M Dezvoltare , Cu , aprox Solovyov A V , Decretul Moshin V A , op , p (înainte de primul audit cadastral și după excursia financiară primită de feudal); Angelov D Aducerea pe pământ a relației , Cu Decretul Panchenko B A , op , p Solovyov A V , Decretul Moshin V A , op , p ; Ostrogorski G Elevteri, p ; El este Pronina, p ; Sfaturi și povești ale lui Kekavmen Componența comandantului bizantin al secolului XI / Pregătirea textului,

introducere, traducere și comentariu de G G Litavrin M , , p Decretul Moshin V A , op , p - Syuzyumov M Ya Bizanț ■- SIE, , vol , st Syuzyumov M Ya Economia suburbiilor marilor orașe bizantine - VV, , , p Litavrin G G Societatea bizantină , Cu Freidenberg M M Relaţii agrare , Cu ; El este Dezvoltare , Cu ; Decret Osipova K A , op , p Litavrin G G Proskafimeny, st ; Consilii și povești , Cu ; Litavrin G G Societatea bizantină , Cu - În termeni istoriografici, această poziție a fost remarcată de M M Freidenberg (Freidenberg M M Razvitie , p) și K A Osipova (Osipova K A Decret, soch , p) Acest lucru este foarte clar consemnat de D Angelov (Angelov D Despre unele trăsături caracteristice , p) Și (eromonah) M (ihail) Decret, op , p - Ostrogorski G Elevteri, p ; El este Pronsha, p ; Angelov D Aducerea pe pământ a relației , Cu (cărturarul crede că proskathimenele doar "în unele cazuri" au devenit peruci); Freidenberg M M Dezvoltare , Cu K A Osipova exagerează oarecum, având în vedere concluzia formulată de D Angelov ca fiind stabilită în știință, despre repartizarea pământului sătenilor și transformarea acestora în contribuabili (Decretul Osipova K A , soch , p) Istoriografia discutată mai sus nu ne permite să fim de acord cu aceasta Vezi pentru mai multe detalii: Decretul Saharov A N , soc , p - Literatura specială dedicată analizei acestui inventar este indicată în lucrarea: Smetanin V A Categorii , Cu , aprox "Sârb" ar trebui transcris ca "Serv"):) Actul proskafimen sunt denumite în mod nerezonabil peruci;) se crede că au plătit chirie (actul se referă doar la telos - impozit de stat în acest caz);) Theodosius Servos se numește perucă donată mănăstirii de către un stratiot (Theodosius Servus este înregistrat în act ca proskafi-men A ajuns la mănăstire "ca urmare a unei jertfe" - χάριν προσενέ-ξεως - din stratiotul Hekatidi din Melnik și căreia categorie de țărani îi aparține a aparținut donației, actul nu vorbește despre asta; nici în trecut, nici în prezent nu se poate numi perucă - nu există motive pentru aceasta) Cercetătorii au avut prea multă încredere în terminologia surselor, de parcă ar fi uitat să ia în considerare statutul real al proskathemen Înlocuirea unui termen cu altul (fără a lua în considerare contextul) a fost luată ca dovadă a identităţii lor Statutul economic al proskathimenes a fost determinat pe baza etimologiei termenilor B T Goryanov a considerat posibil chiar și "o examinare superficială a documentelor" Influența conceptului lui B D Grekov de simplificare a structurii sociale a populației țărănești și unificarea corespunzătoare a terminologiei din anii ai secolului al XVI-lea a avut un efect cert - Secolele XV KV Khvostova a găsit posibil să "aplice termenul "perucă" pentru a se referi la întreaga clasă a țăranilor dependenți" și scria "despre o anumită consolidare a clasei țăranilor dependenți" în secolele XIV-XV Într-o altă lucrare, KV Hvostova a exprimat această idee cu cea mai mare claritate: "A existat un proces de dispariție a granițelor între diferitele grupuri ale țărănimii dependente, care în vremurile de mai târziu a devenit o categorie relativ omogenă" (r) Ca urmare a acestei abordări metodologice, K V Khvostova a efectuat prelucrarea statistică a materialelor practicanților fără a ține cont de statutul diferitelor categorii ale populației dependente feudal forme În plus, în practica feudalismului, lipsa libertății, diferitele forme de dependență țărănească nu au fost întotdeauna legalizate, ci uneori dezvoltate "numai de fapt, și nu legal" Potrivit lui V I Toată această diversitate era firească și necesară în Evul Mediu" Este de remarcat faptul că V I Lenin a evidențiat printre multe altele asemenea categorii de țărani ca "săteni proprietar", "coloniști", "noi veniți" Unii bizantinişti nu au citit întotdeauna textele greceşti cu atenţia

necesară IP Medvedev, reflectând asupra conținutului a opt acte dedicate proprietății pământului monahal din Mistra, a ajuns la următoarea concluzie: "Materialele prezentate arată că proskathimenes sunt vândute, cumpărate și donate împreună cu terenurile și alte tipuri de proprietate" Această teză nu este susținută de surse Dintre cele opt documente (Hrisovul lui Andronic al II-lea din septembrie -august , Christovul al lui Mihail al IX-lea din noiembrie , doi Christovul al lui Andronic al II-lea din februarie și septembrie , Sigilion patriarhal din mai și trei acte episcopale din ,) proskathimenes se găsesc numai în trei (primul, al doilea și al optulea) Dimitrie, numit Pelatius, cu proskathimens, secțiunea lui Mitatov cu proskathimens Al doilea chrisovul confirmă dreptul mănăstirii de a deține terenurile enumerate cu proskathimenes În actul episcopal din sunt numiți poskafimenii, care locuiesc în diferite localități În ceea ce privește informațiile despre vânzarea și donarea persoanelor dependente, I P Medvedev a dezvăluit doar cazuri de donații de "peruca lui Pardogera de la arhontul local Niko peruci donate de domnitorii din Mistra lui Christopher Curtesis, Nicholas Trikolos, Nicholas Frankos și fratele său George Vinatos" * * Mai), care nu menționează la proskathimenes toate Astfel, teza lui I P Medvedev despre posibilitatea de a vinde și dona proskafimen se dovedește a fi nefondată Oamenii de știință au permis afirmații a priori cu privire la timp departe de obiectul de studiu Concluziile s-au bazat pe o parte a materialului, și nu pe totalitatea faptelor istorice Pentru a rezolva problema proskathimenes, ar trebui mai întâi să identificăm acele cuvinte-cuvinte (termeni-expresii) din perioada bizantină târzie (-), care au servit la desemnarea proskathimenes Mai jos este o listă a acestora în ordinea alfabetului grecesc, iar sub litera A se consemnează mențiunea termenului în sursele grecești (litere, practici, tipuri și litere), iar sub litera B se află un indice de specialitate literatura dedicată analizei termenului Rezumatul termenilor permite în același timp conturarea gamei surselor utilizate Las deoparte documentele de afaceri latine și slave pentru moment, pentru că în primul rând este necesar să dezvălui esența conceptului de "proskathimenes" pe baza surselor grecești Mi s-a părut nepotrivit să se acorde note de subsol în listă acelor lucrări speciale în care termenul "proskathimenes" este fixat fără explicații, de exemplu, atunci când se prezintă conținutul actelor oameni atașați, vezi: oameni atașați iobagi atașați, vezi: iobagi atașați ekpalai presseteden A: MM, IV, r (-); V, p - (октябрь - г) cesionari liberi A: Lemerle P Actes de Kutlumus Paris, (în continuare - Kutl), ρ , (februarie); Petit L Actes de l'Athos I Actes de Xénophon - BB, , , Anexa nr , p - , ( ); Kutl , c - , - , (octombrie); Regel W , Kurtz E , Korablev B Actes de l'Athos VI Actes de Philotee - BB, , , Anexa nr , p (mai) LAS, , - , LAS, și - Sensul termenului, care decurge din text sau context, este mai aproape de adevăr, vezi: Pron- conversații H F Despre sensul termenului "Izremenani" din Cronica din Novgorod - VV, , , p Decretul Moshin V A , op , p , aprox Goryanov B T Feudalismul bizantin târziu, p Despre reacția istoricilor la acest concept, vezi: A N Saharov, Ukaz, soch , p , - , Khvostova KV Caracteristici , Cu , aprox Hvostova K V Raporturi juridice agrare , Cu Khvostova KV Caracteristici , Cu - Marx K , Engels F Op Ed a II-a, vol , partea a II-a, p Ibid , vol , p Lenin V I Full col cit , vol , p Ibid Medvedev I P Mistra L , , p - , - Ibid , p Millet G Inscripţii byzantines de Mistra - BCH, , , p , , ; , (septembrie - august); ρ , , ; , (noiembrie); ρ , ( ) Decret Medvedev I P , op , p Freidenberg M M Dezvoltare , Cu ; Litavrin G G Proskafimeny, stb ; Decret Osipova K A ,

op , p - Despre conceptul de "fapt istoric", vezi: Vainshtein O L Marxism-Leninism on historical fact - În cartea: V I Lenin și problemele istoriei L , , p - În: Ostrogorsky G Cărți de scriitori bizantini, p ; El este Elevteri, s ; Ostrogorskij G Pour l'histoire de la féodalite bizantine Bruxelles, , p - ; Smetanin V A Categorii , c - oi έποικοι A: Athos, nr (decembrie) În: Uspensky F I Despre istoria proprietății țărănești a pământului în Bizanț - ZhMNP, , și , ianuarie, p , , ; Skabalanovich N Statul și biserica bizantine în secolul al XI-lea SPb , , p , aprox ; Decretul Panchenko V A , soch , p - , , ; Și (eromonah) M (ihail) Decret, op , p ; Bezobrazov P V Actele lui Athos - Revista Bizantină, , , p ; Sokolov I I Mari și mici conducători în Tesalia - VV, , , p ; Uspensky F I Activitatea științifică a lui B A Panchenko - VV, , , p - ; Uspensky F I , Beneşevici V N Vaselonsky acte L , , p XCIX, C; Dolger F Beitrage , S , Anin ; Vishnyakova A Organizarea economică a mănăstirii Lemviotissa - VV, , , p , , - ; Sokolov I I Materiale , Cu , , ; Solovyov A V , MoshinV A Decret, op , p ; Decretul Mashin V A , op , p , aprox ; Angelov D Aducerea de relații pământ-lene , Cu , - ; Goryanov B G F I Uspensky și importanța sa în studiile bizantine - VV, , , p p ; Athos, p , ; Goryanov V T țărănimea bizantină , Cu ; Charanis R Op thè Structura socială și organizarea economică a Imperiului Bizantin în secolul al XIII-lea și mai târziu - BS, , , p ; Dolger F Die Frage des Grundeigentums în Byzanz Byzanz und die europaische Staatenwelt Ettal, , S ; Levchenko M V - BB, , , Cu ; Ostrogorskij G Op cit , p , - , ; Bompaire J Rev - RH, , , , p ; Werner E Erezie populară sau mișcare pentru reforme sociale și politice? Probleme ale mișcării revoluționare din Salonic în - - VV, , , p , aprox ; Goryanov B T Feudalismul bizantin târziu, p , , ; Smetanin V A țărănimea bizantină , Cu - ; Tsankova-Petkova G Compoziția socială a populației ținuturilor bulgare în perioada dominației bizantine - VV, , , p , , ? Lemerle P Un praktikon inédit des archives de Karakala (Janvier) et la situation en Macédoine Orientale au moment de l'usurpation de Cantacuzène - Cadou pentru "AK Orlandon, p A" Atena, , p , ; Mutafchiev P Lucrări alese Sofia, , т , p preoţi sau diaconi A: MM, IV, , (septembrie) chiriași suplimentari sunt bineveniți A: MM, IV, , (августа г) Inculpați falimentați, străini și necunoscuți public și neînregistrați de fapt A: Petit L , Korablev B Actes de G Athos V Actes de Chilandar lre parti Actes grecs - BB, , , anexa № (în continuare - Хил), № , c , - (septembrie); Dolger F Regesten der Kaiserurkunden des Ostrõmischen Reiches München? Berlin, - (în continuare - DR), Bd IV, N oamenii aşezaţi A: Afon, № (decembrie) B: Афон, c Viitorul este locuit de oameni A: Афон, № , (декабрь г) oí oameni locuiți A? Afon, № , (decembrie) oamenii adaugati A: MM, II, , - (mai) ds încearcă să A: Dõlger F Sechs byzantinische Praktika des Jahrhunderts für das Athoskloster Iberon - Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, pbilos -hist Klasse, Ñeue Folge, , H (în continuare - DPr), RK, , (r) trecători A: Kurtz este Nachtrâgliches zu den Akten des Xenophonklosters - BB, , , p , (iunie) B: Solov]ev A V , Moshin V A Decret, соч , c ; Goryanov B T Бизянтийское крестанство , c oameni așezați A: Kténas X Discursuri crisobuloase ale singurei sfinte bazilici Athos, mănăstiri patriarhale și stauropigiene din Doceiario - EEBS, , IV (dalee - Кшенас), p (август г) chiriași atașați vezi: chiriași atașați dependente inexistente A? MM, V, - (апрель г); DR, III, N enoriașii atașați rezidenților permanenți A: MM, V, - (апрель г); DR, III, N B: Мошин В А Decret, соч , c , nota persoanele nou identificate care sunt publice și libere A: Афон, № , - (апрель г) taxe suplimentare A: Goudas M Documente bizantine ale

sfintei mănăstiri Vatopedi de pe Athos - EEBS, (în continuare - Goudas), a B: Френберг M M Развитие , c ; Lemerle P Schiță pentru o istorie agrară a Bizanțului: izvoare și probleme -RH, , , , p προσκαθήμενοι A: Zachariah von Lingenthal C E Greco-Roman Jus Lipsiae, , alin III (Lipsiae - Lip Lipsiae), , (г), (г); MM, IV, , (- гг); , - (ianuarie d Hr); (июнь г); (ianuarie CE); V, , (august г); IV, , (februarie-august г); Афон, No (august г); MM, VI, , (Мй г); IV, (c г); , (ianuarie î Hr), (ianuarie î Hr); Цах Право, III, , (г); MM, IV, (august î Hr), , (ianuarie î Hr); ГўВЂВњ, IV, , , - , (ГўВЂВњ г); DR, IV, N (engleză); Γεράσιμος Σμυρνάκης Τό 'Άγιον 'Όρος New York, , p , (USD); Astruc Ch Un act patriarhal fără precedent din vremea paleologilor - Amestecuri H Gregory, , IV, p - (Capitolul XIII-Capitolul XIV в); Regel W Eficacitatea periferiei periferiei 'ciclului canadian της coasa Βατοπεδίου Πετρου-πόλει, (engleză - engleză), σ (г); S , , , (s (s ; ph : DR, IV, N); Dõlger F Παρασπορά Ettal, , S , , ; , (s арт); Хигл); , , ; , (august î Hr); , (august î Hr); , , , (ianuarie î Hr); Millet G Op cit R , , , (septembrie - august); Hil , , - (septembrie); , (septembrie); Mei G Op cit , , , ; , (noiembrie); Regel W , Kurtz E , Korablev B Actes de l'Athos IV Actes de Zographou - BB, , al -lea apendice (denumit în continuare - Zogr), Cu , (martie ?); Hil , , (iunie); , (iunie); , , (iunie); Kutl , , , (februarie); Hil , , , , (martie); Zogr , , (septembrie); Guillou A Les archives de Saint-Jean-Prodrome sur le mont Ménécée Paris, (denumit în continuare Guillou), p , (noiembrie); , , (iulie); , (iulie); MM, VI, , ; , , (decembrie); Zogr , , (septembrie); , (martie); Vatop , , , (mai); vezi: DR, IV, N ; Rouillard G , Zakythinos DA Un faux chrysobulle d'Andronic III Paléologue - Byz , , , p , - (ianuarie ; vezi: DR IV, nr) , - (ianuarie ; vezi: DR, IV, nr); Xen , - ȘI ( ); Millier J Byzantinische Analekten - SBAW [în Wien, philos - hist Klasse, , IX, , S , ; , , ; , - ' (iulie); vezi: DR, IV, N ; Σάθας Κ Ν Μεσαιωνική βιβλιοθήκη Βενετία, , voi , σ , ; , ( ); Xen , (ianuarie); Mei G Op cit , , ( ); , ( ); Zogr , , (ianuarie); , (ianuarie); Ktenas, , (mai); Gudas, , (august); Solov]ev A V , Decretul Moshin V A , soch , ; , , - , - , - , , , ; , , , , , ; - (noiembrie); , , (aproximativ); Novakovip St Zakonski spo-menitsi srpskih dzhava mijlocul secolului Beograd, , p , : , , ; , , , - ; , - (?); Solovyov A V , Decretul Moshin V A , soch , , - ; , , , , - , , - ; , , ; , (aprilie); , (mai); , , ; , - , , , ; , (aprilie sau mai); , ; , , (aprilie sau mai); Florinsky T Actele lui Athos și fotografiile din ele în colecțiile lui P I Sevastyanov SPb , , p (ianuarie); Fil , , - ; , , ; , , , , ; - (aprilie); Muller J Op cit , S , Anm , Z , , ( ); MM, V, , , , (aprilie); Kurtz E Op cit , , - , (iulie); Athos, , , - , , ; , , , , (august); Solov] ev A V , Decretul Moshin V A , soch , , , (august); , , , (octombrie); MM, V, , (decembrie); Ktenas, , (august) BB, , , , , ( ); , , ( ); Λαυριώτης Α Ε , , - (mai); Decretul Florinsky T , op , p ; MM, IV, , , , ; Λαυριώτης Α Ε Ἀθωΐτις Στοά - VV, , VI (în continuare - LAS), , ; Xen , , ; MM, VI, , - , ; , ; , În: Uspensky F I Materiale pentru istoria proprietății funciare în secolul XIV Odesa, , p , ; El este Urme de cărți de scriitori în Bizanț - ZhMNP, , partea , ianuarie, p , ; Zachariae von Lingenthal C E Geschichte des griechisch-rõmischen Rechts Berlin, , S ; Decretul Panchenko B A , op , p , , - , , , ; Și (eromonahul) Mihail) Decret, op , p , , ; Tafrali O Op cit , p , ; Șop-stantinescu NA Reforme sociale ou reforme fiscale? Une hypothèse pour explicar la disparition du servage de la glèbe dans r Empire byzantin - Académie Roumaine Bulletin de la section historique, , XI, R ; Uspensky F I ,

Decretul Beneşevici V N , soch , p XVIII; Sokolov I I Materiale , Cu ; Solovyov A V , Decretul Moshin V A , op , Cu , ; Decretul Moshin V A , soch , p - ; Dolger F Zur Textgestaltung der Lavra-Urkunden und zu ihrer geschichtlichen Auswertung - BZ, , , S ; Diehl Ch Les grands problèmes de l'histoire byzantine Paris, , p ; Ostrogorsky G Cărți de scriitori bizantini, p , aprox ; VV, , , p ; Ostrogorsky G Elevteri, p ; Brëhier L La civilization byzantine Paris, , p ; Goryanov B T țărănimea bizantină , c ; Angelov D Aducerea pe pământ a relației , Cu , , ; Freidenberg M M Relaţii agrare , Cu ; Dolger F Die Frage , S ; Rouillard G La vie rurale , p ; Ostrogorskij G Pour l'histoire , p , ; Litavrin G G Ţărănimea , Cu ; Syuziumov M Ya Economie , Cu ; Freidenberg M M Dezvoltare , Cu , - ; Bompaire J Op cit , p ; BB, , , p ; Angelon? D Die feudalen Verhaltnisse und der Klassenkampf in den balkanischen Staaten im Spâtmittelalter - ZGW, , H , S ; Freidenberg MM Moșie monahală în Bizanț secolele XI-XII - UZ Velikoluksky GPI, , , nr , p ; Litavrin G G Bulgaria şi Bizanţ , Cu , - , , , , , ; Goryanov B T Feudalismul bizantin târziu, p - ; Smetanin V A țărănimea bizantină , Cu , , - ; Syuzyumov M Ya Bizanț, stb ; Smetanin V A Strat declasat în satul bizantin târziu - UZ al Universității Ural numită după A M Gorki, , nr , Ser ist emisiune , p - , - , - , - , cca ; Osipova K A Relaţiile agrare în Bizanţ în a doua jumătate a secolelor IX-X - În cartea: Istoria Bizanţului: În vol M , , v , p ; Khvostova KV Raporturi juridice agrare , Cu ; Litavrin G G Proskafimeny, stb ; Khvostova K V Caracteristici , Cu ; Smetanin V A Meșteșugarii rurali ai Bizanțului târziu ca grup social - ADSV, , p , aprox ; Angelov D Istoria Bizanţului Sofia, , partea , p , ; Consilii și povești , Cu ; Medvedev I P Mistra, p ; Mutafchiev P Decret, op , p ; Angelov D Despre câteva trăsături caracteristice , Cu - ; Litavrin G G Societatea bizantină , Cu , , ; Osipova K A Despre problema așezărilor , Cu - , - , , - inculpaţii necunoscuţi publicului şi liberi A: Афон, № , c , - (aprilie) persoane ataşate A: MM, IV, (septembrie); (mai); , , (iulie); (iulie); Цах Legea, III, , (г); MM, IV, (august); , (septembrie); , (octombrie) Solov]ev A V , Mashin V A Decret, соч , (август г); Le fort J Actes d'Esphigménou Paris, , № (august); Baton, (г) adjuvanti fara opozitie A: Гийу, , (июнь г) indigenţi săraci indigenţi A: Гийу, , - (июнь г) Adjudecați săraci indigenți și proprietari de proprietăți A Гию, , - (июнь г); vezi: DR, IV, N ofiţeri subordonaţi A: Petit L , Begel W Actes de G Athos III Actes d'Espigmenou - BB, , , anexa № (în continuare - Esf), c XIV (-) B: Острогорски Г Elevteri, c , adaug dooleotai prefixat A: MM, VI, , (май г); V, , (mai); VI, , (г); , - (ianuarie); IV, iobagi ataşaţi A: MM, V, - , (апрель г) atașat la A: DPr, RK, , , , , , , , , , - , , , , , , , , , , , , , , , , (ianuarie); V, (г); RV, , , , , (g) B: DPr, (index) ekpalai ekpalai, vezi: ekpalai ekpalai anexe libere, vezi: anexe libere persoane libere si nerevendicate A: Lavriot, - (mai) B: Сметанин В А Strat declasificat , c - , nota persoane suplimentare si altele straini pantapasi si publicsif necunoscut, gratuit A: BB, , , , - (г) atasat mistarni A: Ксен , (октябрь г) În: Ostrogorsky G Cărți de scriitori bizantini, p p ; Syuzyumov M Ya Despre forța de muncă angajată în Bizanț - UZ al Universității Ural numită după A M Gorki, , , p ; Jacohy D Phénomènes de démographie rurale à Byzance aux XIIIe, XIVe et XVe siècle - Etudes rurales Ecole Pratique des Hautes Etudes Secțiunea a șasea: Sciences économiques et sociales, , avril-septembre, - , p , nr προσκαθήμενοι μίσθιοι A: MM, VI, , - (mai) προσκαθήμενοι μοναχοί A: MM, VI, , - ; , ; În: Freidenberg M M Dezvoltare cu ρροσκαθήμενοι

μονικοί μίσθιοι A: MM, VI, , - (mai) În: Goryanov B T țărănimea bizantină , Cu ; Syuzyumov M Ya Despre natura și esența comunității bizantine conform Legii Agricole - VV, , , p , aprox προσκαθήμενοι ξένοι A: MM, IV, (martie); VI, - (mai); , ( ); , (ianuarie); IV, , (mai); DR, III, N Cf Termen latin homines extranei ("străini"): Longnon J , Topping P Documents sur le régime des terres dans la Principauté de Morée au XlVe siècle Paris, , sv străini necăsătoriţi A: MM, IV, , (mai); DR, III, N străini necăsătoriți și nerecunoscuți public A: MM, IV, - (май г); DR, III, N străini şi public necunoscut A: MM, VI, , - (mai) Pentru dată, a se vedea: Dôlger F DieKaiser-urkunden des Johannes-Theologos-Klosters auf Patmos - BZ, , , / (în continuare - Patmos), S ; DR, III, nr ; MM, IV, - (decembrie); DR, III, nr ; MM, VI, , (noiembrie) Pentru dată, vezi: Patmos, ; DR, IV, nr ; MM, VI, , (ianuarie) Pentru dată, vezi: Patmos, ; DR, IV, N προσκαθήμενοι παΐδες τής (numele satului) A: MM, IV, - (iunie) προσκαθήμενοι πάροικοι A: Tsakh Dreapta, III, ( ); MM, IV, (-); (martie); (iunie); (septembrie); V, , ; , (aprilie); VI, , (mai); Dõlger F Παρασπορά, , (ianuarie); MM, IV, (mai-aprilie); V, , (mai); VI, , - (mai); IV, (septembrie); (aprilie); Zogr , , (august); Hil , , - ( ); DR, IV, nr ; DPr, K, (noiembrie); DPr, P, ( ); Hil , , - ; , (iunie); DPr, V, ( ); Esf , , , - (-); MM, V, , - (decembrie); IV, , , În: temerle P Op cit , p ; Angelow D Die feudalen Verhaltnisse , •S ; Litavrin G G Bulgaria şi Bizanţ , Cu , , chiriași și iobagi atașați A: MM, VI, , (noiembrie) O data см : Patmos, , DR, IV, N ; , - (ianuarie) Data: DR, IV, N Chiriașii prin contract și funcționarii nerecunoscuți și altele asemenea fac întotdeauna parte din sectorul public A: MM, VI, , - (mai) rezidenți rezidenți și străini și necunoscute publicului A: Зогр , , - (august) O data см : DR, IV, N , chiriași atașați și necunoscut public A: MM, IV, , (июнь ' г); DR, III, N ; MM, IV, , - (septembrie) O data см : Dõlger F Chronologisches und Prosopogra-phisches zur byzantinischen Geschichte des Jahrhunderts -BZ, , , S f ; DR, III, N ; MM, IV, - (апрель г); DR, IV, N săraci indigenţi A: MM, IV, , (martie); Hil , , (septembrie); Dele-haye H Deux typica byzantins de l'époque des Paléologues - Mémoires de l'Académie royale de Belgique, classe de litere și științe morale și politice Seria Deuxieme, , v (în continuare - DDt), p , La data tipului mănăstirii Liva din Constantinopol (publicat: DDt, p -) vezi: Janin R Le monachisme byzantin au moyen âge Commende et typica (Xe-XIVe siècle) - REB, , , p - (P Zha-nin se referă la sfârșitul secolului al XIII-lea) Comparați: DDt, r (în timp, a apărut înaintea tipului mănăstirii Fecioarei τής βεβαίας Έλπίδος, care, la rândul ei, a fost datată de editor - - DDt, p ,); Meester R de Les typiques de fondation - Atti del V Congresso internationale di Studi Bizantini Roma, , v , p (autorul datează tipul Mănăstirii Maicii Domnului τής βεβαίας Έλπίδος în ; tipul Mănăstirii Liva a fost consemnat, în opinia sa, chiar mai devreme) necunoscut publicului, vezi: necunoscut publicului atasat sub paroikin telodndes A: MM, IV, (iulie) subordonaţii numiţi A: MM, VI, , - , И (май г) В: Машин В А Decret, соч , с ? Angelov D Принос комментарии позмелените ■relaţii , с cesionari A: Sathas K N Op cit , , (ноябрь г); Kutl , , (octombrie) persoane numite A: Афон, № , (октябрь г); Ср : Афон, № viitorurile prezente A: Афон, № - (декабрь г) oameni săraci, vezi: oameni săraci publicului) acte adiționale necunoscute A : MM, VI, - (май г); , (noiembrie); , (ianuarie) subordonate subordonate, vezi: subordonate subordonate enoriaşi naturali A: BB, , , с , (г) В: BB, , , с ; BB, , , с ? BB, , , с ; BB, , , с Lista prezentată arată că de tipuri de termeni și cuvinte au fost folosite

pentru a desemna coloniști în documentele, practicile, tipurile și literele bizantine târzii, dintre care ar trebui considerate desemnări terminologice unice Cuvântul rădăcină "proskafimeny" este fixat în de tipuri de cuvinte, dintre care sunt unice Mai multe combinații de cuvinte (№ , , , , , , , din listă) diferă în funcție de perestate Spre comparație, este posibil să subliniem că în epoca bizantină târzie, de cuvinte cu cuvântul stem "parik" au fost folosite pentru a desemna diverse categorii de peruci: peruci neînregistrate, peruci nedemne iobagi, iobagi săraci, iobagi inexistenți, de la iobagi la gradul de soldați relocați, iobagi vlahi, iobagi publici, iobagi publici, servitori, iobagi de stradă vedem nume , iobagi, iobagi atașați, arheori antici, iobagi subordonați, iobagi acoperiți, iobagi înregistrați, călugări supuse servitutei din dispoziţia mamei, servitori străini, servitori predaţi, servitori, servitori nemişcaţi, absenţi şi nerevendicaţi, servitori absenţi, servitori nesubordonaţi, servitori incompleti, iobagi publici, servitori contractuali, iobagi liberi, iobagi liberi si negravati, iobagi liberi si negravati, iobagi liberi si negravati, iobagi independenti, iobagi după pământul acestor, chiriași străini, chiriași străini , chiriasi din subordine, chiriasi din subordine, chiriasi din subordine, chiriasi din subordine, chiriasi din subordine, chiriasi din subordine, chiriasi din subordine, chiriasi din subordine enoriasi, adjuncti sub telodnde parohiale, chiriași săraci, chiriași, chiriași ai coloniștilor, крестяне, cărora li se aplică parohie plină, chiriași sub o parohie, chiriași, chiriași naturali convertiți, chiriași naturali chrysobullata parikoi Среди них - de combinații unice În ceea ce privește numărul de cuvinte originale, termenul "perucă" ocupă primul loc, dar termenul "proskafimen" îi este inferior doar cu unități terminologice de acest tip Slovoizii cu cuvintele pivot "perucă" și "proskafimen" domină terminologia țărănească bizantină târzie Acest lucru indică faptul că straturile conducătoare ale țărănimii dependente feudale bizantine târzii au fost perucile și proskathimenes, și nu doar perucile, așa cum se crede în istoriografie Opinia despre peruci ca termen pentru denumirea țăranilor dependenți feudali bizantini târziu a fost stabilită în literatura de specialitate nu numai din cauza necunoașterii statutului proskathimenelor, ci și datorită prevalenței unui număr mare de construcții terminologice artificiale Din anumite motive, istoricii nu au simțit nevoia să verifice cât de mult corespunde abundența sintagmelor terminologice din literatura de specialitate cu starea surselor S-a dovedit că cercetătorii au folosit expresii artificiale cu cuvântul tulpină corespunzător pentru a desemna perucile în perioada bizantină târzie οικοι, οίκοδεσπόται πάροικοι, πάροικοι άκτήμονες, πάροικής οικονεχοι οικοιού ικείας υποστάσεις, πάροικοι αμέτοχοι έν ώ αν τόπω βούλοιντο, πάροικοι ανεπίγ νωστοι τω δημοσίω, πάροικοι εις τά ίδια των ζευγάρια, πάροικοι ζευγαράτοι, πάροικοι κα πνικάριοι, πάροικάριοι, πάροικοποικοποικοι ζευγαράτοι ι υποστατικοί, πάροικοι ΰποτελεταί, υπο τελείς δημοσιακοί πάροικοι) Doar două cuvinte artificiale au căzut în ponderea proskathimenelor: ζήτητοι Перечень терминов для изменения проскафименов shows далее что процесс приселения передававали передавалия, tolabit tohabit, tolabit a se așeza, a se așeza, a se așeza, a se așeza, a se așeza, a se așeza, a se așeza, a a se aşeza, a se aşeza, a se aşeza, a se aşeza În sfârșit, trebuie reținută frecvența de fixare a termenilor și limitele cronologice în care a fost folosit fiecare termen (să fim mai atenți, înregistrate) În acest caz, un wordoid cu o poziție în schimbare a legăturilor este considerat o formă terminologică de cuvinte sunt înregistrate în surse o dată fiecare (nr

- , , , - , , - , - , , , , , , , , ,) , fiecare dintre cele șase - două ori (nr , , , , ,), fiecare dintre următoarele patru - trei ori (nr , , ,), fiecare dintre următoarele de două - patru ori (nr ,), fiecare dintre următoarele două - cinci ori (nr ,) Termenul nr este înregistrat de ori În cele din urmă, rămâne un grup de patru wordoide, fiecare dintre acestea fiind înregistrat de mai mult de două duzini de ori: θήμενοι εις (nr) - și προσκαθήμενοι (nr) - de ori Termenul nr este înregistrat în surse, termenul nr în , termenul nr în trei și termenul nr în Προσκαθήμενοι άνθρωποι se găsesc în izvoare din septembrie până în , προσκαθήμενοι πάροικοι - din până în decembrie , προσκ αθοι - - - - - προσκαθήμενοι din până în Analiza arată că termenul "proskathimenes" a fost cel mai comun dintre cele de cuvinte de mai sus și a fost folosit în comparație cu aceștia în limitele cronologice cele mai mari Mă întorc la analiza surselor care relevă statutul real al proskathemenilor Esența acestei categorii a țărănimii dependente de feudal din Bizanțul târziu reiese cel mai clar din datele epistolografiei Să luăm în considerare un grup de scrisori, al căror subiect este construcția unei cetăți în Komitis În timp, scrisoarea a apărut primul dintre ei Andronic al II-lea Paleologul (I), urmată de o scrisoare a protopopului Athos Isaac (II), iar în final, în decembrie , Patriarhul Constantinopolului Isaia a completat corespondența (III) Litera I este necunoscută, textul ei nu a fost încă găsit și singura mențiune despre ea a fost găsită într-o altă sursă În condițiile în care călugării erau nevoiți să intre în tratative, devine clar că Isaac a fost inițiatorul acestora, căruia i s-a trimis scrisoarea lui Andronic al II-lea, care conținea prescripția pentru călugării Mănăstirii Ivir Litera I nu are denumire terminologică Scrisoarea II poate fi datată înainte de decembrie A fost trimisă de Prote Athos Isaac Patriarhului Isaia Conținutul ei este cunoscut, deoarece scrisoarea este repovestită în epistola lui Isaia (Athos, nr - , -) Litera II este desemnată prin cuvântul γράμμα (Athos, nr , , ,) Interesant este că protopopul Isaac a sigilat scrisoarea pregătită de el "cu propria sa semnătură" (οικεία υπογραφή - Athos, No), care era caracteristică doar scrisorilor oficiale Scrisorile private din perioada bizantină târzie nu aveau semnătură Litera III se mai numește și γράμμα (Athos, nr) A fost publicat de F Delger (Athos, nr) Autorul scrisorii, Patriarhul Isaia, se autointitulează "dimensiunea noastră" (ή μετριότης ήμων - Athos, No , ,) Această formulă retorică era caracteristică epistologiei bizantine "Atât protatul sfântului Munte Athos, cât și mănăstirile locale, în primul rând, simt nevoia urgentă de a construi o cetate undeva în această zonă care să protejeze și să protejeze zona de atacuri, care devin din ce în ce mai dese de la dușmani, și pierderi S-a găsit în apropiere locul dorit, corespunzător potrivit pentru aceasta, situat pe abordările spre muntele sfânt și numit Komitissa, totuși, călugării sfintei mănăstiri Ivir aflate pe același munte îl dețin ca impozabil, subordonat lor, metoch Acești călugări au fost cei care la început nu au vrut sub nicio formă să cedeze vreun teritoriu, dar s-au încăpățânat să-l dispute, respingând construirea acelei cetăți, întrucât planul ar fi foarte dăunător metodei lor și mai ales, bineînțeles, din cauza sechestrului de zona, și povara alarmantă din partea oamenilor, care se va stabili acolo, și noutăți La fel, la urma urmei, cele mai bune mele după ce Dumnezeu și sfântul împărat a prescris aceasta, acești călugări, din necesitate de afaceri, intră în tratative cu cel mai evlavios prot al sfintelor mănăstiri din Sfântul Munte, în duhul sfânt, fiul iubit al dimensiunea noastră, ieromonahul Kir Isaac și separa pe acești călugări de metoda

menționată a lor, o parcelă de de orgii, aparținând lor, pietroase și nefolosite, pentru construirea amintitei cetăți, de altfel și de dragul oamenilor care intenționează să se așeze în afara ei, și pământ de de modii, nu din choraphia lor și nu din pământul de sub vii, ci fie din pământ lângă un pârâu mare, fie în alt loc, în urma căruia, se pare, a fost determinat de ambele părți Pentru a evita suspiciunile și ambiguitățile în rândul monahilor menționați mai sus, acest preacuvios prot prezintă și o scrisoare și pecetluiește următoarele cu propria sa semnătură În primul rând, desigur, că metoda menționată mai sus nu ar trebui să le fie luată niciodată împotriva voinței lor, ci că ei Argumentarea este dată în lucrarea: Smetanin V A Categorii , f - Patriarhia sa este datată noiembrie -mai , vezi Laurent V Isaïe, patriarche de Constantinople -Catolicisme, , , p - Athos, nr - : υ μου αύτοκράτορος Popova T C Epistolografia bizantină - În cartea: Literatura bizantină M , , p temporar bizantin, - a deținut-o în același mod, guvernând complet ca înainte, nestingherit și ferm, cu excepția secțiunilor separate de ele, după cum explica Ulterior, pentru ca aceștia să nu găsească din partea coloniștilor amintitei cetăți, chiar dacă întâmplător, o atitudine jignitoare sau vătămare, ori vreo pedeapsă, dar ca amintita cetate să fie ținută liberă de impozitare și ca locuitorii din Mănăstirea Ivir nu pretind nimic despre un lot de de orgii, însă, ca pentru pământul de de modii din afara cetăţii, cei care intenţionează să se aşeze acolo să contribuie cu un cefaleon corespunzător, în plus, ca aceloraşi călugări să li se dea un teren corespunzător în interiorul aceleiaşi cetăţi pentru a construi un han Când o astfel de scrisoare a fost trimisă dimensiunii noastre și călugărilor menționați mai sus, pe lângă aceasta, scrisoarea noastră, de dragul persuasivității, este mai lungă, prescrie dimensiunea noastră să avem scrisoarea pe care ei au cerut-o, și anume, confirmarea celei anterioare, din moment ce aceasta, o scrisoare de la numitul cel mai evlavios prot, explica că, de acum înainte, nici unul dintre cei mai evlavioși preoți și, desigur, nimeni altcineva, încălcând și distrugând-o, nu ar trebui să se retragă și metoda specificată nu ar trebui să fie niciodată smuls din amintita mănăstire Ivir și să nu găsească asuprire și nedreptate, și atitudine jignitoare, și povară, și orice pagubă din partea oamenilor care vor fi așezați în cetatea menționată sau în afara ei de cealaltă parte, și anume cu plata ce-phaleonul corespunzător pentru terenul mai sus amintit Căci dacă de la ei ar urma vreo pagubă adusă acestui metoch, ei ar trebui să fie pedepsiți de două ori Și în general, prescriem ca odată pentru totdeauna să rămână în vigoare de nezdruncinat, de neschimbat și de nezdruncinat ceea ce s-a cuprins cu această ocazie în scrisoarea mai sus amintită a cel mai evlavios prot Cel care se retrage în încălcarea și distrugerea ei să știe că va aduce asupra lui cea mai severă pedeapsă bisericească " Scrisoarea descrie un mediu tulburător Vorbim nu numai despre atacurile din ce în ce mai mari ale inamicilor (Afon, nr), despre construcția forțată (Afon, nr - , , -) a cetăților S, ci și despre dificultățile tot mai mari pentru economie legături Călugării mănăstirii Ivirsky s-au asigurat că li s-a oferit un loc adecvat în cetate pentru construirea unui han (ή άνάπαυσις - Athos, nr ; cf : Athos, nr) Aranjarea opririlor în timpul călătoriilor într-un loc neprotejat nu mai era posibilă Proskathimenes sunt desemnați în scrisoare ca:) coloniști (οί εποικοι - Athos, nr),) oameni care vor fi așezați (ό κατοικισθησόμενος λαός - Athos, nr),) oameni intenționați o ί μέλλοντες κατοικήσαι άνθρωποι - Athos, nr),) oameni care vor fi așezați (οί οικισθησόμενοι άνθρωποι - Athos, nr ροσκαθί σαι

μέλλοντες - Athos , nr -) Scrisoarea arată că termenul "epiki" ar putea fi folosit nu numai în sensul de "locuitori" pentru nominalizarea celor mai diverse grupuri ale populației (orășeni, săteni, țărani liberi, populație dependentă de feudali, feudali, comercianți, etc), dar și în sensul "coloniști" Rezultă că ar fi inexact să traducem întotdeauna termenul "epopee" cu cuvântul "locuitori" Originea coloniștilor este neclară din scrisoare F Delger credea că este vorba despre țărani liberi (Athos, p , nota, la rândul), invocând următoarele argumente:) "nu se spune nicăieri că sunt subordonați mănăstirii locale";) "sunt desemnați în consecință (Sf) nu ca πάροικοι sau προσκαθήμενοι, ci ca εποικοι, un nume pentru țăranii liberi" La aceasta se poate răspunde astfel:) nicăieri nu se spune că coloniştii nu sunt subordonaţi nimănui (adică visteria, altă mănăstire, biserică sau feudal secular);) termenul "epopee" ar putea însemna nu numai țăranii liberi, ci și orice grup social din Bizanțul târziu Este imposibil să confirmăm ipoteza lui F Delger cu orice fapte Pentru construcția cetății s-a alocat un teren de de orgii (Athos, nr ,) sau m , stâncos și nefolosit (πετρώδη καί άχρησίμευτον - Athos, nr ,), cu alte cuvinte, cu o calitate slabă, teren În plus, terenul (γη) a fost alocat pentru modii (Athos, Nr ,) sau , hectare pentru cei care intenționau să se stabilească în afara cetății Scrisoarea subliniază că acest pământ nu este din corafială și nu din pământul de sub vii (Athos, No -), adică nu poate fi atribuit pământului de cea mai înaltă calitate (άμπελος) sau pământului arabil I, Calitățile II și III Rămâne de presupus că acesta este fie pășune, fie teren abandonat (έναπελείφθη) Nu poate fi numit impropriu, deoarece nu se numește stâncos, așa cum este cazul amplasamentului destinat construirii o cetate De asemenea, nu se poate clasifica ca lipsit de umiditate, uscat (άνικμος), deoarece s-a hotărât tăierea lui din pământ lângă un pârâu mare sau în alt loc (Athos, No -) În cele din urmă, este necesar să se țină seama în acest sens că o secțiune de de moduri este numită în sursă prin termenul γή Cetatea (adică un teren de m) este ținută liberă de impozitare (ατελές - Athos, Nr), iar impozitul pe teren nu se transferă mănăstirii, deoarece călugărilor le este interzis să pretindă orice are legătură cu un teren de de orgii (Athos, nr) Totuși, pentru pământul de de modii, călugării primesc un kephaleon de la coloniști (τό κεφάλαιον - Athos, No ,) Trebuie subliniat faptul că coloniștii nu plătesc impozit statului E, ci chirie mănăstirii Ivirsky În plus, scrisoarea spune că sunt situate pe teritoriul metodei taxabile a mănăstirii Ivirsky Metokh era subordonat călugărilor (Athos, nr) F Delger a presupus că valoarea impozitului a fluctuat între / și perper (nu se spune nimic despre asta în sursă) Această părere nu pare convingătoare De fapt, conform Tratatului de topografi din secolul al XIII-lea cota de impozitare a terenurilor pentru terenurile de calitatea III era de un perper la de modi, iar cotele de impozitare la sfârşitul Bizanţului au fost aproape neschimbate timp de decenii Dacă pământul de de modi era chiar arabil de calitate III, atunci în acest caz coloniştii ar plăti pentru este anual doar x/ perper (dar niciodată între / și perper) Dar în cazul luat în considerare, nu vorbim de pământ coral, cum subliniază sursa (Athos, nr -), ci de pământ de o calitate inferioară Ținând cont de gradarea cotelor de impozitare din epoca bizantinească târzie, putem spune că coloniștii plăteau mănăstirii sub / perper, adică / , / sau x/ perper, pentru pământ de de modii Scrisoarea în cauză tratează două grupuri de coloniști: locuitorii cetății în sine (Athos, nr -) și coloniștii din afara acesteia (Athos, nr , - , -) Coloniștii sunt menționați de cinci ori

în scrisoare De două ori (Athos, nr ,) sunt numiți prin termeni generali, fără a indica locul de așezare ("oamenii care vor fi așezați acolo", "coloniști") în cetatea indicată sau în afara acesteia" (Athos, nr) Împărțirea sătenilor în două grupuri nu este întâmplătoare Locuitorii cetății nu plătesc impozit - teritoriul cetății este exterminat Coloniștii din afara cetății datorează chefaleonul mănăstirii Cuvântul "cetate" este transmis în scris în doi termeni: τό φρούριο" (Athos, nr , , ,) și τό χάστρο" (Athos, nr , ,) În fața noastră este acel caz rar când pământul care nu este sub pământ arabil este numit termenul γή De obicei era invers, vezi: Caracteristici Khvostova K V , Cu Despre cele cinci tipuri de pământ din Bizanțul târziu și împărțirea unora dintre ele în categorii, vezi: Hvostova KV Peculiarități , Cu , , , , , , Terenurile abandonate au fost evaluate mai mult decât nepotrivite pentru cultivare, vezi: Hvostova KV Caracteristici , Cu F Delger nu face distincție între impozit și chirie atunci când numește aceste taxe cuvântul die Steuer, vezi: Athos, p , nota, la art Khvostova KV Caracteristici , Cu * F Delger consideră de la sine înțeles că oamenii așezați "și-au asumat apărarea turnului de veghe" (Athos, p , notă, la rândul) Este imposibil, însă, să spunem care dintre grupurile de coloniști (în fortăreața însăși sau în afara ei, sau toți împreună, sau nici unul, nici altul, ci o categorie specială de oameni pregătiți pentru aceasta) va îndeplini serviciul militar Este important de remarcat faptul că coloniștii din afara cetății, care primesc pământ, sunt transferați la o renunțare în numerar Chiria în bani i-a pus pe carentrenți într-o poziție specială:) "nelibertatea" fostului corvee-bound, dacă exista, a fost atenuată "la o simplă obligație de quitnt" ;) cea mai mare posibilitate a fost deschisă pentru a găsi timp pentru surplusul de muncă;) exista o posibilitate reală de diferențiere maximă a proprietății în comparație cu perioada în care țăranii erau obligați la corvée sau cotizații în natură;) coloniștii erau cei mai interesați de administrarea noului loc Epistolografia arată că sătenia era o formă de transfer a țărănimii la chirie în numerar Erau cei care au fost mult mai ușor de păstrat într-un loc nou (comparativ cu cei susceptibili de corvée) Cu toate acestea, feudalii au căutat să folosească proskafimen și în corvee În acest caz, au fost nevoiți să facă față rezistenței coloniștilor, iar decontarea s-a făcut cu forța Prostagma lui Manuel al II-lea Paleologo datată mai {Lavriot, -) pentru mănăstirea Lavra se referă la cererea ieromonahilor și călugărilor de a le permite să păstreze toate proskathimenele în metohurile de pe insula Lemnos pentru lucrări agricole Împăratul acordă această cerere {Lavriot, - ; -) Interesant este că, în același timp, Manuel al II-lea îndeplinește o altă cerere a călugărilor - să considere echipele de draft ale mănăstirii libere și nedorite din punct de vedere fiscal Apropo, acest lucru arată că nu numai pământul monahal, ci și vitele de tracțiune erau un obiect impozabil K V Hvostov, susținând că până în secolul al XIV-lea a fi dobândit un caracter pur pământesc , provine din datele practicanților din secolul al XIV-lea, în primul rând mănăstirea Ivirsky Dar având în vedere că era imunist, devine clar de ce visteria a considerat că vitele sale sunt exterminate Mănăstirile care nu au primit o astfel de excursie taxabilă au fost obligate să plătească impozite pe efectivele lor Proskathimenele legate de Corvee nu numai că nu s-au contopit cu restul perucilor Lavrei Sf Athanasius, dar puternic separat În practica Lavra din ianuarie , care enumera posesiunile din Halkidike, există diferite grupuri de peruci - ambele libere de impozitare {Lavriot, - dreapta, stb), Și peruci plătitoare de taxe

{Lavriot, - lev stb) Aceştia din urmă, neîndeplinind corvée, datorează mănăstirii o chirie bănească şi alimentară de o asemenea mărime: "mănăstirii, căci nu produc angaria, să i se dea zeugilate perper, voidas cu perper şi văduvelor cu perper; mai trebuie să dea mănăstirii o zeciuială din zevgari și să dea albinelor "(Lavriot, - lev stb) În ceea ce privește proskathimenele, chiar și la peste ani de la stabilirea lor (inventar din ianuarie), aceștia, numiți peruci ptokh și scutiți de impozite conform prostagma din mai , mai efectuează corvee {Lavriot, - drepturi, stb) si pe langa aceasta datoreaza manastirii perperes de chirie in bani, impartiti in familii {Lavriot, , - drepturi, stb și , - lev stb ; - dreapta, stb), care dă în medie perper per familie Când s-a transferat la chirie în numerar, diferențierea proprietăților între săteni s-a dezvoltat în forme izbitoare Să luăm în considerare acest lucru pe materialul inventarului mănăstirii Theotokos Spileotissa (LAS, -) Două metode sunt denumite aici În metoda Sf Panteleimon, descris mai întâi, a trăit doar proskathemen, "familii" (deci îl vom numi condiționat, deși erau doar familii în adevăratul sens, pentru că lista de șase versuri persoane singure), în total persoane (LAS, , - ; , -) În aceeași metodă, terenurile domeniale au reprezentat de moduri de vie (LAS, , -) și de moduri de teren (LAS, ,) Un alt metoh din satul Vladetsiane avea vie și numai peruci (LAS, -) Din cele "familii" de proskafimen, doar cinci familii aveau case, cinci aveau vite de tracțiune (x / , x / , , , x / zevgari), trei aveau vite fără tracțiune, două aveau vii (modia; podgorie fără dimensiuni) Niciuna dintre familii nu avea pământ arabil Telos era plătit doar de trei familii care aveau case, vite de tracțiune și netrag și o vie (două familii), și anume ; , și chiar , perperas O familie de trei, îndatorată celui mai mare telos, avea doar o casă, x/ zevgari (bou), o vaca și o capră Ea nu avea vie O familie cu un telos de , perper avea o casă, x/ zevgari (doi măgari), două vaci, patru porci, patru stupi și o vie de modia A treia dintre familiile plătitoare de impozit avea o casă, x/ zevgari (taur), o vacă și o vie (fără a preciza dimensiunea) Unii dintre proskathemen erau meșteri sau aveau o profesie legată de meșteșug Astfel, Roman Proskathimene este numit croitor (LAS,), Konstantin Proskathemen este scafandru (LAS,) Dar nici ei nu au plătit telos Stabilindu-se într-un loc nou, proskathimenes nu aveau drepturi de proprietate asupra pământului în măsura în care aveau peruci Să luăm în considerare această problemă pe exemplul tranzacției de vânzare a Gunaropuls, care este raportată în două acte - din august (MM, IV, - , nr) și din iulie (MM, IV, -) , nr) Din aceste documente aflăm că proskathimenes Mikhail, John și Nikita Gunaropoulos au vândut pământul din satul Vari lui Blatter Vanzarea declarata nula (MM, IV, -) În actele luate în considerare găsim următoarea explicație detaliată a unei astfel de decizii Gunaropoulos erau în relație cu Blatter ca υπό παροικίαν τελούντων, adică "impozabil cu condiția parikia" După ce s-au stabilit în satul Vari (sau Mila), Gunaropouls au început să cultive pământul, apoi l-au vândut lui Blatter, care era un proniar Ioan al III-lea Duka Vatatz a acordat satul Vari mănăstirii de pe Muntele Lemvo (nr) Documentul nr a confirmat această decizie Călugării din Lemvio-tissa au înaintat de asemenea pretenții asupra pământului cumpărat de Blatter de la Gunaropoulos, deoarece acest pământ făcea parte din posesiunile Vari Disputa a fost încredințată lui Dimitrie Tornikius Comnenos El a ajuns la concluzia că tranzacția de vânzare a familiei Gunaropoulo nu a avut niciun efect, deoarece terenul era impozitat de parikia: "Gunaropoulo nu ar fi trebuit să vândă un astfel de pământ lui Blatter ca fiind

impozabil în condiția parikia" prpος τον Βλαττερόν τήν τοιαότην γην διά τό υπό παροικίαν τελείν ταύτην) În același timp, Gunaropouls au încălcat o altă regulă: "Plătitorii nu își pot vinde proprietățile ca fiind impozabile permanent (pământ - Marx K , Engels F Op Ed a II-a, vol , partea a II-a, p Lavriot - δουλικά ξευγάρια τοΰ μοναστηριού - Lavriot, - Khvostova VV Caracteristici , Cu Terenurile domeniului se numesc în practică αυτούσια ιδιόκτητα (LAS,) Editorul inventarului a citit în unele cazuri αργά (LAS, -), în altul αγρά (LAS,) Dacă αγρός (uneori αγρός) este un câmp, atunci αργόν este o vaca Dar în practica mănăstirii Theotokos Spileotissa, la transferul proprietății proskathimenesului, mai întâi se fixează casa, apoi vitele de tracțiune și fără tiraj și numai după aceea pământul și telosul Termenul "câmp" nu a putut intra în lista animalelor fără tracțiune În plus, în cele mai multe cazuri, Lavriot a sugerat să citească αργά în acest loc Inexactitatea remarcată este, de asemenea, caracteristică publicării documentelor zografice, care a fost subliniată în mod rezonabil de K V Hvostova, a se vedea: Hvostova K V Caracteristici , Cu , aprox Vasiliy Proskafimenul, de origine din peruci, era fierar (Esf , nr , pp -) Pentru alte fapte, vezi: Smetanin V A Artizani rurali , Cu În practica Lavrei Sf Atanasie din ianuarie menționează un țesător de peruci ptokh Xen, obligat prin corvée și chirie în numerar (Lavriot, , lev stb), un fost proskafimen, dacă luăm în considerare prostagma din mai (Lavriot, , - ; -) V S) Sub puterea vistieriei, cei care le au pe baza Propiumului "(μή όφείλειν τους υποτελε>ς πιπράσκειν τά παρ 'αύτών κατεχενα κατεχενα πατεχενα πατεχενα πρός τος ποτελε>ς πιπράσκειν τά παρ 'αύτών κατεχενα πατεχενα πρός ποχενα πρός ποχενα παρός τά, ώ frica τ τήν του δημοσίου χείρα αείποτε τελοϋντα) Terenul în litigiu a fost transferat mănăstirii Sf Fecioara Maria, ceea ce au vrut monahii Argumentul lor a fost redus, spre deosebire de argumentele lui Demetrius Tornikios Komnenos, la o singură teză: vânzarea pământului era falsă și lipsită de sens, ca teren impozabil cu condiția parikia την, ώς ύπό παροικίαν τελοόσης) Această teză coincide complet cu prima acuzație a lui Demetrius Tornikius Comnenos I Karayannopoulos are dreptate, considerând argumentul declarat drept principalul argument al oponenților Gunaropulovului și criticând poziția lui G A Ostrogorsky, care a văzut motivul declarării tranzacției invalide prin faptul că era interzisă vânzarea terenului către proniar de către perucile lui Pe ce pământ s-au așezat Gunaropuls? Satul Vari a aparținut inițial mănăstirii Pandokrator din Constantinopol (MM, IV, ; -), care de fapt a pierdut controlul asupra satului după cucerirea capitalei de către latini în Mai târziu a fost transferat la mănăstirea Lemviotissa (MM, IV,) Înainte de actul de transfer la mănăstirea Sf Terenul Gunaropoulos din Vari este caracterizat ca fiind impozabil SUB autoritatea trezoreriei (ύπό τήν του δημοσίου χείρα ν ταύτην) Gunaropuls a vândut, așadar, un teren de stat În timpul disputei, s-a dovedit că Blatter a obținut pământul cumpărând Gunaropuls de la proskathimenes (έξ άγορασίας άπό των προσκαθημένων Γουναροπούλων) Acest lucru a fost recunoscut atât de mănăstire, cât și de Dimitry Torniky Komnenos Faptul tranzacției de vânzare nu a fost pus la îndoială Prin urmare, s-a dovedit Dar dacă vânzarea a fost oficializată printr-un act, atunci era necesară permisiunea pentru vânzarea terenurilor deținute de stat (și a terenurilor proprietate privată în cazuri similare) Cu toate acestea, nici mănăstirea, nici arbitrul nu au spus o vorbă despre faptul că nu exista permisiunea Erau uniți în principal: "Gunaropouls (a se citi: proskafimen - V S) nu trebuia să vândă doar un teren impozabil cu condiția de parikia (italicele mele - V S)

Terenul vândut de Gunaropuls avea statutul de pământ de stat, iar cei care îl vindeau trebuiau să aibă statutul de "peruci de stat" în consecință Gunaropoulas, ca și proskafimen, nu erau peruci oficiale Prin urmare, tranzacția a fost declarată invalidă Aceasta arată că proskafimenii nu aveau dreptul să vândă terenul Paris (deținut de stat în cazul în cauză) pe care s-au stabilit Pariki, după cum știți, și-ar putea înstrăina parcelele (cu permisiunea feudalului) Peruca, spre deosebire de deținătorul proskafimenului, era proprietarul terenului și, prin urmare, avea un număr mai mare de drepturi de proprietate Beatus possi-dens! M M Freidenberg are cu siguranță dreptate când remarcă legătura insuficient de puternică dintre proskathimenes și pământ ° Cu privire la întrebarea dacă proskathimenele au fost înzestrate cu pământ după stabilire, datele surselor sunt eterogene Se pare că punctele de vedere polare de aici sunt la fel de schematice (D Angelov, B T Goryanov, G G Litavrin) Mai aproape de adevăr sunt opiniile lui B A Panchenko, M M Freidenberg, K A Osipova De ce feudalii nu i-au înzestrat întotdeauna pe Proskafimeni cu pământ? A fost avantajos din punct de vedere economic pentru imuniști K V Hvostova a dovedit că "imunitate fiscală completă s-a extins uneori doar asupra moșiilor de domeniu" timp exportat Lordii feudali imuni nu erau interesați să înzestreze proskathimenes cu vite de tracțiune Călugării Lavrei Sf Atanasie, conform actului din mai , i-a ținut pe proskathemen în metochi de pe insula Lemnos, sperând să-i folosească pentru lucrări agricole (Lavriot, - ; -) De asemenea, au realizat taxe pentru zevgari monahali (Lavriot, -) Au intenţionat călugării să înzestrează proskafimen cu zevgari? Un răspuns negativ a fost dat de inventarul posesiunilor Lavrei Sf Athanasius din ianuarie Aici sunt enumerați de ptohi fără nicio proprietate {Lavriot, - lev stb ; - drepturi, stb), care se mai numesc și peruci {Lavriot, , drepturi stb) Odată cu chiria bănească, "perucile sus-menționate sunt obligate să lucreze corvée stabilite de ele după un obicei vechi" {Lavriot, - drepturi stb) Trecerea forțată în rentă a muncii a contribuit la transformarea rapidă a sătenilor în peruci, a încetinit procesul de diferențiere a proprietății (nu este urmărită în cartea de scriituri) și, în același timp, a sporit opresiunea legală a sătenilor Aceste două aspecte ale statutului lor sunt reflectate în termenii "ptochs" și "wigs" Pe meleagurile de ce calitate s-au instalat proskafimenii? M Ya Syuzyumov scrie: "Depozitele și pământurile virgine au fost date coloniștilor" M Acest lucru este oarecum schematic, pentru că în practică problema era mai complicată Proskafimen George, ginerele lui Parvea, avea pământ de cea mai bună calitate (άμπελος) în modia (LAS, -), proskafimen Romanus avea άμπελον (LAS, -) Proskafimen Michael Tesait nu putea plăti anual mănăstirii Lemvio-tissa pentru τόπος pe care s-a stabilit, , perper, dacă ar fi fost pământ de proastă calitate (MM, IV, , -) Proskafimen Nicholas, ginerele lui Ioan Skiada, care s-a stabilit din Voris în Nevoselo, a fost înzestrat cu modi de vie (Athos, nr / - ; DPr, RK, - , ianuarie) Conform crisobulului lui Mihail al VIII-lea Paleologo din aprilie , patru proskathimene au fost găzduite într-o grădină numită Platania (MM, V, , ; DR, III, N) Unora dintre proskathimenes nu li s-a alocat deloc pământ (LAS, - ; - ; MM, IV, - ; DPr, RK, ; Khil , No ff ; MM, V, -) etc) În cele din urmă, unele proskathimenes au fost așezate pe terenuri de proastă calitate * * * * * În consecință, coloniștii puteau cultiva pământ de orice calitate în moșiile feudale Trecerea la rentă monetară a favorizat existența sătenilor timp de decenii ca categorie aparte a populației dependente feudal În metoda Mănăstirii Patmos de pe insula Kos, acest grup de populație este înregistrat de

mai bine de de ani (MM, VI, , - ; , - , ; , -) Ro posesiunile Lavrei Sf Athanasius pe insula Lemnos, după mai bine de ani, proskathemen sunt numiți peruci după statut Corvée și atașamentul față de proprietatea feudală conform prostagma din mai au accelerat procesul de transformare a acestor coloniști în iobagi M Ya Syuzyumov și K V Khvostova îi considerau prosca fimen pe cei care au trăit pe pământul domnului feudal mai puțin de de ani Potrivit lui M Ya Syuzyumov, astfel de proskafimen "nu sunt încă iobagi", "după de ani au devenit oameni dependenți" Un asemenea punct de vedere nu ține cont de practica imunității feudale, pe de o parte, și de slăbirea dependenței feudale a proskathimenelor în condițiile rentei monetare, pe de altă parte Relocarea proskafimenilor a avut loc în principal primăvara Stăpânii feudali s-au străduit să folosească pe deplin sătenii în vremea necazului Karayannopulos J Rec pe cartea: Ostrogorskij G-Quelques problemes d'histoire de la paysannerie byzantine Bruxelles, - BZ, , , , S , Anm Ostrogorskij G Pour l'histoire , p Vezi nota Vezi nota , , Vezi nota , Khvostova KV Caracteristici , Cu - Syuzyumov M Ya Bizanț, stb Faptele sunt date în articolul: Smetanin V A Strat declasat , Cu , aprox Syuziumov M Ya Economie , Cu ; Khvostova K V Caracteristici , Cu În , M Ya Syuziumov a abandonat-o de fapt când a recunoscut populație nou dependentă, vezi: Syuzyumov M Ya Byzantium, stb Dreptul de decontare a fost acordat în martie (Chil , , -), aprilie-mai (Bomper, , -), mai (Athos, , -), iunie (MM, IV, , -) Nu este vorba despre crisovuli confirmatori, ci despre dreptul acordat pentru prima dată de a deconta proskathimenele Rezumând, se poate argumenta că, în masa totală a producătorilor direcți dependenți de feudali, proskathimenele bizantine târzii erau inferioare cantitativ doar perucilor Acest lucru este dovedit nu numai prin corelarea terminologiei folosite pentru a desemna peruci și filători, ci și prin faptele așezării multor metoci și sate de către proskafimen numai Sursele ne permit să considerăm proskafimenul ca o categorie specială a țărănimii dependente de feudal, diferită de peruci Modificarea formelor de exploatare feudală a coloniştilor la locul aşezării i-a plasat în condiţii economice şi juridice noi, mărind sau micşorând posibilităţile de diferenţiere a proprietăţii lor, slăbind sau întărindu-le gradul de lipsă de libertate Proskafimens ca deținători s-au distins de peruci și printr-o cantitate mai mică de drepturi de proprietate asupra terenurilor (în cazul acordării unuia) Categoria coloniștilor nu era omogenă Dintre proskafimen, categoriile ar trebui distinse în funcție de ce formă de chirie le-a determinat statutul (lucrători comunitari, corvee-bound) A atribui proskathimenes o dată pentru totdeauna semne inerente, înghețate, criterii de statut neschimbate, înseamnă sărăcirea realității istorice, nevederea diversității modurilor în care s-au format sătenii Diferențierea proprietății a fost cea mai frapantă în cazul quitrentelor, mai puțin manifestată în rente de muncă și este firesc ca sursele să nu permită urmărirea acesteia printre cei supuși corvée În același timp, opresiunea s-a intensificat în timpul corveei, poziția sătenilor în acest din urmă caz, din punct de vedere juridic și de fapt, a devenit și mai slăbit în comparație cu statutul de peruci Alocarea pământului către proskathimenes depindea de condiții specifice, de nevoile și scopurile feudalului Pentru cei transferați la chirie în numerar, oportunitatea de a primi o alocație a fost mai mare Cei care erau supuși corvee nu primeau pământ Imunistul feudal nu era interesat din punct de vedere economic să aloce pământului și animalelor proskafimenilor, dacă pământul și efectivele dominate aparținând domnului feudal erau scoase de la impozitare Perioada de

conservare a statutului de proskathimenes a variat în funcție de forma de exploatare a acestora și de tipul posesiei feudale (dacă era înzestrată cu drepturi scuzatorii în raport cu coloniștii sau nu) În țara imunistului, transformarea proskathimenelor în peruci s-a întâmplat rapid Spre deosebire de cei care erau supuși corvée, quitrents și-au păstrat statutul de săteni pentru o lungă perioadă de timp (în orice caz, o perioadă de de ani nu era limita) Categoria proskathimenes, alimentată continuu pe cheltuiala unor persoane "necunoscute de visterie", peruci și foști țărani liberi și apoi fuzionată cu categoria perucilor, a existat, însă, pe tot parcursul timpului bizantin târziu (adică tocmai categoria, și nu termenul care este înregistrat într-un cadru cronologic mai restrâns) Timpul bizantin, volumul V UDALTSOV RELAȚII CULTURALE ALE RUȘII ANTICE ȘI BIZANTIEI Pe parcursul întregii existențe a vechiului stat rus, legăturile sale culturale cu Bizanțul au fost cele mai intense și mai multe fațete Relațiile economice și politice ale Rusiei Antice cu Constantinopolul le-au servit drept fundație solidă Odată cu adoptarea creștinismului, s-au deschis oportunități și mai largi pentru pătrunderea culturii bizantine în Rus' Și în această Rusă Antică nu a făcut excepție printre alte țări ale Europei Civilizația bizantină a avut un impact profund și de durată asupra dezvoltării multor state ale lumii medievale Aria de răspândire a influenței culturii bizantine a fost foarte extinsă: Sicilia, Italia de Sud, Dalmația, statele din Peninsula Balcanică, Rusia antică, popoarele din Transcaucazia, Caucazul de Nord și Crimeea - toate, până la un grad sau altul, a intrat în contact cu educația bizantină Cea mai intensă influență culturală bizantină a afectat, desigur, țările în care a fost înființată Ortodoxia Prin Bizanț, moștenirea culturală antică și elenistică a fost transmisă altor popoare Prin urmare, influența culturii bizantine și a Evului Mediu a fost în mare măsură o continuare a răspândirii tradițiilor culturale milenare ale lumii greco-romane și elenistice de est în țările din sud-estul și estul Europei Percepția elementelor civilizației bizantine din Bulgaria, Serbia, Georgia, Armenia și Rusia Antică a contribuit la dezvoltarea în continuare progresivă a societății feudale din aceste state, le-a satisfăcut nevoile interne și le-a ridicat prestigiul internațional Impactul culturii feudale aristocratice din Bizanț, desigur, a fost mult mai intens asupra straturilor superioare ale societății din aceste țări - prinții și domnii feudali ai statelor din sud-estul și estul Europei au adoptat eticheta curții bizantine, trăsăturile vieții și obiceiurile din Constantinopol Influența bizantină s-a infiltrat în păturile largi ale poporului într-un grad incomparabil mai mic Pentru nobilimea feudală conducătoare a acestor țări, acesta a fost un apel la cele mai înalte exemple, la cele mai rafinate valori spirituale create de Europa medievală Cu toate acestea, puterea și amploarea impactului civilizației bizantine nu ar trebui, în egală măsură, să fie exagerate sau subestimate Visan Litavrin G G Relaţiile ruso-bizantine în secolele XI-XII - În cartea: Istoria Bizanţului: În vol M , , v , p - ; Litavrin G G , Yanin V L Câteva probleme ale relațiilor ruso-bizantine în secolele IX-XV - Istoria URSS, , nr , p - ; Litavrin G G Rus' şi Bizanţul în secolul al XII-lea - VI, , nr , p - ; istoriografia sovietică a Rusiei Kievene L , , p - Udaltsova V Legăturile culturale ruso-bizantine - Actele celui de-al XlII-lea Congres Internaţional de Studii Bizantine Londra; New York; Toronto, , p - ; Litavrin G G Legăturile culturale dintre Rus' antic şi Bizanţ în secolele X-XII M , , p - ; Lihacheva V D , Lihachev D S Moștenirea artistică Rusia

antică și modernitatea L , Influența tyan în diverse sfere ale culturii s-a manifestat cu un grad inegal de intensitate În unele zone a existat o sinteză; Moștenirea bizantină cu tradiții culturale locale, în timp ce în altele influența bizantină a fost mai superficială, parcă suprapusă cu un strat subțire culturii originale a unui anumit popor De regulă, gradul de eficacitate al asimilării moștenirii bizantine depindea de nivelul de dezvoltare a culturii precreștine Cu cât nivelul culturii locale originale era mai ridicat, cu atât tradițiile artei populare păgâne erau mai ferm păstrate în ea, cu atât impactul civilizației bizantine a fost mai limitat În evaluarea naturii, amplorii și semnificației influenței bizantine asupra culturii Rusiei Antice în știință, există puncte de vedere diametral opuse Unii oameni de știință consideră că civilizația bizantină este aproape singura sursă a culturii Rusiei antice și creativitatea artistică antică rusă - o ramură provincială a artei rafinate a Constantinopolului Alți cercetători, dimpotrivă, apără independența completă a culturii vechi ruse și exclud orice influențe externe Se pare că adevărul științific, așa cum este adesea cazul, se află undeva la mijloc În ultimii ani, datorită cercetărilor oamenilor de știință sovietici și străini, studiului cuprinzător al diferitelor tipuri de cultură, noi descoperiri de monumente istorice, opere de artă și meșteșuguri artistice, căutarea de arheologi, numismatiști, sfragiști, utilizarea de noi cercetări metode, cunoștințele noastre despre cultura Rusiei Antice s-au extins extraordinar Împreună cu Între timp, recent s-au făcut progrese semnificative în studiul civilizației bizantine Un loc proeminent în lumea criticii de artă îl ocupă lucrările oamenilor de știință sovietici V N Lazarev, M V Alpatov, N I Brunov Trăsăturile tipologice ale culturii bizantine, dinamica dezvoltării acesteia, locul Bizanțului în procesul de formare a valorile spirituale ale societății medievale devin din ce în ce mai clare A dispărut teoria stagnării, a imobilității culturii bizantine și a revenirii sale imaginare în comparație cu civilizația antică A devenit destul de clar că cultura bizantină a fost o etapă naturală și importantă în dezvoltarea culturii mondiale Aceste două fluxuri de cercetare, contopindu-se, au ajutat știința modernă să se elibereze de unele noțiuni preconcepute și puncte de vedere eronate asupra problemei complexe a influenței bizantine asupra culturii Rusiei Antice Evaluarea negativă a culturii bizantine ca purtătoare numai a eclesiasticismului și conservatorismului canonizat este înlăturată, trăsăturile sale progresive sunt dezvăluite O altă evaluare părtinitoare a culturii bizantine a căzut și ea - în primul rând ca gardian al tradițiilor antice transmise altor popoare; se arată originalitatea concepţiilor filosofice, etice şi estetice ale societăţii bizantine, care a avut o influenţă profundă asupra vieţii spirituale a Rusiei Antice Cea mai puternică influență bizantină asupra vechiului stat rus a fost, desigur, în domeniul ideologiei bisericești, dreptului canonic, liturghiei, literaturii liturgice, imnografiei, muzicii bisericești și artelor vizuale culte Cu toate acestea, chiar și aici abateri serioase de la modelele bizantine sunt întâlnite foarte devreme Moștenirea bizantină este simțită mai slabă în sfera culturii laice, deși literatura bizantină tradusă de natură seculară (cronica lui Ioan Malala, romanul "Alexandria", "Actele troiene" atribuite lui Dictis din Creta, "Topografia creștină" de Cosmas Indi-Koplov și multe altele) a fost utilizat pe scară largă în Rusia antică și în multe țări din sud-estul și estul Europei Cele mai recente cercetări ale oamenilor de știință sovietici au arătat că strălucita civilizație bizantină, care i-a uimit pe contemporani prin spiritualitatea sa, gelozia,

noblețea interioară, eleganța formei și realizările tehnice înalte, au servit în cele din urmă drept fundație pe care Rusia antică și alte țări din sud-estul și estul Europei au început să ridice clădirea culturii lor naționale originale Cu toate acestea, transferate pe pământul străin al culturilor locale de limbă străină, valorile spirituale create de Bizanț, dogma și filosofia sa spirituală bisericească, ideologia, etica și estetica * * au suferit aici o transformare profundă , parcă, o viață nouă, dobândită cu totul alte trăsături, sub influența creativității naționale Acest lucru s-a manifestat cel mai clar în domeniul artelor plastice și aplicate din Rusia Antică Fără îndoială, Bizanțul a jucat un rol important în dezvoltarea culturii artistice rusești antice, dar influența bizantină aici nu a fost nici cuprinzătoare, nici stabilă Puterea influenței civilizației bizantine și amploarea influenței bizantine asupra creativității artistice a Rusiei antice s-au schimbat în spațiu și timp Cele mai fructuoase și intense contacte cu Bizanțul au fost în regiunile de sud și sud-vest ale Rusiei, mai slabe în regiunile de nord și nord-est În diferite etape ale dezvoltării culturii antice ruse, gradul de influență al civilizației bizantine fie a crescut, fie a scăzut Au fost perioade de apropiere și depărtare, atenuarea temporară a legăturilor culturale și reînnoirea lor intensivă Creativitatea artistică a maeștrilor bizantini a găsit departe de același răspuns în anumite tipuri de artă Epoca celor mai active contacte între Rus și Bizanț în domeniul creativității artistice a fost sfârșitul secolului al X-lea - mijlocul secolului al XII-lea Kievul a devenit centrul relațiilor culturale dintre Bizanț și Rus în acea vreme Era direct legată de capitala Imperiului Bizantin, Constantinopol În capitala de pe Nipru din Constantinopol au sosit misiuni diplomatice cu daruri bogate de la împărații bizantini, clerici greci cu instrucțiuni de la Patriarhul Constantinopolului, caravane de negustori greci s-au înghesuit aici, aducând obiecte de lux rafinate și lucrări de artă aplicată bizantină Prinții de la Kiev au fost primii care au invitat-o pe ma grecească Lihaciov D S Apariția literaturii ruse M ; L , , p - ; Istoria culturii Rusiei antice M ; L , , vol II, p , ; Udaltsova V Particularitatea dezvoltării sociale a Imperiului Bizantin Locul Bizanţului în istoria lumii - În cartea: Istoria Bizanţului, vol , p - Lazarev VN Artă bizantină și veche rusă M , , p - ; Udaltsova V Relații culturale ruso-bizantine, p •(r) Nu avem ocazia să aducem aici o literatură imensă despre cultura Rusiei Antice Vom indica doar materiale de referință: Boris Alexandrovich Rybakov (Biobibliografia oamenilor de știință ai URSS) M , ; Slavi şi Rus' M , ; Moștenirea culturală a Rusiei Antice: Origini, formare, tradiții M , ; Dmitri Sergeevich Likhachev (Biobibliografia oamenilor de știință din URSS) M , ; Istoriografia sovietică a Rusiei Kievene, p - Despre viața și opera lui V N Lazarev și bibliografia lucrărilor sale, vezi: VV, , XXIX, p - ; Bizanţul Slavii de Sud și Rusiei antice Europa de Vest Artă și cultură: Colecție de articole în cinstea lui V N Lazarev M , , p - ; Alpatov M V Studii despre istoria artei ruse M , , vol I; El este Imaginea lui George Războinicul în arta Bizanțului și a Rusiei antice - TODRL, , XII; Brunov N I Arhitectura Constantinopolului secolele IX-XII - VV, , vol II, p - ; El este Arhitectura bizantină - În cartea: Istoria generală a arhitecturii L ; M , , vol III, p - Dintre lucrările străine, vom evidenția doar lucrări de generalizare: The Cambridge Medieval History Cambridge, , or IV, pct ; Wessel K Die Kultur von Byzanz Frankfurt pe Main, ; Haussig H -W O istorie a civilizației bizantine Londra, ; Guillou A La civilization byzantine Paris,

Udaltsova V Câteva probleme nerezolvate din istoria culturii bizantine - VV, , (bibliografie) Sevcenko J Relaţia ruso-bizantină după secolul al XI-lea - Proceedings of the XlIIth International Congress of byzantine Studies, p - Udaltsova V Relații culturale ruso-bizantine, p - Bychkov VV Estetica bizantină M , ; cf Mathew G Estetica bizantină Londra, maeștri: arhitecți, pictori, cioplitori în piatră, mozaiști și bijutieri La Kiev, cu ajutorul arhitecților greci, a început construcția amplă religioasă și a palatului La început, influența bizantină s-a manifestat cel mai clar în arhitectura Rusiei Antice Din Bizanţul în Rus' la sfârşitul secolelor X-XI Arhitectura bizantină din piatră a fost adoptată cu tipul său complex de biserică cu cupolă în cruce, un sistem perfect de tavane și cea mai înaltă tehnologie de construcție pentru acea vreme Spre deosebire de Occidentul romanic, unde la acea vreme doar în anumite regiuni avea loc un proces lent și dificil de trecere de la structurile din lemn la bolțile de piatră, Rusia Kievană a primit deja foarte devreme de la Bizanț, în esență, un sistem sofisticat de tavane boltite și cu cupolă, clădiri de configurație spațială subțire și rafinată și înălțime mare Primul templu de piatră din Rus' - templul Fecioarei (Biserica Zeciilor) din Kiev (-) a fost construit, conform cronicii, de meșteri greci Câteva decenii mai târziu, în anii - , la Cernigov, a fost ridicată de arhitecții greci Catedrala Schimbarea la Față a Mântuitorului - cel mai bizantin, potrivit experților, templul Rusiei Antice g Severitatea formelor arhitecturale, simplitatea elegantă a soluțiilor compoziționale, rafinamentul decorului exterior, tehnica zidăriei pur bizantină apropie acest templu de cele mai bune exemple de arhitectură metropolitană bizantină din secolul al XI-lea Catedrala Sf Sophia din Kiev (-), culmea arhitecturii din sudul Rusiei din secolul al XI-lea, a fost chemată să reînvie tradițiile principalului altar al lumii ortodoxe - Sofia din Constantinopol de pe pământul Kievului Așa cum Sofia din Constantinopol a simbolizat victoria creștinismului în întreaga ecumenă civilizată și puterea împăraților bizantini, tot așa și Sofia de Kiev a afirmat Ortodoxia în Rusia antică și puterea marelui ducal Dar, desigur, întruchiparea artistică a acestui concept ideologic la Constantinopol și Kiev era deja diferită Sofia de Kiev este creația favorită a Prințului Iaroslav cel Înțelept Un templu imens cu cinci coridoare, cu coruri spațioase, care acoperă culoarele laterale, creat împreună de maeștri greci și ruși, nu are analogii directe între monumentele arhitecturii bisericești din Bizanț Păstrând fundația bizantină a bisericii cu cupolă în cruce, Sfânta Sofia de la Kiev a marcat deja îndepărtarea treptată a arhitecturii antice rusești de modelele bizantine Compoziția în trepte a volumului exterior, abundența de cupole, dintre care erau , stâlpi masivi în cruce, făcând spațiul interior mai înghesuit - toate acestea au conferit templului principal al Rusiei Kievene o originalitate aparte Sofia din Kiev a combinat puterea monumentală și solemnitatea festivă cu eleganța plină de culoare, deci în armonie cu natura prietenoasă și veselă din Rusia de Sud Arhitectura din Veliky Novgorod se îndepărtează și mai mult de modelele bizantine Dacă comparăm arhitectura celor trei biserici Sf Sofia - la Constantinopol, Kiev și Novgorod, această diferență se manifestă cu o forță deosebită Sofia de Novgorod (-), cu o proximitate generală în design ideologic și plan arhitectural de Sofia de Kiev, oferă soluții artistice complet noi, necunoscute arhitecturii ruse de sud și bizantine Sofia din Novgorod nu a fost nicidecum o simplă copie a Sofia din Kiev: tradițiile locale s-au manifestat cu atâta forță încât au schimbat semnificativ stilul bisericii din

Novgorod Este posibil, totuși, ca arhitecții din Novgorod să fi fost influențați de arhitectura vest-europeană, ceea ce s-a reflectat în anumite asemănări între clădirile romanice din Vest și Sophia din Novgorod (vezi mai jos) În Novgorod, a fost supus planul de la Kiev al bisericii cu cupolă în cruce cu cinci coridoare o restructurare atât de semnificativă încât a devenit aproape de nerecunoscut Aspectul Sophiei din Novgorod semăna cu un cub uriaș, stabil și monolitic Pereții puternici ai catedralei, din piatră sălbatică, cu un număr mic de deschideri de ferestre, erau încoronați cu șase cupole maiestuoase Silueta piramidală în mai multe etape a Sfintei Sofia din Kiev a fost înlocuită de închiderea monumentală a volumelor Sfintei Sofia din Novgorod Elegantul elegant al decorului exterior al templului din sudul Rusiei a făcut loc simplității nobile a decorului exterior al omologul său nordic Singura decorație a zidurilor Novgorod Sophia au fost lame puternice și semi-coloane subțiri pe marginile absidei centrale și curele arcuite pe tobe Întreaga înfățișare a acestui templu a fost marcată de pecetea măreției severe, a contemplației spiritualizate și a liniștii epice, parcă inspirată de peisajul liber și atent al Nordului Rusiei În perioada secolului XI-mijlocul al XII-lea Tradițiile bizantine s-au păstrat destul de ferm în arhitectura rusă antică, deși influența lor în diferite zone ale statului vechi rus s-a manifestat cu o forță inegală Din a doua jumătate a secolului al XII-lea însă se constată o slăbire clară a influenței bizantine, care a fost marcată de apariția în arhitectura antică rusă a templelor cu formă de turn, necunoscute arhitecturii bizantine Exemple de monumente ale acestui cerc sunt Mănăstirea Mântuitorul-Evfro-Sinevsky din Polotsk ( ), Catedrala Arhanghelul Mihail din Smolensk (-), templul lui Paraskeva Pyatnitsa din Cernigov (sfârșitul secolului al XII-lea) Odată cu creșterea fragmentării feudale în vechiul stat rus și odată cu transformarea principatelor feudale în centre majore de cultură, influența bizantină începe să slăbească încetul cu încetul De la sfârşitul secolului al XII-lea căile de dezvoltare ale arhitecturii bizantine și cele rusești antice au început să se diverge În arhitectura Rusiei Vladimir-Suzdal, Novgorod, Pskov, Smolensk, moștenirea bizantină a fost supusă unei prelucrări foarte semnificative Procesul de regândire creativă a moștenirii culturale bizantine și vest-europene a decurs cel mai intens în arhitectura lui Vladimir-Suzdal Rus Datorită lucrărilor oamenilor de știință sovietici H N Voronin, G K Wagner, M V Alpatov și mulți alții, precum și cu ajutorul neobositei lucrări minuțioase a restauratorilor de artă, minunata lume a arhitecturii Vladimir-Suzdal a reînviat relativ recent Arta din această regiune impresionează nu numai prin abundența monumentelor, ci și prin prezența printre acestea a unui număr considerabil de capodopere autentice Perla arhitecturii Vladimir-Suzdal a secolului XII Biserica Mijlocirea Fecioarei de pe Nerl ( ) este pe bună dreptate considerată Îndurerat pentru moartea fiului său iubit Izyaslav, prințul Vladimir Andrei Bogolyubsky a construit această mică capodopera, avântată cu tristețe ușoară și poezie blândă Templul a întruchipat estetica și gusturile artistice ale societății antice rusești în piatră albă cu o subtilitate uimitoare Frumusețea și plasticitatea austeră a formelor arhitecturale ale templului, încununate cu o cupolă pe un tambur înalt, proporțiile sale oarecum alungite creează impresia de aspirație în sus și o lejeritate și armonie extraordinară a întregii structuri Nu numai că se încadrează organic în peisajul poetic gânditor al naturii rusești, dar, parcă, se contopește cu ea într-o unitate indisolubilă Decret Lazarev V N , op , p Decret Lazarev V N , op , p

- ; Likhachev D S Principiul ansamblului în vechea estetică rusă - În cartea: Cultura Rusiei antice M , , vol II, p p ; Ainalov D , Redin E Kiev Catedrala Sofia SPb , Decret Lazarev V N , op , p - Voronin N N Arhitectura Rusiei de Nord-Est secolele XII-XV M , , vol I; Wagner G K Sculptura lui Vladimir-Suzdal Rus Iuriev-Polskaya M , ; El este Sculptura Rusiei antice Vladimir, Bogolyubov (sec XII) M , ; Alpatov M V Studii despre istoria artei ruse, p - stve "Un templu mic, proporțional zvelt capătă un farmec aparte atunci când este reflectat în suprafața ca o oglindă a apei sau văzut încadrat de dantelă transparentă a copacilor din jur, ca o adevărată bijuterie într-un cadru cu model" Întregul tablou este antrenat de pace profundă, contemplație pătrunzătoare și dă naștere unui sentiment de pace profundă și puritate spirituală Printre alte capodopere ale arhitecturii Vladimir-Suzdal, un loc aparte îl ocupă bisericile din piatră albă, îmbrăcate în modele de sculptură în piatră, și mai presus de toate, Catedrala Dimitrie din Vladimir (-), mai târziu Catedrala Sf Gheorghe din Yuryev- Polsky (-) Decorul sculptat al Catedralei Dmitrievsky este adesea numit o poezie în piatră Motivele biblice, apocrife și păgâne sunt împletite în el Regele biblic David, transformat într-un erou de basm, este adiacent lui Alexandru cel Mare, îngerii coexistă pașnic cu monștri fantastici, centauri și păsări, arcași călare, scene de vânătoare și pumni sunt înlocuite cu imaginea Sf Nikita ucide demonul Multe dintre animalele fantastice, monștrii și măștile sunt foarte asemănătoare cu arta romanică din Europa de Vest și cu unele exemple de artă sasanide Cu toate acestea, pe pământ rusesc, întreaga compoziție a primit un sunet complet diferit Catedrala Dimitrie nu poate fi confundată cu bisericile din Lombardia, sudul Franței și Germania Personajele fantastice de pe pereții Catedralei Dmitrievsky nu sunt menite să sperie privitorul, ci să trezească în el un sentiment de admirație plină de bucurie și admirație pentru diversitatea și frumusețea lumii Diverse manifestări ale vieții sunt unite într-un tablou al bucuriei universale, o afirmare veselă a unității universului, impregnată de un sentiment strălucitor, vesel Imaginile creștine sunt combinate în mod neașteptat cu poetica antică și panteismul păgân, generate de fantezia populară Arhitectura rusă veche nu a cunoscut în dezvoltarea ei salturi atât de ascuțite precum trecerea de la romanic la gotic sau de la gotic la renaștere Procesul de pliere a caracteristicilor naționale în arhitectura rusă antică a fost mai lent și mai lin; și-a găsit finalizarea finală mai târziu în arhitectura Rusiei moscovite Mai durabilă și mai stabilă decât în arhitectură a fost influența bizantină în pictura Rusiei antice Da, acest lucru este destul de de înțeles, dacă ne amintim că Bizanțul nu numai că a introdus artiștii ruși în tehnica mozaicurilor, frescelor, picturii cu tempera, dar le-a dat și un canon iconografic, a cărui imuabilitate a fost strict păzită de Biserica Ortodoxă Artele ale artiștilor, care includeau maeștri greci și ruși, lucrau de obicei după modele bizantine, așa-numitele "originale" Acestea erau suluri aduse din imperiu sau caiete legate cu desene de contur pe pergament Au ramas in Rus' multi ani, iar transformarea lor a fost foarte lenta Cele mai bune exemple pentru artiștii ruși au fost, desigur, icoanele bizantine, în special lucrările rafinate ale școlii metropolitane de pictură aduse din imperiu Mostrele bizantine i-au ajutat pe pictorii ruși să îmbunătățească mijloacele de exprimare artistică, să creeze soluții compoziționale complexe; au şlefuit forma, au fost conducătorii esteticii bizantine În același timp, dominația canonului iconografic și a lucrării bazate pe modele a încântat într-o anumită măsură

creativitatea artistică originală a maeștrilor Rusiei Antice Secolul al XI-lea a fost perioada de glorie a picturii bizantine, decorul final al solemnului și sublimului stil bizantin Odată cu lucrările magnifice de artă metropolitană, precum mozaicurile galeriei de sud a Sfintei Sofia a Constantinopolului și mănăstirea Daphne de lângă Atena, la acea vreme școlile provinciale de pictură s-au întărit și și-au dobândit limbajul artistic, creând astfel de monumente la fel de treizeci mozaicurile lui Hosios Loukas în Phokis și Nea Moni în Chios Din acest cerc de monumente aparține și Sofia din Kiev Influența bizantină la acea vreme pătrundea în două moduri direct din Constantinopol și din regiunile vestice ale Bizanțului prin Solun și Athos În secolele XI-XII Rus' Au existat două tradiții în decorarea templelor cu picturi Una, mai strictă și mai solemnă, își găsește originile în pictura monumentală a Bizanțului, cealaltă, mai liberă, mai pitorească, s-a dezvoltat deja pe pământ rusesc Monumentul clasic care a întruchipat prima tradiție este Sfânta Sofia de la Kiev, unde se păstrează integral canonul iconografic bizantin Desenele grecești, desigur, au fost în centrul atenției maeștrilor care au decorat catedrala Dar în frescele și mozaicurile sale există deja multă originalitate Au o putere interioară extraordinară Ele pot fi mai puțin rafinate decât picturile bizantine, dar și mai deschise și mai captivante prin imediata lor Așa sunt Maica Domnului Oranta, percepută ca ocrotitoare și patronă a Kievului, și Pantokrator care plutește în cupolă Picturile murale ale Sofiei din Novgorod ( ) în ansamblu datează din tradiția bizantino-Kievă Meșterii care au lucrat aici (grecii și novgorodieni) cunoșteau, fără îndoială, bine mostrele picturii bizantine capitalei din secolul al XI-lea Dar în pictura Sofiei din Novgorod, un curent epic arhaic iese cu insistență, a cărui apariție experții o atribuie influenței mediului local George în Staraya Ladoga, Mântuitorul pe Nereditsa în Novgorod Frescele Mănăstirii Spaso-Mirozhsky din Pskov datează din mijloc secolul al XII-lea Se disting prin planeitate și liniaritate, ceea ce le conferă expresivitate deosebită și dramatism accentuat Prin anii ai secolului al XII-lea includ frescele Catedralei Sf Gheorghe din Staraya Ladoga Sunt realizate de maeștrii din Novgorod Un spirit marțial emană din frescă care îl înfățișează pe George războinicul care l-a învins pe dragon Frescele sunt realizate într-o manieră grafică liniară, la care a gravitat atât de mult arta bizantină și balcanică din această perioadă Frescele Mântuitorului de pe Nereditsa din Novgorod, datând din , sunt marcate de severitate și putere restrânsă Din păcate, această capodopera a culturii antice ruse a fost distrusă în mod barbar de invadatorii fasciști în timpul Marelui Război Patriotic Un interes deosebit printre picturile sale murale este portretul ktitor al prințului Yaroslav ținând în mâini un model al bisericii Proprietarul său, după cum sugerează V L Yanin, a fost Olisei Grechin, un pictor minunat sosit din Bizanț Alpatov M V Studii despre istoria artei ruse, p ; cf : Wagner G K , Zhelohovtseva E F Sculptura Bisericii Mijlocirii de pe Nerl - Art, , nr , p Alpatov M V Studii despre istoria artei ruse, p - ; Wagner G K Sculptura Rusiei antice, p sl Decret Lazarev V I , op , p Decret Lazarev V N , op , p - Lazarev VN Istoria picturii bizantine M , , vol I, p - Lazarev V N Mozaici ale Sfintei Sofia din Kiev M , ; El este Arta bizantină și veche rusă, p - Lazarev V N Arta bizantină și veche rusă, p Soboleva M N Picturi murale ale Catedralei Schimbarea la Față a Mănăstirii Mirozhsky - În cartea: Old Russian Art: The Artistic Culture of Pskov M , , p - Lazarev V N Frescele lui Staraya Ladoga M , ; El este Arta bizantină și veche rusă, p - ; Alpatov M V Imaginea lui George Războinicul în arta Bizanțului și a

Rusiei antice Myasoedov V Frescele Mântuitorului-Nereditsa M , : ^Acest artist a fost cel care, împreună cu pictorii din Novgorod, a pictat Biserica Schimbarea la Față de pe Nereditsa Frescele Catedralei Dimitrie din Vladimir (-) au fost, de asemenea, create prin eforturile comune ale maeștrilor greci și ruși Imaginile pictate de greci sunt severe și închise, în timp ce chipurile create de maeștrii locali sunt deschise și înzestrate cu bunătate și blândețe deosebite În pictura rusă antică din secolul XI-începutul secolului XIII se formează anumite genuri, strâns legate de genurile literaturii Rusiei Antice din acea epocă Acestea au fost genurile legendare-istorice, simbolico-eroice, personale și alte genuri, al căror studiu a început în știința sovietică Pictura de șevalet a Rusiei Antice a trecut și ea printr-o cale de dezvoltare complexă și lungă A început cu monumentele magnifice ale iconografiei bizantine aduse Rusiei Primul loc dintre ele aparține pe bună dreptate celebrei Maicii Domnului Vladimir - o icoană bizantină din a doua jumătate a secolului al XI-lea - începutul secolului al XII-lea, care a devenit unul dintre cele mai venerate sanctuare ale Rusiei antice Aici a fost întruchipat tipul iconografic al Maicii Domnului Eleusa (Tandrețea), care s-a răspândit în Bizanț din secolul al XI-lea O înfățișează pe Maica Domnului, apăsând ușor un copil de obrazul ei, pe care îl ține cu mâna dreaptă Pe faţa Maicii Domnului se află pecetea spiritualităţii stricte, chiar severe; trăsăturile sale subtile aristocratice exprimă detașarea sa de lume, iar ochii întunecați și adânci ai Maicii Domnului sunt plini de tristețe fără speranță Aceștia sunt cei mai triști ochi văzuți vreodată în pictura bizantină Un bebeluș este serios și concentrat, mângâindu-și cu încredere mama După modul de scriere, Maica Domnului Vladimir aparține capodoperelor stilului clasic bizantin și păstrează unele trăsături ale tradiției elenistice, care nu a dispărut niciodată în Bizanț În Rus', această icoană s-a bucurat de o faimă excepțională și a fost copiată de multe ori Dar chiar și în pictura de icoană, pictura rusă veche, de-a lungul anilor, dobândește din ce în ce mai insistent și hotărât propriul limbaj artistic Un exemplu în acest sens este o capodoperă atât de neîntrecută a picturii antice rusești precum "Îngerul părului de aur" (sec XII), în contrast cu îngerii aspri, uneori formidabili, ai picturii bizantine din secolele XI-XII aspectul "Îngerului părului de aur" este plin de tristețe și bunătate luminată În chiar stilul pictării icoanei, în buclele sale aurii, care amintesc de liniile smalțului cloisonné, se poate vedea noua estetică a artei antice rusești, o viziune nouă, mai pașnică și care afirmă viața asupra lumii Treptat, are loc un fel de adaptare a imaginilor bizantine cu mediul local, pentru secolul XII-începutul secolului XIII se poate vorbi chiar de rusificarea imaginilor icoanelor Indicativ în acest sens este icoana Bunei Vestiri din secolul al XII-lea Dacă chipul unui înger este încă plin de severitatea aspră a icoanelor bizantine, atunci imaginea poetică a Fecioarei radiază căldură, blândețe și bunătate Același lucru emană de pe chipul Orantei de la începutul secolului al XIII-lea, deși are mai multă monumentalitate și solemnitate Cele mai vechi reproduceri ale tipului rusesc al lui Hristos cunoscute de noi le găsim pe icoana Mântuitorului nefăcută de mână (sec XII), din Catedrala Adormirea Maicii Domnului a Kremlinului din Moscova Acest proces de transformare a picturii antice rusești își va găsi apogeul în lucrările strălucitoare ale artiștilor din secolele XIV-XV, și mai ales Teofan Grecul, Andrei Rublev și Dionysius În cultura Bizanțului, Rusiei Antice și a altor țări din Europa medievală, o sursă vie de creativitate artistică seculară nu a secat niciodată Curentele seculare au fost

puternice atât în literatură, cât și în artele vizuale Înrudirea gusturilor și idealurile estetice ale nobilimii feudale seculare a Rusiei Antice și a Bizanțului explică apropierea genurilor și teme de pictură seculară, sculptură și artă aplicată din aceste țări În Bizanț, tendința seculară în cultură a fost asociată cu cultul împăratului și glorificarea Imperiului Roman; portrete ale basileusului și ale celei mai înalte nobilimi, triumfurile lor militare și distracțiile palatului, glorificarea isprăvilor eroilor antichității - acestea sunt subiectele preferate ale artei laice bizantine Aceste motive ale picturii seculare și ale artei aplicate din Constantinopol au găsit un răspuns profund în mediul feudal al Rusiei Antice și au fost folosite de bunăvoie pentru a exalta puterea princiară Tendințele seculare din literatura și arta Bizanțului s-au intensificat mai ales în secolul al XII-lea Modul de viață cavaleresc al curții lui Comnenos a contribuit la creșterea interesului pentru genurile seculare ale culturii Observăm fenomene similare în Rusia antică din acea epocă Din păcate, există foarte puține monumente de pictură și sculptură seculară atât din Constantinopol, cât și din centrele urbane ale Rusiei Antice Distrugerea palatelor imperiale din Constantinopol nu ne permite să judecăm arta seculară a capitalei imperiului epocii Comnenos O idee despre ea este dată doar de celebrele mozaicuri ale palatului regilor normanzi din Palermo ( ) ("camera regelui Roger al II-lea" și "Turnul Pizanilor") Este un exemplu rar de artă seculară palațială inspirată de Constantinopol Informații suplimentare despre arta seculară a Bizanțului sunt furnizate de rapoarte ale autorilor bizantini, miniaturi ale manuscriselor faciale și lucrări de meșteșuguri artistice În Rusia Antică s-au păstrat monumente unice de pictură seculară din perioada pre-mongolică Primul loc dintre ele aparține pe bună dreptate picturilor murale ale scărilor celor două turnuri ale Sfintei Sofia din Kiev Ei uimesc cu o varietate de intrigi, revenind în principal la modelele bizantine, dar, poate, parțial inspirate de realitatea înconjurătoare și reflectând într-o oarecare măsură viața și obiceiurile mediului princiar din Kiev O serie de fresce se întorc în mod clar la arta palatului bizantin Printre acestea se numără scene de curse de cai la hipodrom în prezența împăratului și a urmașii sale, jocuri de bufoni, un uriaș cu un stâlp pe care un băiat acrobat își arată arta, lupte cu animale sălbatice, în special, lupta unui atlet cu o figură într-o mască de lup, imagini de vânătoare, spectacole de teatru cu participarea actorilor și clovnilor Imaginile de gen sunt oarecum separate Una dintre ele înfățișează un cal fără șei urmărit de călăreți, celălalt înfățișează o cămilă cu ghid Pentru a înțelege elementele locale din aceste picturi murale, prezintă interes două fresce: intrarea triumfală a unui călăreț într-o coroană înconjurată de un halou, în care cercetătorii văd fie imaginea împăratului bizantin, fie a Marelui Duce de Kiev; a doua frescă este o imagine a unui tânăr muzician cu un instrument muzical cu coarde, în chipul căruia se simt trăsăturile sud-rusiei Motivele seculare pătrund în miniatura cărții Un exemplu remarcabil al artei seculare a Rusiei Kievene este imaginea prințului Svyatoslav cu familia sa, care împodobește Izbornikul lui Svyatoslav în Portretul prințului însuși este departe de idealizarea abstractă și este înzestrat cu trăsături caracteristice, aproape portretistice Lazarev V N Istoria picturii bizantine, vol I, p Wagner G K Problema genurilor în arta antică rusă M , ; Lihaciov D S Poetica literaturii ruse vechi M , Lazarev V N Istoria picturii bizantine, vol I, p ; El este Arta bizantină și veche rusă, p - Grabar A N Arta plastică seculară a Rusiei premongole și "Povestea campaniei lui Igor"

- TODRL, , XVШ, p - Podobedova OI Miniaturi ale manuscriselor istorice ruse M , ; despre miniaturi bizantine, vezi: Likhacheva V D Arta cărții Constantinopol secolul al XI-lea M , ; Ea la fel Miniatura bizantină: Monumente ale miniaturii bizantine din secolele X-XV în colecțiile Uniunii Sovietice M , temporar bizantin, În monumentele de artă aplicată pot fi urmărite mai ales motive seculare consecvente Acestea sunt lucrări de meșteșuguri artistice ale Bizanțului, descoperite pe teritoriul Rusiei Antice ca parte a comorilor sau în timpul săpăturilor arheologice Printre acestea se numără ustensile din argint și bronz, emailuri cloisonné pe aur, obiecte sculptate din os și piatră Cu dificultatea și costul ridicat al transportului pe distanțe lungi, comerțul cu aceste bunuri de lux a fost considerat deosebit de profitabil "Aur" și "argint", "voaluri și diverse vase" străine au venit în Rusia printre cadourile ambasadei, alături de emigranți și pelerini, ca taxe comerciale sau pradă militară Lucrările maeștrilor medievali povestesc în mod viu și sigur despre epoca lor și viziunea sa asupra lumii, aruncă lumină asupra unor aspecte puțin cunoscute ale ideologiei și vieții bizantinilor, în special asupra culturii seculare a curții imperiale și a nobilimii feudale Un grup integral de boluri de argint din secolul al XII-lea cu decor bogat și scene de poveste, ne introduce în lumea poeziei epice bizantine, în spatele căreia este vizibil un adevărat fundal istoric Acesta este un fel de comentariu la epopeea despre Digenis Akrita Unitatea regnului pictural și vegetal cu eroul uman în decorul vaselor este caracteristică genului poemului lirico-eroic În monumentele de artă seculară, mai puțin dependente de canoanele religiei oficiale, apar clar tendințele originare ale culturii populare, încă aproape nedescoperite de știință Elemente de artă ale școlilor locale ale imperiului, care au păstrat trăsături pământești mai democratice, au pătruns cel mai adesea în mediul oamenilor din țările aflate sub influența Bizanțului Vechii maeștri ruși sunt considerați pe bună dreptate moștenitori înțelepți și gospodari ai celor mai bune tradiții ale artei bizantine Ei nu numai că au păstrat cele mai înalte valori spirituale pentru vremea lor, create de Bizanț, dar au și sporit aceste bogății, introducând optimism, blândețe pătrunzătoare și o viziune care afirmă viața asupra lumii în creativitatea artistică Bank A V Arta aplicată a Bizanțului secolele IX-XII M , , p - ; Darkevich V P Arta seculară a Bizanțului: lucrări de meșteșuguri de artă bizantină în Europa de Est în secolele X-XIII M , ; compara: Rybakov B A Artă aplicată rusă L , Cronograma bizantin, volumul G G LITAVRIN CĂLĂTORIA PRINCESEI RUSE OLGA LA CONSTANTINOPOL PROBLEMA SURSELOR Călătoria prințesei ruse Olga la Constantinopol aparține unuia dintre acele evenimente din istoria timpurie a Rusiei antice din epoca precreștină, care a dat naștere unei literaturi științifice enorme Totuși, cele mai importante concluzii ale cercetătorilor legate de acest eveniment și răspândite pe scară largă în istoriografie rămân ipotetice ca și până acum Timpul, locul, circumstanțele, motivele, scopurile și rezultatele călătoriei Olgăi continuă să fie aprig dezbătute în timpul nostru Printre altele, voi numi cel puțin câteva dintre cele mai recente lucrări, precum secțiunile relevante ale monografiei lui V T Pashuto, articolele lui G A Ostrogorsky , V Fidas , J -P Arignona Desigur, există un progres indubitabil în studiul acestei probleme (inclusiv în lucrările menționate), datorită succesului general în studiul istoriei Rusiei Antice și Bizanțului în secolul al X-lea Au rămas însă diferențe și pe cele mai importante aspecte ale problemei Consider că unul dintre motivele principale ale acestei stări de fapt este faptul că încă nu a

fost efectuată o nouă analiză critică a surselor supraviețuitoare Numai Arinyon a umplut parțial acest gol recent, dar observațiile sale asupra surselor, deși foarte importante și interesante, sunt întâmplătoare: el rezolvă în principal întrebări despre momentul și locul botezului Olgăi Suplimentând și clarificând parțial concluziile savantului francez și concentrându-mă în acest stadiu pe studii pur sursă, mă voi abține pentru moment de la compararea tuturor dovezilor relevante Cu alte cuvinte, consider următoarea analiză doar ca preliminară Poate fi implementat pe deplin doar în legătură cu interpretarea întregului set de probleme legate de vizita Olgăi la Constantinopol După cum știți, cantitatea de informații despre acest eveniment rămâne neschimbată Excluzând toate celelalte în funcție de cele indicate mai jos, ele sunt reduse la mărturia din Povestea anilor trecuti și Memorie și laude către Prințul Vladimir (grupul rus vechi), cronica succesorului stareţului Reginon de Pryumsky (grupul latin), cronica lui Ioan Skylitsa și ritualistul "Despre ceremoniile curții bizantine "Konstanitin VII Porphyrogenitus (grupul bizantin) Pashuto V T Politica externă a Rusiei antice M , , p p Ostrogorsky G Bizanț și Principesa Olga de Kiev - În: În onoarea lui Roman Jakobson Haga; Paris, , v Il, p - Φείδας Β 'Η ήγεμονίς του Κιέβου 'Όλγα-'Ελένη (-) μεταξύ 'Ανατολής χαί Δόσεως - ΕΕΒΣ, / , τ / , σ - Arignon J -Π Relațiile internaționale ale Rusiei Kievene la mijlocul secolului al X-lea și botezul prințesei Olga - VV, , , p - * În ceea ce privește știrea din Povestea anilor trecuti, Arignon se referă la observațiile lui A A Shahmatov , susținute recent de O V Tvorogov , că povestea cronicii se bazează pe două surse diferite: pe un scurt mesaj bisericesc despre botezul Olgăi de către patriarhul și pe o relatare legendară ulterioară a relației ei cu împăratul Autorul acceptă, de asemenea, concluzia D S Likhachev că șase povești unificate stilistic despre creștinarea Rusiei au fost inserate în Povești, dintre care prima (despre Olga) a fost inclusă în mod arbitrar sub în decalajul cronologic (între - bieniul) din cel mai vechi cod Kiev din Cu toate acestea, conform lui Arignon, a fost introdusă doar o poveste (scurtă) bisericească, cu toate acestea, legenda a intrat în anale mult mai târziu, dar nu mai târziu de (data ediției finale a Poveste) În ceea ce privește botezul Olgăi de către patriarh, acest motiv, potrivit savantului francez, a apărut sub condeiul cărturarilor lui Iaroslav Vladimirovici înainte de și a avut scopul de a sublinia doar dependența ecleziastică (dar nu și politică!) a Rusului de imperiului, când evoluția evenimentelor ducea deja la conflict (războiul din) și când în Bizanț s-a pus din nou accent pe conceptele de universalism imperial Cu alte cuvinte, Arignon consideră ca fiind de încredere din punct de vedere istoric doar două fapte raportate de Povestea Anilor Trecuți despre evenimentele avute în vedere aici, și anume chiar faptul călătoriei Olgăi la Constantinopol în timpul domniei lui Constantin al VII-lea Porfirogenitus și faptul că a fost botezată sub numele ei a lui Elena (o datează la sfârșitul anului î Hr)) Într-un alt document al "grupului rusesc" de izvoare - "Lauda domnitorului Vladimir", scris de călugărul Iacov în jurul anului - Arignon consideră trei puncte demne de atenție: mesajul despre călătoria prințesei tocmai de dragul adoptării creștinismului la Constantinopol , despre primirea ei a numelui Elena - cel mai probabil , în onoarea împărătesei - soția lui Constantin al VII-lea și că Olga a murit la iulie , după ce a trăit ca creștină în ultimii ani Autorul împărtășește opiniile exprimate în literatură că pasajul despre Olga din "Lauda lui Vladimir" este o interpolare și este un text mai vechi - "Lauda Olgăi", întocmit după construirea Bisericii Zeciilor ( )

și transferul corpului prințesei în el ( ) Acordarea aproape completă a datelor cronicii (botez sub) și "Lauda lui Vladimir" (moartea Olgăi la ani după botez, în), după cum știți, i sa acordat o mare importanță Unii cercetători au considerat că data botezului este exact (septembrie -august), crezând că Olga a călătorit la Constantinopol în , devenind deja creștină la Kiev ; alții au fost înclinați să recunoască două călătorii ale prințesei în capitala imperiului: în / a fost botezată la Constantinopol, iar în a ajuns din nou acolo, îngrijindu-se de organizarea bisericii din Rusia Arignon notează, totuși, o împrejurare care slăbește serios semnificația consistenței de mai sus a datelor Cronicarul, în opinia sa, avea deja textul "Lauda Olgăi" și, bazându-se pe datele acestui monument, a calculat ca dată a botezului prințesei Cu toate acestea, nu există nimic care să verifice acuratețea numărului , prin urmare, "Laudă lui Vladimir" ca sursă despre botezul Olgăi "trebuie de asemenea tratată cu prudență" B "Într-adevăr, sursele rusești din secolul al XI-lea - concluzionează cercetătorul francez, - ele ne transmit doar un ecou, eventual foarte distorsionat, al evenimentelor la care au fost martori sursele moderne grecești sau latine Singura știre nouă și probabil de încredere raportată de aceste surse este adoptarea de către Olga a numelui Elena în onoarea împărătesei domnitoare la botez Cât despre celelalte detalii raportate de aceste texte ele pot fi acceptate numai după compararea critică cu alte surse Acesta este ceea ce vom încerca să facem când examinăm problema călătoriei prințesei ruse la Constantinopol" c Rezultatele acestei comparații s-au dovedit a fi, aparent, negative: în paginile următoare ale unui articol interesant al lui Arignon, dovezile din Povestea anilor trecuti și Lauda lui Vladimir nu mai sunt menționate și, prin urmare, nu sunt luate în considerare atunci când își construiește conceptul despre evenimente În general, scepticismul autorului față de sursele ruse numite în acest caz este destul de justificat Cu toate acestea, în opinia mea, istoricul nu poate ignora complet astfel de date din Povestea anilor trecuti ca referindu-se la călătoria Olgăi la Scăzând pur și simplu ani din data de , cronicarul încă nu a putut obține Relația dintre aceste date poate fi mai complexă De remarcat este și menționarea cererii împăratului de a trimite soldați din Rus' pentru a-l ajuta, tonul general al narațiunii, care creează impresia, pe de o parte, a primirii onorifice a prințesei de către împărat, iar pe de o parte pe de altă parte, a nemulțumirii Olgăi față de această primire și a rezultatelor generale ale călătoriei sale la Constantinopol Aparent, situația despre două versiuni ale călătoriei Olgăi și confuzia lor din anale necesită o explicație satisfăcătoare * * * După părerea mea, este imposibil să neglijez, după părerea mea, datarea evenimentelor cuprinse în "Lauda lui Vladimir" Foarte importantă este și vestea acestui monument că Olga a decis să se boteze și a mers în acest scop "să Țara Greciei" "după moartea soțului ei Igor, Prințul Rus", iar la întoarcerea ei a "zdrobit bântuirile demonice" Este de asemenea semnificativ faptul că, potrivit "Laudei", adoptând numele creștin de Elena, ea "în viața ei a imitat-o pe sfânta Țarina Elena" (adică mama lui Constantin cel Mare, canonizat ca sfânt, și nu Elena, soția lui Constantin al VII-lea) Atenția mult mai atentă a lui Arignon față de relatările așa-numitului "Continuator al Cronicii abatelui Reginon din Prüm" este destul de justificată, întrucât autorul este contemporan cu evenimentele pe care le-a descris Se presupune că Succesorul a fost același Adalbert, pe care în Otto I l-a trimis la Kiev ca episcop Bugorum Adalbert a slujit din până în ca notar la curtea lui Otto, adică era un om care nu putea fi suficient de informat

în acţiunile diplomatice ale suveranului său Cronica relatează că chiar la sfârșitul anului , în timpul sărbătorilor de Crăciun, Otto a primit ambasada Rusiei la reședința sa din Frankfurt pe Main Povestea anilor trecuti M , , g (în continuare - PVL), p - Şahmatov A A Cercetări asupra celor mai vechi anale ruseşti SPb , , p - O V Curds Povestea anilor trecuti și codul inițial: (Comentariu textual) - TODRL, , , p - Lihaciov D S Cronicile rusești și semnificația lor culturală și istorică M ; L , , p - Arignon J -P Decret, op , p - Ibid , p , - Decretul Şahmatov A A , op , p - ; cf : Poppe A Pamiqc i pochwala ks Wlod-zimirza - Slownik starozytnosci Slowianskich, , , n , s - Arignon J -P Decret, op , c Decretul Ostrogorsky G , op , p s Priselkov M D Eseuri despre istoria ecleziastică și politică a Rusiei Kievene în secolele X-XI SPb , , p - Arignon J -P Decret, op , p Arignon J -P Decret, op , p - Vezi despre aceasta: Levcenko M V Eseuri despre istoria relațiilor ruso-bizantine M , , p V Fidas, punând la îndoială datele "Laudei", consideră, spre deosebire de Arignon, că cronicarul nu a plecat de la datarea lui Jacob Mnich, stabilind data botezului Olgăi, ci, dimpotrivă, Iacov a primit cifra de ani din viața Olgăi după botez, scăzând de la data morții ei este o dată "inexactă" a cronicii (Φείδας B Op cit , p -) Zimin A A Memoria și lauda lui Iacov Mnich și viața principelui Vladimir după cea mai veche listă - KSIS, , , p Ibid , p Vezi: Lovmyansky G Russy și prietenii - VI, , nr , p - ("Ambasadorii Elenei, regina Covoarelor, care a fost botezată la Constantinopol sub împăratul Roman al Constantinopolului, s-au înfățișat în fața regelui, fără sinceritate, după cum s-a dovedit mai târziu ^, au cerut să numească un episcop și presbiteri pentru acel popor " - "Legati Helenae, reginae Rugorum, quae sub Romano imperatore constantinopolitano Gonstantinopoli baptisata est, ficte, ut post dăruit, ad regem venientes episcopum et presbyteros eidem genti ordinari petebant") Din aceeași cronică rezultă că primul dintre episcopii numiți pentru Rus, Libutius, a murit înainte de a ajunge la Kiev, la martie ; Adalbert a ajuns acolo la sfârșitul aceluiași an Misionarii, însă, au primit o primire mai mult decât rece atât din partea curții de la Kiev, cât și din partea poporului, iar în au fost nevoiți să plece în grabă, iar mai mulți oameni din alaiul episcopului au murit de ani Arignon pune pe bună dreptate la îndoială vestea Continuatorului că ambasadorii Olga-Elenei au sosit special pentru a cere un episcop și preoți pentru Rusia: el vede în expedierea misiunii de către Otto o expresie a pretențiilor sale imperiale, iar în faptul că a trimis ambasadori prin Olga - dorința ei de a introduce relații comerciale -politice cu regatul german în cadrul unui acord interstatal formalizat legal, așa cum a fost cazul în relațiile dintre Rusia și Bizanț V Fidas, al cărui articol Arignon nu-l cunoaște , vede, pe lângă scopuri comerciale, în actul prințesei ruse o încercare de a găsi în persoana lui Otto I un aliat împotriva maghiarilor, care la acea vreme erau la fel de periculoși atât pentru Rus, cât și pentru Germania Dar Arignon acceptă necondiționat cronologia Continuatorului din Reginon, raportând momentul botezului Olgăi - la Kiev, acasă - la sfârșitul anului (între noiembrie , adică moartea lui Constantin al VII-lea și transferul întregii puteri) la Roman II, și sosirea ambasadei Olgăi la Frankfurt, în orice caz, prin sosirea lui Adalbert la Kiev la sfârșitul anului) Olga a vizitat din nou capitala imperiului la acea vreme sau a rămas acolo mai mult de doi ani din) - savantul francez este înclinat să explice prin informații eronate transmise în mod deliberat lui Adalbert fie de creștinii ruși, fie de clerul grec de la Kiev, la fel de ostil latinilor Presupunând că prințesa rusă s-ar fi putut converti

la creștinism chiar în ajunul Sosirea lui Adalbert (sfârșitul anului), Arignon înseamnă, așadar, posibilitatea destul de probabilă ca Continuatorul (Adalbert) să fi intrat în cronica sa faptul botezului Olgăi sub , ca să spunem așa, înaintea evenimentelor, la prima mențiune a prințesei În acest caz, însă, ar trebui abandonată ideea susținută de autor că Olga nu a luat numele mamei lui Constantin I, Elena, ci a soției lui Constantin al VII-lea la botez Mai mult, afirmând că mama lui Roman al II-lea, Elena, a ajuns în mănăstire abia la începutul anului , Arignon o consideră "împărăteasa domnitoare" până atunci, în ciuda morții soțului ei la noiembrie Această idee ni se pare inacceptabilă: Constantin al VII-lea a murit nu fără ajutorul fiului său și al norei sale Teofano, otrăviți de o otravă care acționează încet; tânărul cuplu s-a repezit la putere, încercând să scape de tutela generației mai vechi a familiei auguste; Roman al II-lea, instigat de Teofan, și-a îndepărtat mama din palat și a tonsurat cinci dintre surorile sale drept călugărițe ; i-a înlocuit cu hotărâre pe cei mai înalți demnitari din anturajul său deja chiar la începutul domniei sale unice În această stare de lucruri, dacă Olga ar fi fost botezată sub numele împărătesei după noiembrie , atunci ea ar fi primit numele nu de Elena, ci de Teofan Arignon are, fără îndoială, dreptate când afirmă că cineva ar trebui să fie botezat la Constantinopol în timpul domniei autocratice a lui Roman al II-lea, din noiembrie înainte de începutul anului , Olga nu a putut: în acest caz, va trebui, iar restul de de zile ale acestui an, de două ori - iarna - să acopere distanța de la Kiev până la capitala imperiului și, la întoarcerea ei, echipa ambasada, care înainte de ianuarie a reușit să apară în îndepărtatul Frankfurt pe Main În opinia mea, este posibil să recunoaștem detaliul comentat al știrilor Adeptului Reginon este de încredere doar sub o singură presupunere - dacă Olga a fost la Constantinopol și s-a convertit la creștinism acolo fie în vara - toamna anului , fie în același sezon Fără a respinge complet dreptul la existența unei astfel de ipoteze, o consider încă puțin probabilă - și nu numai pentru că o astfel de cronologie ar contrazice datele tuturor celorlalte surse, în care nu există nicio indiciu a călătoriei Olgăi din - , dar în primul rând, pentru că la curtea lui Otto I, chiar înainte de numirea lui Libutius ca episcop al Rusiei la începutul anului , știau despre botezul Olgăi - botez tocmai după ritul răsăritean Mi se pare că această înțelegere a mărturiei Continuatorului este cea mai firească Olga (Elena) a fost botezată înainte de plecarea ambasadei la Otto, iar curtea sa a aflat despre asta tocmai de la ambasadorii prințesei ruse Ambasada a ajuns la Frankfurt în vara lui și a așteptat întoarcerea lui Otto din război până la sfârșitul lunii decembrie Motivele erorii Continuatorului din Reginon, pe lângă cele indicate de Arignon, pot fi explicate prin imperfecțiunea reciprocă a cunoașterii limbajului părților și izolarea lui Adalbert și a urmașii lui de creștinii din Kiev, şi depărtarea lui Adalbert de curtea lui Otto I în timpul şederii ambasadei Rusiei la Frankfurt Adalbert știa că Olga a vizitat Constantinopolul, că s-a convertit la creștinism sub numele de Helena, că nu există nicio organizație bisericească în Rusia, că Roman al II-lea a domnit în timpul sosirii ambasadorilor ruși și în timpul șederii sale la Kiev la Constantinopol și a combinat toate acestea într-un singur tablou coerent, pierzând din vedere faptul că însuși actul de acceptare a creștinismului de către Olga ar fi putut avea loc sub predecesorul lui Roman al II-lea (Roman a fost, de asemenea, încoronat și deținut titlul de Vasileus din aprilie) Într-un cuvânt, în această etapă a analizei mărturiei Succesorului de Reginon, consider foarte

puțin de încredere sintagma sub Romano imperatore constantinopolitano Dacă este adevărat că Olga s-a convertit la creștinism pe Bosfor, atunci acest lucru s-a întâmplat în timpul domniei nu a lui Roman al II-lea, ci a lui Constantin al VII-lea; dacă, dimpotrivă, acest lucru s-a întâmplat în perioada domniei autocratice a lui Roman al II-lea, atunci actul de botez a fost săvârșit departe de capitala bizantină Să ne limităm deocamdată la această afirmație Să ne întoarcem acum la sursele bizantine Să lăsăm deocamdată mărturia lui Constantin al VII-lea Mesajul despre călătoria prințesei ruse și botezul ei este cuprins în două cronici bizantine: Ioan Skylitsa și Ioan Zonara Dar în ceea ce privește al doilea dintre acești cronicari, care a scris la sfârșitul secolului al XII-lea, mesajul său nu merită Reginonis abbatis Prumensis chronicon cum continuatione Treverensi/Rec fr Kurze Hanovra, , p - Ibid , p - Arignon J -P Decret, op , p - Fidas, la rândul său, nu cunoaște articolul lui G Ostrogorsky Φείδας Β Op cit , p - Arignon J -P Decret, op , p Ibid , p Ibid , p loannis Scylitzae synopsis historiarum/Ed I Thurn Berolini et Novi Eboraci, (denumit în continuare Scyl), p , - , , , - Ibid , p , - , O perioadă de de zile nu ar fi fost suficientă pentru a realiza toate aceste evenimente chiar dacă până la noiembrie prințesa se afla deja la Constantinopol V Fidas este înclinat să acorde o mare importanță acestei împrejurări ipotetice, vezi: Φείδας Β Op cit , p o considerație specială, deoarece este doar o simplă parafrază a știrilor despre John Skylitzes Skylitsa, care a scris în ultimul sfert al secolului al XI-lea, se bucură de o reputație în istoriografie ca autor cunoscător și conștiincios Constantinopol După ce fusese botezată și dând prioritate adevăratei credințe, ea, după preferința [pentru aceasta] cinstita cu mare cinste, s-a întors ACASĂ εως, άςίως τιμηθεισα τής προαφέσεως έπ' οίκου άνέδραμε β)" Această știre nu este datată la Skylitsa, este plasată în lista evenimentelor de la mijlocul anilor -mijlocul anilor ai secolului al X-lea care au avut loc în perioada stăpânirii autocratice a lui Constantin al VII-lea (ianuarie -XI) ,) Cronologic, aceste evenimente din acest pasaj al cronicii sunt aranjate în următoarea ordine: aprilie , de Paști, - încoronarea fiului său și moștenitor Roman al II-lea de către Constantin al VII-lea (avea atunci ani); lichidarea a două conspirații ale nobilimii de opoziție: una - în favoarea lui Roman I, care a fost în exil din decembrie până la moartea sa la iunie pe insula Prote, a doua - în favoarea fiului lui Roman I Stephen, care a fost în exil pe Lesbos din sau (Ștefan a murit la ani, înaintea tatălui său); atacuri asupra pământurilor imperiului maghiar care nu s-au oprit din până în , când arhontul maghiar Vulusudis (Vulcsu) a sosit la Constantinopol, "s-a prefăcut" convertit la creștinism, a primit audiență la Constantin al VII-lea, i s-a acordat titlul de patrician și înzestrat cu o sumă mare de bani; sosirea "la scurt timp după" Vulcsu (în) în capitala imperiului a unui alt arhon maghiar, Hylas, care s-a creștin și a primit aceleași onoruri, dar, spre deosebire de Vulcsu, l-a luat cu el pe călugărul Hierofei, hirotonit episcop al Ungariei, și a rămas un fiu credincios al bisericilor, în timp ce Wulcsu, la întoarcere, a devenit apostat și a reluat raidurile asupra imperiului și asupra posesiunilor lui Otto, până când a fost capturat de germani și executat în ; sosirea la Constantinopol și botezul Olgăi; moartea fiicei lui Hugo (Arles) Bertha-Eudokia, logodită cu Roman II, în și căsătoria lui Roman II (probabil în) cu fiica cârciumii Anastasia (Theophano); vicisitudinile luptei imperiului cu arabii din - etc Este clar că Skilitsa nu aderă aici la o succesiune cronologică strictă a evenimentelor: le grupează după principiul tematic (conspirații, relații cu vecinii imperiului,

acte matrimoniale ale familiei auguste) Vestea despre Olga este asociată, fără îndoială, cu mesajul despre arhonții maghiari Autorul a început să vorbească despre ele în legătură cu raidurile maghiare pe pământurile imperiului, care au reluat din Sosirea lui Hylas la Constantinopol este indicată ca urmare "la scurt timp după" (μετ' ού πολύ) sosirea lui Wults, deși nu mai puțin de , - ani Cronologia relativă a Skylitsei permite, așadar, datarea sosirii Olgăi cu un deceniu de la începutul celei de-a doua jumătate a anilor ' până la începutul celei de-a doua jumătate a anilor ' a secolului al X-lea Cronicarul este conștient de atacul lui Igor asupra Constantinopolului din , mai știe că Olga a devenit văduvă înainte de călătoria ei în capitala imperiului Mai mult, Skylitsa scrie despre asta de parcă ar fi trecut foarte puțin timp între moartea lui Igor și călătoria Olgăi: primul eveniment l-a precedat imediat pe al doilea Mai semnificativă, după părerea mea, este o altă analogie între mărturiile Skilitsei despre arhonții maghiari și Olga: expresiile cronicarului pe această partitură sunt un clișeu istoriografic - "botezat, primit mare onoare" Și ștampila, după cum știți, folosită pentru ha caracteristicile unor fenomene similare nu corespund întotdeauna exact cu adevărata stare de fapt în fiecare caz specific Există și aici o nuanță: printre atributele "onoarei" pe care arhontii maghiari le-au fost acordate se menționează titlul de patrician, dar despre Olga nu se spune nimic pe acest punct de vedere Skylitzes vorbește destul de clar și sigur despre botezul Olgăi la Constantinopol (la fel ca și monumentele rusești și latine *) Nu se poate exclude însă că avem de-a face aici cu un fel de "ficțiune ideologică": apropierea cronologică a celor două evenimente (sosirea la Constantinopol și actul botezului) și relația lor de cauzalitate definită a dus la apariția (poate că nu fără participarea activă a reprezentanților cercurilor conducătoare Imperiului) și în capitala Bizanțului și în Kiev însuși și în Occident, o tradiție stabilă a adoptării creștinismului de către o prințesă rusă la Constantinopol Cu alte cuvinte, este destul de probabil ca actul botezului Olgăi și decizia ei de a fi botezată, care i s-a întâmplat prințesei, se pare că la Constantinopol, și despre care, după alegerea ei (προαίρεσις), ea a putut să lămurească la întâlnirea cu membrii a familiei imperiale, devenită sub condeiul cronicarului prin evenimente simultane Mai mult, ambii arhonți maghiari au fost botezați în capitala imperiului, iar Olga i s-a acordat și "onorarea" la recepții Accentul, însă, ar trebui să fie pe știrile recepțiilor Olgăi la curtea Constantinopolului, raportate de Constantin al VII-lea Porfirogenitus Repetând drumul predecesorilor mei în luarea în considerare a problemei tratate în articol, am ajuns la concluzia că în literatura științifică până în vremea noastră nu a existat și nici nu există - din punctul de vedere care ne interesează - o sursă detaliată analiza capitolului al cărții a II-a a eseului "Despre ceremoniile curții bizantine" - chiar capitolul, în partea finală a căruia conține o poveste despre tehnicile Olgăi Până acum, mai ales în lucrările autorilor care nu folosesc această sursă în originalul grecesc, pasajele ei corespunzătoare sunt de foarte multe ori repovestite fie arbitrar, fie cu erori, fie incomplet Între timp, aceasta este, în primul rând, singura dovadă a nu numai a unui contemporan, nu doar a unui martor ocular, nu numai, în cele din urmă, a unui participant, ci mai ales a principalului organizator al evenimentelor descrise în ritual Se consideră acum ferm stabilit că o parte a lucrării "Despre ceremonii", care include o narațiune despre șederea prințesei ruse la Constantinopol, a fost scrisă personal sau editată cu grijă de împăratul însuși În al doilea

rând, nu este lipsit de importanță faptul că munca este de natura unei prescripții oficiale, ritualist (ghid) și stabilește normele vieții de curte și faptele cu cea mai mare acuratețe posibilă În al treilea rând, atunci când a scris această poveste, Konstantin a folosit protocoalele oficiale ale recepțiilor Olgăi, scrise de notarii departamentelor de drom și trezorerie simultan cu evenimentele descrise în acestea Oricât a fost instruită memoria savantului scriitor-împărat, cu greu putea Într-o evaluare similară a mărturiei lui Zonara, Fidas, totuși, îl citează din neatenție parafrazat ca textul Skylitzes (Ibid , p) Vezi: Moravcsik Gy Byzantinoturcica Berlin, , Bd I, S f Scil , p , - Pentru datare, transcrierea numelor și natura relațiilor bizantino-maghiare, vezi: Moravcsik Gy op cit , Bd II, S , Moravcsik Gy Bizanțul și maghiarii Budapesta, , S , Scil , p , - Scil , p , - Pentru dată, vezi: Liutprand von Cremona Die Werke/Hrsg v J Becker Hanovra; Leipzig, , S Scil , p , - , Pentru Fidas acesta este argumentul decisiv, vezi: Φείδας B Op cit , p s Compară: Decretul Ostrogorsky G , op , p Moravcsik Gy Byzantinoturcica, Bd I, S , memorează cu acuratețe componența tuturor acelor rânduri în care au fost împărțiți cei ruși primiți de el în timpul a două audiențe, numărul de persoane din fiecare grup și sumele monedelor miliaris de argint emise fiecăruia în numele său Toate acestea în sine, chiar înainte de analiza narațiunii lui Constantin, ne permit să concluzionam că dintre toate știrile despre călătoria prințesei ruse la Constantinopol, este povestea cărții "Despre ceremonii" care ar trebui privită ca fiind cea mai bună de încredere Din păcate, relativ exactă, în ciuda a patru omisiuni importante, traducerea lui E Golubinsky a rămas puțin cunoscută în istoriografia rusă Povestirile sale existente conțin inexactități și distorsiuni În plus, analiza poveștii lui Constantin disponibilă în literatură a fost, de asemenea, efectuată, de regulă, izolat de alte părți ale cărții extinse și greu de înțeles Despre ceremoniile curții bizantine Chiar și M V Levchenko și D V Ainalov , mai atenți în această privință, care au încercat să comenteze mărturia lui Constantin, bazându-se pe alte capitole ale ritualistului imperial, au folosit această metodă nu în totalitate consecventă și, în același timp, nu au fost deloc înseamnă întotdeauna exact în interpretarea detaliilor Între timp, aș dori să subliniez că cheile pentru o înțelegere satisfăcătoare a majorității covârșitoare a detaliilor narațiunii împăratului despre comunicarea sa cu conducătorul statului rus se găsesc în multe alte capitole, cum ar fi primul, lacul și al doilea cărți ale operei sale Toate cele de mai sus ne permit să aducem în atenția cititorilor (în primul rând ruși) o traducere completă a textului poveștii lui Constantin al VII-lea, realizată conform ediției din Bonn "O altă mutare - Elgi Rosen Pe septembrie, în a patra zi (săptămâna) , a avut loc o recepție, în tot ce seamănă cu cele de mai sus , la sosirea lui Elga, arhontisa Rusiei Această arhontisa a intrat în cu rudele ei apropiate, arhontisa iar cel mai proeminent dintre servitori Ea a mers înaintea tuturor celorlalte femei, iar acestea au urmat-o în ordine, una după alta Ea s-a oprit în locul unde logotetul pune de obicei întrebări c Ambasadori şi negustori ai de arhonţi ai Rusiei au intrat după ea şi s-au oprit în spate, la perdele b Tot ceea ce a urmat a fost făcut în conformitate cu metoda descrisă mai sus Plecând din nou prin Anadendrarium și Triklinul candidaților , precum și triklinul, în care se află Kamelavianul și în care sunt hirotoniți la gradul de maestru , ea a trecut prin Onopodul și Mâna de Aur , adică porticul lui Augustin și s-a așezat acolo Când basileusul a intrat în palat în mod obișnuit, a avut loc o altă primire în felul următor În Triklinul lui Iustinian

era o platformă împodobită cu țesături din porfir Dynisian , iar pe ea era un mare tron al lui Vasileus Theophilus , pe lateral era un scaun regal de aur , În spatele lui, în spatele a două perdele, stăteau două organe de argint a două părți , căci țevile lor erau în spatele perdelei Invitată de la Augustin, arhontisa a trecut prin Abside , hipodrom și pasajele interne ale lui Augustin însuși și, ajungând, s-a așezat în Skyla Între timp, Despina s-a așezat pe tronul menționat mai sus, iar nora ei pe scaun Și (atunci) a intrat tot Edicul , iar furca B a fost introdusă de Prepozitoriul și Ostiarius : prima vila - zoștii , a doua vila - magistrii, a treia vila - patricienii , a patra vila vila - the protospafarissa-officials , the fifth vila - alte proto-spafarissas, vila sixth - spafarokandidatissa, vila seventh - spafarissa, stratorissa and candidateissa Și așa, abia după aceasta a intrat archontisa, introdusă de prepozitor și doi ostiarii Ea a mers în față și arhontestele ei rude și cele mai proeminente dintre însoțitoarele ei au urmat-o, așa cum am menționat mai înainte Preposit i-a pus o întrebare, ca în numele Augustei, și, ieșind, ea s-a așezat (din nou) în Skyla Despina, ridicându-se de pe tron, a trecut prin Lavsiak și Trypeton Golubinsky E- Istoria Bisericii Ruse M , , vol I, , p - Decret Levcenko M V , op , p urm , - Ainalov D V Princess St Olga în Tsargrad - În cartea: Proceedings of the Twelfth Archaeological Congress in Harkov M , , vol III, p - ; El este Despre cadourile aduse prinților și ambasadorilor ruși în Bizanț - IORYAS, , v , p - Constantini Porphyrogeniti De cerimoniis aulae Byzantinae libri duo/Rec JJ Rei-ske Bonnae, , voi I (în continuare - De cerim), p , - , Capitolul al celei de-a doua cărți, care se încheie cu o descriere a primirii Olgăi, se intitulează: "Ce trebuie respectat atunci când primirea are loc în marele triclinium al Magnavrei și când împărații stau pe tronul lui Solomon "(De cerim , I, p -) În capitolul înainte de descrierea primirii Olgăi, sunt descrise mai multe recepții ale ambasadorilor țărilor musulmane Iată un link către ordinea acestor tehnici eu ¡ τής 'Έλγας τής 'Ρωσένης T e miercurea, întrucât duminica era considerată prima zi a săptămânii Aitsalov (Knyaginya , p) spune în mod eronat: "la ceasul al patrulea" Este imposibil de spus cu certitudine care dintre metodele descrise mai sus se referă aici În pinakt la Și cartea, în titlul cap Se vorbește despre Olga ca fiind τής ήγεμονος χαί τής άρχοντίσης 'Έλγας των 'ρώς (De cerim , I, p) T e a intrat în sala mare (triclin) a Palatului Magnavra, una dintre cele mai magnifice clădiri ale complexului palatului Construcția Magnavrei a fost atribuită lui Constantin I, vezi: Janin B Constantinopol bizantin Dezvoltare urbană și repertoriu topografic Paris, , p - T e logothete droma - departamente de sol și relații externe Adică pune, în numele împăratului, întrebări ceremoniale despre sănătatea și bunăstarea suveranului care a trimis hrana, rudelor, nobililor și poporului său Golubinsky (decret, op , p) - "avocați" τά βήλα Perdele despărțeau sala de recepție de vestibul, în care se așteptau la o audiență cu împăratul Orangerie sau mică grădină interioară (Dé cerim , II, Bonnae, , p -) Sala în care se aflau curtenii în grad de candidaţi Vedere asupra coroanei regale ceremoniale, vezi: De cerim , II, p - ; Piltz E Kamelaukion et mitra Insignes byzantines impériaux et ecclésiastiques (=Acta Universitatis Upsa-lensis Serie Figura-nova,) Upsala, T e basileus acordă solemn acest înalt titlu Vestibul mare al clădirii vecine (palat) Daphne Pasaj îngust între Onopod și Daphne, învecinat tot cu Autustius (Janin B Op cit , p) , , i - Partea principală a celui mai vechi complex (Janin B Op cit , p)- Aceasta se referă la spațiile de locuit ale palatului Construită de Iustinian al II-lea și

decorată de Teofil (Janin B Op cit , p - -) Așa numit în Bizanț un fel special de țesături de mătase Numele provine de la numele orașului indian Tenis (Tanakh), de unde aceste țesături au fost aduse pe piețele imperiului în primele secole d Hr e Adică realizată din ordinul lui Teofil, care s-a implicat în mod special în construcția și decorarea clădirilor din complexul palatului Autocratul Basileus stătea pe un tron al cărui scaun era întotdeauna mai înalt decât scaunele co-conducătorilor săi Scaunul, deci, era mai jos decât tronul lui Teofil (De cerim , II, pp - , ,) Golubinsky (decret, cit , p , nota) are o explicație: "vol e petreceri de albastru şi verde" O clădire care leagă vechile incinte ale palatului cu cele noi (Janin B Op cit , p) τά σχολά - clădire sau turn între Triclinium lui Iustinian și hipodrom (De cerim , II, p) Aceasta se referă la împărăteasa Elena, soția lui Constantin al VII-lea Din vremea lui Reiske (De cerim , II, p), această noră (νύμφη) este de obicei văzută ca Thesfano, soția lui Romanos al II-lea Personalul eunucilor palatului Eunucul șef, șef al cuvukliei Un eunuc-portar care a mutat perdeaua la intrarea în sala de recepție și a strigat numele persoanei invitate în audiență τά βήλα - aici rangurile persoanelor cu titluri de la cel mai înalt la cel mai jos de purtători cu cel mai înalt titlu feminin la acea vreme, doamne nobile apropiate împărăteselor De obicei împărăteasa avea o zosta, dar aici ne referim la zosta Elenei și la zosta norei ei πατρίχιαι Transcrierea noastră oarecum gratuită își propune să arate că vorbim despre femei - soțiile patricienilor Adică soțiile protospathariilor, care, pe lângă titlu, aveau și o funcție Traducerea lui Ainalov este incompletă aici (Knyaginya , p) Adică primirea solemnă la Împărăteasa s-a încheiat Camera care leagă Triklinul lui Iustinian cu vestibulul lui Chrysotriklin Vestibulul Chrysotriclin (Janin B Op cit , p) şi a intrat în Kenurgii , iar prin ea în propriul ei kyton Apoi, la fel , arhontissa, împreună cu rudele şi slujitorii ei, a intrat prin (Triklin) Justinian, Lavsiak şi Tripeton în Cenuurgii şi (aici) s-au odihnit Mai departe, când s-au așezat basileusul cu Augusta și copiii săi purpuri , a fost chemată o arhontisa din Triklin Kenurgia Aşezându-se la porunca basileusului, ea a vorbit cu el cât a dorit În aceeași zi, clitorisul a avut loc în același Triclinium al lui Justinian Pe tronul amintit mai sus stăteau Despina și nora Archontissa stătea în lateral Când trapezitorul , după ritul obișnuit, a introdus arhontul și au efectuat proskynesis , archontisa, plecând ușor capul, s-a așezat la apocoptus în același loc în care stătea, împreună cu zosturile, conform carta Să știți că cântăreții, apostolii și hagiozofii ", au fost prezenți la acest clitoris, cântând bazilica ° Se jucau și tot felul de jocuri teatrale Și în Chrysothriklin (în același timp) a existat un alt clitoris, unde toți ambasadorii arhonților Rusiei, oamenii și rudele arhontisei și comercianții s-au ospătat (După cină) a primit: anepsie din cei miliari ai ei, din oamenii ei - miliari fiecare, ambasadori - miliari fiecare, negustori - miliari fiecare, preotul Grigorie - miliari, traducători - miliari fiecare, Oamenii lui Svyatoslav - miliari fiecare, oameni de ambasadori - fiecare, traducătorul archontisei - miliari După ce basileusul s-a trezit de la cina , a avut loc un desert în Aristiria c, unde era o masă mică de aur așezată în Pentapyrgia Desertul a fost servit pe această masă în boluri împodobite cu perle și pietre prețioase Stând (aici) basileus, Roman basileus-născut purpuriu, copiii lor născuți purpuriu , nora și archontisa S-a predat: arhontisei într-un vas de aur împodobit cu pietre prețioase - milarisi, dintre femeile ei - milarisi și dintre slujitorii ei - câte milarisi Pe septembrie, duminică, clitorisul a avut loc în

Chrysotriclene Vasilevs a stat (aici) cu rouă Și un alt clitoris a avut loc în Pentakuvuklia X din St Paul X , unde Despina s-a așezat cu copiii ei purpuri xxs, cu nora și arhontisa Și i s-a dat: arhontisei - miliaris, anepsia ei - miliaris, preotului X Grigorie - miliaris, X femeilor ei - miliaris, dintre sclavii ei - miliaris, ambasadori - miliaris , comercianti - milarisi, doi traducatori - cate milarisi Acest text încheie capitolul al cărții a II-a "Despre ceremoniile curții bizantine" În capitolul se vorbește deja despre ordinele și ceremoniile interne în legătură cu sosirea la hipodrom la o anumită oră a comandanților celor patru detașamente tagma ale capitalei Nu intenționăm să ne oprim asupra clarificării detaliilor mișcărilor ceremoniale ale Olgăi și alei ei în palatul imperial și despre caracteristicile sălilor tronului, decorarea și mobilierul acestora Apropo, încercările de a reproduce toate acestea au fost deja făcute în istoriografia lui X Este mai important să înțelegem nu materialul, ci, ca să spunem așa, recuzita "diplomatică" a recepțiilor, procedura și cursul ceremoniei în comparație cu primirile străinilor din alte țări și state, pentru a determina rang, statut, în conformitate cu care prințesa a fost primită În acest sens, este necesar să se completeze golul din descrierea lui Constantin al VII-lea, unde se referă la ordinea obișnuită sau la cea pe care a explicat-o în cazul "descris mai sus" După cum știți, această problemă din literatură a primit o soluție foarte diferită: M V Levchenko a fost gata să vadă o serie de momente în timpul ceremoniei care, în opinia sa, au fost ofensatoare pentru conducătorul unui stat puternic X , G A Ostrogorsky, pe dimpotrivă, a scris despre gradul înalt de onoare acordat de împărat prințesei ruse în timpul recepției din XX Fără a prejudeca deocamdată concluzia noastră cu privire la această problemă, să reproducem din textul anterior acele detalii care sunt omise atunci când descriem recepția Olgăi doar din motive de a evita repetarea inutilă, așa cum se subliniază în povestea lui Konstantin Întregul capitol al -lea al cărții a doua este consacrat problemei procedurii de primire a străinilor de către împărat Chiar la începutul capitolului, autorul conturează principiile de bază și procedura pentru primirea în cea mai magnifică sală principală a tronului a palatului - în Magnavra, când împăratul stă pe tronul lui Solomon lit "Clădire nouă" - clădire construită de Vasile I și decorată de însuși Constantin al VII-lea (Janin R Op cit , p) Poate că nu este vorba despre camerele principale ale împărătesei, ci despre camera ei de odihnă în zilele recepțiilor (Janin R Op cit , p ,) Golubinsky (decret, op , p) îi lipsește începutul unei fraze Constantin al VII-lea și Elena au avut cinci fiice și un fiu, Romanos al II-lea, co-conducător al tatălui său Este greu de spus dacă toți au fost prezenți la întâlnirea cu Olga O cină solemnă, o sărbătoare Aceasta se referă la tronul lui Teofil, care, aparent, nu era dublu În manuscrisul de la Madrid al cronicii Skylitzes, Teofil este înfățișat în mod repetat pe un singur tron, în timp ce Alexandru și nepotul său, tânărul Konstantin al VII-lea, sunt reprezentați pe un tron dublu (A așezat în stânga unchiului său Se pare că nora ei stătea în stânga Elenei, iar Olga în stânga ei În stânga lui Constantin al VII-lea, în același manuscris, Simeon, regele Bulgariei, care a vizitat Constantinopolul în , este înfățișat stând pe un clitoris (Ibid , p) Faptul că "prietenii" - ambasadorii puterilor străine ar trebui să stea "pe partea stângă" la masă la o cină cu basileus, se spune și în Clitorologia lui Philotheus, vezi: Olkonomides N Les listes de préséance byzantines des IXe et Xe secole Paris, , p - Verbul ἐζαθέσθη este folosit aici în unitate, inclusiv cu două subiecte, dar o

utilizare similară în cap în mod repetat Se pare că scaunul de aur, pe care nora stătea în timpul recepției de la Triclinium lui Iustinian, era inconfortabil (scăzut) la cină Managerul mesei regale se pare că a supravegheat întreaga ceremonie Nici măcar zosturile nu au fost scutite de salutul persoanelor conducătoare, asociate cu prosternarea prosternarii, vezi: Guilland R Autour du livre des cérémonies de Constantin VII Porphyrogénète - REG, / , or / , p - Masa imperială, la care doar șase cei mai înalți nobili ai imperiului (patriarh, caesar, novelissimus, curopalate, vasileopa-tor și zosta-patricia) puteau lua masa cu cei mai augusti oameni, vezi: Olkonomides N Op cit , p , - , , - Zosts stăteau probabil în stânga Olgăi Cântăreți ai Bisericii Sf Apostoli (De cerim , II, p) Cântăreți ai Bisericii Sf Sofia (Ibid , p) de cântece magnifice în cinstea celor mai auguste persoane Nepot, tot văr, rudă în general Golubinsky (decret, cit , p) are o trecere (nu este indicat numărul oamenilor Olgăi) O trecere este posibilă aici - numărul oamenilor lui Svyatoslav nu este indicat Din anumite motive, Annalov crede că li s-au dat câte miliari fiecare (Knyaginya , p) Golubinsky (decret, cit , p) a omis întreaga frază despre poporul ambasadorilor Întrucât nora basileus a luat masa cu femei, se poate presupune că Roman al II-lea s-a ospătat cu tatăl său cu bărbați în Chrysotricline iov Scrisori "Loc de mic dejun", sala de mese Relația sa cu Pentapyrgia nu rămâne pe deplin clară Loc reconstruit de Teofil; aici erau expuse lucruri deosebit de valoroase din vistieria imperială (Janin R Op cit , p -) έζαθέσθη - din nou un predicat la singular Singurul loc care poate, în opinia noastră, cu excepția cazului în care este o consecință a stânjenii stilistice, să fie interpretat ca indicând că Roman al II-lea a avut deja copii, cel puțin unul (Vaile?) Golubinsky (decret, cit , p) a omis sintagma despre " femei" ale Olgăi Clădirea cu acest nume a fost construită de Vasile I Aparent, biserica Sf Paul, fondată de familia imperială în secolul al VI-lea, care avea o serie de servicii și instituții, printre care orfanotrofie (orfelinat) Sala principală construită de Vasily I s-a învecinat cu biserica, unde, cel mai probabil, a avut loc cina (AInalov D V Knyaginya , p) Cel mai probabil, ele se referă la fiicele Elenei și ale lui Constantin al VII-lea U Aici Ainalov îl numește pe Grigory "ambasador" (prințesă p) Ainalov (Ibid , p) are femei Golubinsky (decret, op , p) a omis fraza despre Grigorie și femei Ainalov D V Principesa , Cu - ; Levchenko M V Decret, soch , p - Decret Levcenko M V , op , p - Decretul Ostrogorsky G , op , p - Decerim , I, p , - , Următoarele puncte, care nu sunt menționate în povestea lui Constantin, sunt semnificative aici O persoană străină care primește o audiență este introdusă în sală numai după ce, într-o anumită ordine, "la locurile lor", purtătorii tuturor celor șapte categorii de titluri stau în sală Străinul, la semnul prepoziției, este introdus de ostiarius, parcă sprijinindu-l de brațe, sau catenanusul trimișilor regali, sau căpătarul, sau protostratorul, împreună cu un interpret (desigur, din partea imperiului) În fața acestui grup mergea droma logotetă La o anumită distanță de tron, străinul se prosterna în fața împăratului, efectuând proskinesis În acest moment joacă organele și mecanismul tronului își finalizează programul de urcare și coborâre Ridicându-se de la pământ, străinul se mișcă cu câțiva pași și mai aproape de tron Apoi jocul organelor se oprește În timpul acestei ceremonii, o parte selectă a alaiului său îl urmărește pe străin, efectuând simultan proskynesis, apoi divergând pe două laturi ale pasajului din fața tronului și oprindu-se pe partea interioară lângă linia demnitarilor cu titluri bizantini Când străinul stă la locul potrivit în fața tronului, logotetul începe să-i pună în

numele împăratului întrebări ceremoniale care se datorează conform etichetei (despre sănătatea suveranului său, cei mai înalți nobili ai săi și bunăstarea poporului)) Simultan, leii mecanici de la tron se ridică, răcnesc și bat cu coada, iar păsările ciripesc pe ramurile copacului de aur În timpul acestei acțiuni, protonotarul dromei aduce împăratului daruri de la un străin Organele cântă din nou Când oferirea de daruri este încheiată, există liniște și liniște La semnul logotetului, străinul face o proschineză și iese pe muzica organelor care au început să cânte din nou, care tac după ce străinul iese din sală Recepția finalizată (Latura practică a problemei va fi discutată cu ambasadorul, demnitarii și împăratul însuși în afara ceremoniei oficiale de primire, într-un cadru de afaceri) Dacă și ambasadorii altor țări și state așteaptă primirea, atunci imediat după plecarea primului străin, al doilea și al treilea etc , sunt introduși după același ritual - și cu exclamația "Mulți ani!" ies maestri, patricieni si alti sinclitici După plecarea lor, cu aceeași ceremonie, crisotricliniții și membrii Cuvukliei părăsesc sala Abia după ce toată lumea a plecat, împărații se ridică de pe scaune, își dau jos coroanele și veșmintele ceremoniale și, însoțiți de o cuvuklia, prin aceleași pasaje speciale, regale, se întorc în zona rezidențială a palatului Urmează o poveste despre primirea de către Constantin al VII-lea și Roman al II-lea la mai a ambasadorilor emirului Tarsului, care au ajuns la Constantinopol pe tema schimbului de prizonieri și a încheierii unui tratat de pace Pe lângă cele de mai sus, aici se indică modul în care diferite încăperi ale palatului au fost special decorate pentru recepție, pe care ambasadorii trebuiau să o vadă, precum și străzile și piețele din apropierea palatului, "în afara Halka" (adică, poarta principală care duce la complexul palatului), inclusiv la hipodrom Se mai indică aici care dintre demnitari era responsabil de împodobirea cutare sau cutare obiect, cu ce a fost împodobit și cu cheltuiala cu ce (țesături, lucruri din aur și argint au fost luate o vreme din biserici, pomeni, magazine de argiroprați) În același timp, s-a remarcat pe scurt că Anadendrarium din octombrie (nu este indicat nici rechizitul, nici anul) la primirea "hispanilor" (adică ambasadorii califului de Cordoba) a fost decorat oarecum diferit decât la primirea ambasadorilor emirului Tarsului Apoi descrie în detaliu cum și unde erau staționate detașamentele gardienilor palatului în ținute de ceremonie, inclusiv - οί βαπτισμένοι 'Ρως ("roua botezată") , manglaviții (membrii gărzii personale a suveranului și ai serviciului de poliție), purtători ai tuturor titlurilor "până la ultimul", precum și membri ai petrecerilor de circ, cântăreți și muzicieni Crisotricilinul pentru cină după recepție a fost echipat în funcție de rangul și tipul care a fost adoptat pentru Paște De asemenea, se observă pe scurt aici că nu a fost decorat Chrysotriclin la primirea "spaniolilor", deoarece acești ambasadori "nu au luat masa cu basileus" Ambasadorii Tarsului au ajuns la palat călare cu alaiul lor Cu încălcarea ordinului obișnuit, la cererea lor, li s-a permis să intre în încăperea din care s-a putut vedea cum împăratul, părăsind palatul, a intrat în mitatoriul Magnavrei În aceste momente, cântăreții și membrii Dimsului au cântat cântece laudative în cinstea lui Vasileus Când împăratul și-a luat locul pe tron, acestui cântat i s-au alăturat exclamații continue de "Mulți ani!" introduse în sală în conformitate cu rangurile lor de demnitari Au adus "prieteni-tarsite" de la tribunal, unde așteptau o primire, catepan al trimișilor regali și călăreților În același timp, ambasadorii emirului erau îmbrăcați într-o rochie bizantină împodobită cu perle și pietre prețioase de genul pe

care o purtau de obicei eunucii de la curte Mai mult, s-a remarcat că "nu era conform carții" să poarte o astfel de rochie pe "bărbați", adică bărbați normali, dar de data aceasta Constantin al VII-lea a dat personal un astfel de ordin Restul recepției a avut loc "după procedura stabilită" După primire, ambasadorii au mers pe același drum ca și Olga, iar acolo au așteptat ca împăratul să se întoarcă la palat, totuși, de la "Skip", unde prințesa aștepta o primire de la împărătese, ambasadorii au fost conduși direct la Triklinul lui Iustinian, în partea de vest Împăratul le-a trimis aici propriile lor haine prin Kitonit Mai jos este o descriere a cinei ambasadorilor cu împărații (probabil în Chrysotriclin) Nu este indicat locul unde s-au așezat ambasadorii, dar este indicat în detaliu unde și cum se aflau muzicienii și cântăreții După ce împăratul s-a ridicat de la masă, înainte de plecarea ambasadorilor, li s-au înmânat câte de mi-liarisii (erau doi) în strachini de aur, cu bijuterii, iar oamenii lor au primit împreună de mi-liarisii Ambasadorii, care au ieșit din nou la Triklin din Justinain, dar deja în partea de răsărit, s-au așezat pe bănci și aici împăratul le-a trimis tămâie prin kitonit După ce s-au uns cu ei, ambasadorii au ieșit, au ajuns la tsikanistyrium, unde și-au urcat pe cai și s-au dus la reședința alocată lor Câteva zile mai târziu, ambasadorii emirului i-au cerut împăratului o nouă întâlnire Recepția a avut loc în Chrysothriklin, care a fost nou și nou decorat Constantin a stat pe tronul lui Constantin cel Mare, Roman II - pe tronul lui Arcadius Ambasadorii au fost introduși "după obicei" de logotet și, fiind aproape de tron, "au comunicat cu el cât au vrut" Suita de ambasadori a rămas în mijlocul sălii După încheierea audienţei, ambasadorii din centrul sălii ■ s-au unit cu oamenii lor, proclamând laude împăratului Nu a fost nicio cină de data aceasta - ambasadorii s-au dus imediat la reședința lor Mai jos este o descriere a jocurilor de la hipodrom, amenajate cu ocazia șederii ambasadorilor tarsi în capitală Atenția principală aici este acordată ținutei dims și a personalului lor de comandă Apoi se menționează că la august, sărbătoarea Schimbarii la Față a Domnului, când biserica Sf Sofia a fost împodobită după obiceiul Paștelui, ambasadorii sarazini au fost admiși în trivunalia, unde au putut vedea cum părăsea împăratul palatul pentru templu și se întorcea de acolo Aceasta s-a făcut și conform "hărții" La august, duminică, în prezența împăratului, a avut loc un clitoriu în Triclinium lui Iustinian Kyrian vestiar era responsabil pentru aranjarea mesei În timpul cinei au fost organizate și jocuri de teatru Împreună cu ambasadorii la cină erau membri ai sutei lor și, în plus, de tarsiți captivi aduși din închisoare Ambii ambasadori au primit Se indică inculpatul corespunzător acestui an; și Ciclul indictiv de ani nu este potrivit aici, deoarece se află în afara domniei lui Constantin al VII-lea De cerim , I, p , - , De cerim , I, p , Decerim , I, p , - , Ibid , p , - , în boluri de aur de de miliari, oamenii lor împreună - de miliari , de captivi - de miliari Miliarisii au fost trimisi si prizonierilor ramasi in inchisoare (nu s-a precizat suma) Când basileusul s-a ridicat de la masă, în același triklin, tămâia era adusă ambasadorilor prin intermediul Kito'niților După aceea, au părăsit palatul secolului al XII-lea Ultima dintre recepțiile descrise în capitolul , a cărei poveste precede imediat narațiunea primirii lui Oi yi, a avut loc la august (aparent, același), duminică Se observă că recepția a fost "în tot ceea ce este similar cu cele de mai sus " A avut loc în marele Triklin din Magnakra, unde în centrul sălii stăteau două scaune de aur, pe care stăteau Constantin al VII-lea și Roman al II-lea Mai întâi au primit aceiași doi ambasadori tarsi În

același timp, nu existau membri ai Kuvukliy, precum și cele mai înalte grade de demnitari Tarsitov a introdus logotetul, ei "au văzut basileusul și oricât au vrut să vorbească, au vorbit" și, după ce și-au luat rămas bun de la împărați, s-au retras în sala triklin Trullsky a palatului Împăratul îmbrăcat în ținutele obișnuite pentru ocazie, s-a așezat pe tronul lui Solomon, după care, conform procedurii stabilite, i s-a făcut o recepție pentru "Delimik (sau Delimitare)" - emirul lui Amida, care a sosit în calitate de ambasador a emirului Melitina Abu-Hafs După primire, a fost dus într-o altă încăpere decât a tarsiților În aceeași zi a avut loc o cină în marele Triklin Akuviți, aranjată după ordinea "zilei a -a" La cină au fost prezenți șefii sakellei, vestiary și idik cu notarii lor și membrii cuvukliei Separat, în partea de vest a triklpnului, era o masă specială, rotundă, special aleasă pentru această ocazie, pentru ca "prietenii saraceni" să nu se străduiască să ocupe un loc unul deasupra celuilalt La această masă stăteau cinci: maestrul Cosmas, un para-kimomen (era Vasily la vremea aceea), doi ambasadori-tarsite și emirul Amida Acestea sunt, pe scurt, acele texte ale capitolului al XV-lea care preced imediat povestea primirii Olgăi și care ne vor fi de folos în analiza acestei surse În concluzie, aș dori să subliniez încă o dată că analiza surselor de mai sus este preliminară Orice luare în considerare și interpretare completă a acestora poate fi făcută numai în legătură cu studiul întrebărilor despre timpul călătoriei Olga, circumstanțele acesteia, locul botezului prințesei, statutul recepției, motivele, scopurile și rezultatele tratativele ei cu împăratul bizantin Toate acestea sper să le realizez în viitorul apropiat Ainalov (Despre daruri , p) "oferă" poporului ambasadorilor tarsi trei miliari, aparent numărându-și suita la o mie de oameni De cerim , I, P - Ibid , p , - , Cronograma bizantin, volumul I P MEDVEDEV NOTE PRELIMINARE DESPRE TRADIȚIA SCRISĂ DE MÂNĂ A DREPTULUI AGRICOL MANUSCRATE Secolele XIII-XIV * După cum s-a remarcat în prima parte a studiului nostru, chiar și cele mai vechi manuscrise ale Legii Agricole care au ajuns până la noi (manuscrise din secolele X-XII) arată existența unor variante și chiar ediții ale acestui monument (de exemplu, cea locală) versiunea sudică a Italiei a Legii agricole prezentată de Vat gr) Dar, în general, tradiția manuscrisului timpuriu demonstrează un consens relativ în transmiterea textului său, care a servit drept bază pentru ca Ashburner să identifice această redactare drept x-ul original Continuând studiul soartei monumentului în secolele XIII-XIV, observăm o încălcare suplimentară a unității tradiției manuscrise, o pătrundere treptată în textul său de interpolări, a cărui compoziție stabilă a fost folosită în secolul al XIV-lea autorul așa-numitei ediții "armenopuliene" a Legii agricole, dorința de adaptare a limbajului monumentului, în cele din urmă, încălcarea progresivă a compoziției acelor texte de lege, în mediul cărora obișnuia să apară Legea Agriculturii și care, se crede, constituia "Apendicele" la Eglog etc O trăsătură distinctivă a acestei etape a tradiției manuscriselor, care complică fără îndoială studiul, este discrepanța dintre clasificarea "familiilor" de manuscrise conform textul monumentului însuși și clasificarea acestora în funcție de compoziția manuscriselor Desigur, există și excepții, în care coincidența textului Legii Agriculturii și componența manuscriselor în ansamblu este atât de evidentă încât * Continuare Pentru început, vezi: VV, , , p - La prima parte a articolului nostru este necesar să facem următoarele completări În manuscrisul lui Marc gr (fol) Joanna Morzin ar trebui să-l vadă pe celebrul colecționar cretan Johann Moresin (d c); vezi: ΠατρινεΖης Χ G -Πεπραγμένα τοΰ Β' διεθνούς ζρητολογιχοΰ

συνεδρίου Ἀθῆναι, , III, σ - ; în așternutul proprietarului Carlo Strozzi de pe l Manuscrise Barb gr ar trebui să-l vedem pe celebrul polimat florentin Carlo Strozzi (-), un prieten al cardinalilor Barberini; despre proprietarul manuscrisului Paris, gr Anthony Eparche vezi acum: Irigoin J Les ambassadeurs à Venise et le commerce des manuscrits grecs dans les années - - "Venezia centro di mediazione tra Oriente e Occidente (secoli XV-XVI)" Firenze, , vol Il, p - ; Γίωτοπούλου - Σιοιλιανοῦ Ε υ ΙΣΤ' αιώνα Αθήνα, ; despre manuscrisul Paris, gr vezi: Zachariae S E Fragmenta versionis graecae legum Rotharis longobardorum regis, ex codice Paris, gr Heidelbergae, (prezența în manuscris a versiunii grecești a Edictului Rotary nu face decât să confirme presupunerea noastră cu privire la originea sa sudică a Italiei) Sursa cea mai probabilă dintre cele două publicate la p interpolări în textul Legii Agriculturii (Vat gr , ll v , v -) este evident cap din Edictul Rotary, mai ales așa cum este interpretat în Liber legis langobardorum Papiensis dictus (Monumenta Germaniae Histórica, Legum vol IV Hannoverae, , p ,); la cea indicată în cca la literatura de specialitate privind Suplimentul Eglog ar trebui adăugate: Burgmann L und Troianos Sp Anexa Eclogae - În: Fontes Minores Frankfurt pe Main, vol III, , p - Ashburner W Legea fermierului - JHS, , , p temporar bizantin, a le delimita în "familii" speciale nu este dificilă Deci, ediția analizată în detaliu în prima parte a lucrării noastre, care conține manuscrisul secolului al XII-lea Paris, gr , este reprodus exact de manuscrisul Ambros M sup (sfârșitul secolului al XIII-lea) și două manuscrise din secolul al XIV-lea - Paris, gr A si Sinait , iar nu numai textul Legii Agriculturii coincide, ci și alcătuirea manuscriselor După cum sa menționat deja, Paris, gr conține o compilație a Epanagoga aucta, tratatul "Despre Timing" ('Porcai), Legea Agricolă, Legile Militare și Navale O compoziție similară arată Paris, gr A (manuscris pergament, p ; caiete numerotate, dintre care două - β și γ - s-au pierdut chiar înainte de numerotarea continuă a foilor ; scris cu două scrise de mână) cu diferența că după Zemledelcheskoe (pp v - rev) și legile Militare (ll -DIN rev) urmate de o listă de șapte consilii ecumenice (fol rev), iar apoi pinaxul întregului manuscris (l - rev)), la sfârşitul cărora este indicată lipsa din cod Legea mării (manuscris evident neconservat în totalitate) Cât despre Ambros M sup (manuscris de hârtie din care Ferrini a emis Legea Agriculturii; χ , pp II-j- ; codex grav deteriorat; Corio compactus, după cum se notează în catalogul lui Martini și Bassi), conținut apoi la Paris, gr un set de texte este reprodus în el pe ll - (se notează lacune în textul Epanagogei, rearanjarea și prezența unor noi capitole în Legea militară) Dar ele sunt precedate (ll - v) de o lucrare juridică din secolul al XII-lea - comentariul sau mai degrabă compendii ale lui Alexei Aristin la corpul celor mai vechi izvoare de drept canonic oficial (canoane ale apostolilor, sinoade, scrisori canonice ale părinților bisericești din secolele IV și V) O imagine similară este prezentată de Sinait Manuscrisul este un învolbur de trei manuscrise: I (ll - v) conţine o interpretare a doi psalmi şi a fost scris, după cuvintele lui V N Beneşevici, "cu o mână nouă" (ll - v) - fără text), II (ll - v) a fost scris în "mâna principală a secolului al XIV-lea", III (ll - v) a fost scris în mâna secolului al XV-lea și conține o colecție canonică de sintagmă alfabetică A doua parte a manuscrisului care ne interesează conține un set de rugăciuni pentru diverse ocazii (pp v -), o enciclică a Patriarhului Ghenadie (pp -), o scrisoare a Patriarhului Tarasius către Papă Adrian (pp -), un fragment din mărturisirea de

credință a Patriarhului Iosif (ll v -) Urmează o colecție de de titluri (la pp - există o Πίναξ των τίτλων καί λοιπών κεφαλαίων completă, la baza căreia s-a aflat complexul de texte inerent "familiei, numelui" de manuscris, aușagată analizat (Tit -), tratat "Despre timpul" (Ll - , Tit), νόμος γεωργικός pp rev - , tit Adevărat, aici este Epana-goga cel Spațios despărțit de "trilogia" acestor legi și de tratatul "Despre termeni" prin încă trei titluri: ων, νδ' - Περί αιρετικών καί κιρνώντων φάρμακα În plus, colecția, tot ca titluri, include răspunsul canonic al Alexandriei (Tit), diverse erotapocrize sinodale (Tit), lista patriarhiilor, Metropolie, arhiepiscopii și episcopii (Tit), așa-numitele "Sinagogi" ale Patriarhului Fotie (Tit) etc Ultimele trei titluri (-) sunt deosebit de extinse (ll v - v) și cuprind multe texte care interpretează întrebări despre căsătoriile legale și interzise, despre grade de rudenie etc Astfel, compilatorul manuscrisului Sinai include textul Legii Agriculturii ca titlu în cadrul unei ample compilații, subliniind astfel legătura organică a acestuia cu alte părți ale colecției Dar, în esență, nici o nouă lucrare juridică nu ia naștere dintr-o astfel de defalcare mecanică a manuscrisului în titluri, deoarece nu am găsit principii noi pentru clasificarea sau editarea textelor vedem, iar complexul de texte care formează miezul colecției, așa cum am văzut, a existat mult mai devreme fără nicio împărțire în titluri Are Paris, gr , Ambros M sup și Paris, gr A în forma lor actuală sunt doar fragmente dintr-o colecție similară - prototipul tuturor celor patru manuscrise ale acestei "familii" sau, dimpotrivă, pe baza lor a fost creată o colecție de de titluri Sinait , greu de spus Un grup special este format din două manuscrise din prima jumătate a secolului al XIV-lea - Paris, suppl gr și Vindob jur gr Prima dintre ele (manuscris pe hârtie de origine orientală, de coli) a fost puternic restaurată (în secolul al XVII-lea?), câmpuri lipite peste, unele coli înlocuite cu copii ulterioare (ll - , - , parțial - , , , complet - v , - v ,) - , - ,); scris de un scrib, minuscule caligrafice frumoase, aproape fara abrevieri; caietele sunt numerotate de scrib, iar paginarea aparține unui restaurator de mai târziu, care a înlocuit foile, reface textul, a lipit marginile, iar pe alocuri a prevăzut textul cu scolie și articole cu numerotare acolo unde lipsea Manuscrisul de la Viena (de coli), dobândit de Avgerius din Buzbek la Constantinopol, este scris pe hârtie cu o scriere mare, dreaptă și colțoasă, foarte caracteristică; foile inițiale (-) sunt și ele puternic deteriorate, conțin un fel de pinax, și nu de la început, ci de la capitolul ρκς' al celui de-al treilea titlu În ciuda unor neconcordanțe în textul Legii Agriculturii (la Paris, suppl gr este cuprins la pp rev - rev , în Vindob jur gr - la pp -), rezultând din particularitățile lucrării cărturarilor acestor manuscrise (de exemplu, apariția în manuscrisul de la Paris între cap și a unei versiuni defectuoase a cap , deși în locul său există un cap normal ; discrepanțe minore în cap , , , , - , , , , , , , , ; cameră în manuscrisul de la Paris din capitolul după Toate trăsăturile textului Legii Agricolelor, prezentate de manuscrisul de la Paris gr , sunt de asemenea caracteristice celor trei manuscrise indicate Prin urmare, credem că este de prisos să o analizăm aici Să facem doar o rezervă că, fără interpolări, acest text încă nu ne oferă în niciun caz "ediția care se apropie cel mai mult de textul original", așa cum crede Malafoss Vezi: Malafosse J Les lois agraires à l'époque byzantine Tradiție și exegeze - Recueil de l'Académie de Législation, , , p Pe o bucată de hârtie lipită la legarea manuscrisului, mâna lui Tzacharie scrie: Octernio β desideratur suppleri possunt, quae desunt, ex Cod și

Unul dintre ele (scrierea de mână A) este o minusculă îngrijită, celălalt (B) este mai italic, dar ambele sunt scrise cu aceeași cerneală roșie Alternarea lor arată o imagine curioasă a lucrării a doi cărturari la crearea unui singur manuscris: ll - rev =scriere de mână A, -sus =B, jos rev =A, -sus =B, jos - rev =A, - =B, rev = A, =B, v-v=A, -sus v=B, jos v- =A, v-sus v=B, jos v - v=A, - v=B, - v =A, -top =B, ser =A, jos - rev \u d B, - aproximativ \u d A, - top aproximativ = B, jos rev -sus =A, jos =B, rev =A, =B, rev =A, =B, rev - rev =A, = B, de turații de sus = A, de turații de jos - de turații = B, - de turații = A Pentru o descriere detaliată a manuscrisului, vezi: Martini A , Bassi D Catalog codicum graecorum Bibliothecae Ambrosianae Mediolani, , or II, p - (N) Vezi o descriere detaliată a manuscrisului: Beneşevici VN Descrierea manuscriselor greceşti ale mănăstirii Sf Catherine la Sinai Pg , , v , nr , p - Pentru un rezumat, vezi: Omont H Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque nationale Paris, , or III, p Pentru o descriere detaliată, a se vedea: Hunger H , Kresten O Katalog der griechischen Handschrif-ten der Ôsterreichischen Nationalbibliothek Wien, Teil Codices juridici et medici, S - Paris, > suppl gr , l v: οτω άντιτόπιον ό τό πλέον έΧον τό όλιγοοτόν (sic)' εί δέ ούτως ουνεφώνηοαν, μή έπωώ Λ τω De remarcat însă că acest pasaj, deși este dat cu linie roșie și începe, ca și alte capitole, cu inițială roșie, nu are numerotare, în timp ce cap și , între care se află, sunt numerotate (prin litere), așa cum trebuie Înseamnă aceasta că pasajul a fost conceput ca o continuare a cap ? Și asta înseamnă că scribul a "sărit" din greșeală la cap , începând să-l rescrie din a doua frază, apoi, reamintindu-se, a început să rescrie cap și ? Dar versiunea "normală" a Ch nu are defecte * cap ; prezența în acest manuscris înainte de cap de rubrici περί κλοπής, lipsă din manuscrisul de la Viena; prezenţa în acesta din urmă în cap dintr-o lectură absurdă a lui ή τοδ εργαστηρίου κοινότης, în timp ce Parizhskaya oferă aici ή τοδ χωρίου κοινότης normal etc), ambele manuscrise oferă încă un tip special de ediție originală, care se caracterizează cel mai adesea printr-o ediție nu mică, schimba sensul , dar editarea stilistică consistentă a textului monumentului, care coincide literalmente în ambele manuscrise [de exemplu, în cap o amendă de căderi se indică astfel: κεράτων εν ήγουν φόλλαις[φόλεις] tŞz; În GL , care spune CA un păstor care a îngăduit vătămarea trebuie să repare, dar să nu fie lipsit de chirie, aceasta din urmă este formulată astfel: τόν δε μισθόν αύτοδ μή ύστερείσθω; în cap compensația "un măgar pentru măgar sau o oaie pentru o oaie" se editează diferit: în cap în loc de εις τό διπλάσιαν καταδικάζεται (ca în Ashburner) este φραγιζέσθω ή χειρ αύτοδ καί ζημιούσθνω διμιούσθνω διμιούσθνω διμιούσθνω δ; în cap prevede pedeapsa nu numai pentru cel care fură vin, ci și έλαιον; în cap de tipuri de daune cauzate unui câine ciudat sunt înlocuite cu cuvintele πάθοι τι; s-a schimbat și pedeapsa celui care a cauzat paguba: acesta trebuie să restituie stăpânului costul câinelui, dar despre lovituri nu se spune nimic etc] Caracteristice ale acestor liste sunt și trăsăturile titlului, extinse prin sintagma η, prezența rubricii περί μόρτης înaintea cap , absența titlului περί άγελαρίων înaintea cap , permutări ale unor capitole (cap - după cap , cap - după cap , cap - după cap , cap - după cap , cap - după cap), libertatea de interpolări în textul Legii Agriculturii, dar, pe de altă parte, adăugându-i (după ultimul capitol al -lea) un complex de texte care sunt clar gândite ca o parte organică a Legii Agricolelor, întrucât la Paris, suppl gr continuă numerotarea literelor articolelor monumentului, ca la Vindob jur gr , unde nu există deloc numerotare (cu excepția κεφάλαιον a'),

după complexul indicat de interpolări scribul pune (fol rev) sintagma: Este logic să dăm aici o listă a acestor interpolări, întrucât le vom întâlni în diverse combinații în alte manuscrise (chiar, după cum vom vedea mai jos, secolul al XIII-lea) :) textul din Cod , , despre pășunatul ilegal de animale pe pământ străin ('o βόσκων έν άλλοτρία γή);) celebrul text despre respingerea unui țăran străin (Μηδείς άλλότριον ύποδεχέσθω γεωργόν), cunoscut în principal ca Ch din versiunea "armenopuliană" a Legii Agricolelor și care reproduce edictul prefectului Zotik din , care, la rândul său, a fost inspirat din constituția împăraților Arcadius și Honorius (Cod , ,);) un text despre pedeapsa celor care taie pomi sau vii și despre ce trebuie să se înțeleagă prin copac (OI δένδρα καί μάλιστα αμπέλους τέμνοντες), împrumutat din Dig , , ;) textul despre construirea, plantarea sau semănatul pe pământ străin ('O έν άλλοτρίω έδά-φει κτίζων), împrumutat din Cod , , și ne-a întâlnit deja în manuscrisele lui Marc gr și Paris, gr (ambele secole al XII-lea);) text ascendent la Cod , , , despre cineva care a invadat campul altuia cu forța și, în cazul morții cuiva de partea lui sau din partea opusă, supus, ca un ucigaș, la tăierea capului ('O κατά βίαν άγροб τίνος) έπιβαίνων) ;) un text despre cel care construiește o casă din materialul său pe un pământ străin ('O έν άλλοτρίω εδάφη οικείαις δλαις);) text care revine la Cod , , , despre cel care consideră că ogorul altcuiva sau o altă proprietate este proprie (cf : Arm , X, : 'O νομίζων τόν αγρόν ή έτερον πράγμα) Alcătuirea manuscriselor Paris, suppl gr și Vindob jur gr : complexul de texte care demonstrează Lista de la Paris - Epanagoge în titlurile XIII , lexicon juridic latin-grec cu cuvintele inițiale cuaestor - κουαέστωρ (termenii latini sunt cu roșu, echivalentele grecești și explicațiile cu negru), Prochiron, Dreptul agricol , nuvelă de Alexei Comnenus despre contractul de căsătorie răspunsul lui lui Nicholas Kuropalat, Sinopsisul lui Michael Attaliata în de titluri și, în sfârșit, Legea militară, sunt cuprinse pe ll - din MS Viena în aceeași ordine, cu excepția lexicului, care lipsește Cu toate acestea, Vindob jur gr / este mult mai larg ca conținut și are, pe lângă setul specificat de texte, un număr mare de altele, dintre care unele preced pe acestea din urmă (părți din Legea militară cu cuvintele inițiale Έάν τις άπηγορευμένον αύτω πράγμα, extrase dintr-un tratat anonim despre jurământ, martori și tutelă, fragmente din Eclog laws and Eglogues of the lengthy, nuvela lui Roman I Lecapenus, o colecție anonimă de de texte juridice, un lexic latin-grec cu cuvinte inițiale lui Hermiupol, tratat Osrokah, Synopsis major Basilicorum), alții le urmează (nuvele lui Constantin al VII-lea Porphyrogenitus și Leon al VI-lea, definiția sinodală a Patriarhului Atanasie I, fragmente din Hexateuchul lui Armenopoulos etc) Astfel, vorbim de colecții juridice care conțin în principal monumente de drept civil Dar vorbind despre acest grup de două manuscrise legate necondiționat cumva între ele (protograf comun?), trebuie remarcat că mai sunt două manuscrise care se apropie cumva de aceste liste: Ambros Q sup și Paris, suppl gr Cât despre primul dintre ei - Ambros Q sup (manuscris pe hârtie, χ , p), apoi este o învolbură de trei manuscrise: primul (p -) conține discursurile lui Simeon Noul Teolog și este datat (vezi lit de la fol), a doua (ll -) este o apoftegmă a Părinților Bisericii și datează tot din secolul al XIV-lea, al treilea (ll -) se referă la secolul al XIII-lea și conține un complex de texte care ne interesează în mod deosebit Rezultă că în această parte sunt atât Epanagoga (ll - , tit I-VIII), Prochiron (ll - , sunt lacune), Agricole (ll -) cât și Militare (t i e texte găsite atât la Paris, suppl gr cât și în Vindob jur gr), precum și

multe dintre textele cuprinse în Vindob jur gr (tratat "Despre Timp", nuvele ale împăraților Constantin al VII-lea Porfirogenitus și Roman al II-lea Lekapin); există și Legea Mării (ll v -), dar nu există lexic latinesc grecesc, nici fragmente din Eclog, nici Sinopsis major Basilicorum, nici Sinopsis a lui Mihail Attaliates, nici nuvelă de Alexei Comnenos etc Astfel, afirmând afinitatea compoziției Ambros Q-sup iar cele două manuscrise amintite, constatăm în același timp diferențe semnificative, care devin și mai pronunțate dacă ținem cont de particularitățile textului Legii Agricolelor prezentat de Ambros Q sup Adevărat, textul monumentului după cap se închide cu același complex de interpolări așa cum este demonstrat de Paris, suppl gr și Vin- Acest lucru este însă absent și în majoritatea celorlalte liste, începând de la cele mai vechi (Muzeul de Istorie de Stat , Paris, gr , Paris, gr etc) Toate au fost incluse ca capitole în ediția "armenopuliană" a Legii Agricolelor, al cărei text, de altfel (cel puțin publicat de Heimbach), relevă apropierea de textul dat de Paris, suppl gr și Vindob jur gr Cu toate acestea, ne abținem deocamdată să tragem vreo concluzie din acest fapt mier un pasaj similar în Marc gr , l v : ς τιμωρεϊσθω Probabil în originalul de pe fl vol era atât un ecran de splash, cât și un titlu, dar în copie, care a înlocuit evident foaia deteriorată, aceasta nu există, deși rămâne spațiu: jumătatea superioară a foii este goală În cele titluri ale Epanagogei, capitolele au fost numerotate cu cerneală violetă de către cel care a înlocuit textul deteriorat al manuscrisului cu propriile copii E jos pe l adăugat (se aplică articolului ιέ): , όπου κειται μετά ις' χεφ Pe l a făcut o notă în partea de jos a marginii referitoare la titlul titlului din Epanagoge : λικοί)· όπου ό εφεξής τίτλος έστίν ό ιθ' Pentru o descriere a manuscrisului, vezi: Martini A , Bassi D Op cit , t Il, p - (N) dob jur Gr , însă, în general, ediția sa este diferită, nu are acele trăsături ale textului care sunt caracteristice ultimelor două liste, în general urmează tradiția căreia îi aparțin listele lui ГИМ , Barber, gr și Paris, gr , dar are și multe trăsături individuale: textul este scris într-un mod uniform, clar, deși nu este marcat de o frumusețe deosebită, minuscul, capitolele sunt numerotate cu litere, dar datorită omiterii capitolelor și , numerotarea este oarecum confuz (interpolări după cap , prea включны в общую нумерацию), există rubrici despre vaci înainte de cap , în condițiile anterioare cap , aproximativ metri de bordeie (sic) înainte de cap , despre mori înainte de cap , există omisiuni de cuvinte și propoziții întregi (de exemplu, în cap nu există o expresie și o porțiune de butuc - tn georgiaan avtod? в гл - și ווואדרים, в ל ג tu conduci din condei, в ל ג - ale cărui mulți, в ל ג sau otokopise, в гл praidas, В гл ·-sau sycaïs, в гл - sau altele, в гл - sau constructori, в гл - sau din buttiou, в гл - apollymenon, în cap - precum s-a spus s-a întâmplat, în cap - kyna tina, în cap -iva, în cap - allotrion și en palo), precum și înlocuiri ale unor termeni și construcții gramaticale (de exemplu , în cap se folosește consecvent verbul răsturna în loc de pervertit și derivatele lui, în cap - elatton în loc de miză și to echodi la elasson în loc de oligosto, în cap - o parte a fost judecată în loc de o parte a fost judecată и здесь же любопытно отдекабрян цесн гл : am partea nedreptățită să analizeze distribuția rezultată? în cap - semănat în loc de nevoiaș, в гл - nepotrivit în loc de extraordinar, в гл введен интересный темрин смимерістo în loc de змільниного америсто, в гл - eteron ad'avtod în loc de suflet în loc de suflet, в гл - alotrion în loc de eteron, в гл - îndoiți în loc de a arde, в гл -un aliotrias chorais în loc de un aliotrias groove, в гл - o cantitate dublă, dar și kamatonul zilelor,

de la zi la zi recolta în loc de după cantitate и далее, В ГЛ - emisiune în loc de contribuție, в гл - din nou în loc de primul, в гл ;-daune în loc de deserturi și azime în loc de inofensive, и др) Dar dacă Ambres Q sp numai în componența sa se apropie într-o oarecare măsură de "familia" manuscriselor Paris, suppl gr și Vindob jur gr , atunci "imaginea inversă" ne este prezentată de Paris, suppl gr - un manuscris foarte dărăpănat, scris pe hârtie de origine orientală cu o minusculă din secolul al XIV-lea, CP, a aparținut cândva Arhiepiscopului Salonicului și Exarhului Tesaliei Macarie, dovadă fiind înscrierea proprietarului în partea de jos a fol vol (după pinaxul manuscrisului): ισκόπου Θεσσαλονίκης ύπερτίμου καί έξάρχου πάσης Θεσσαλίας καί τόν τόπον έπέχον έδονίκης ύπερτίμου καί έξάρχου πάσης Θεσσαλίας καί τόν τόπον έπέχον έδουδουσοχοντοσοχοντοδουσοχον αρίου b Pe lângă Sinopsisul lui Mihail Psellos (p -) și un fragment din omilia lui Ioan Gură de Aur (p - , hârtie și scris de mână complet diferite - dintr-un alt manuscris?), manuscrisul conține doar Prochiron (pp -), dar nu în de titluri, ca de obicei, ci în , iar din titluri suplimentare, sunt extrase din Epitome legum, iar ultimele nu sunt altceva decât Agricole (ll v - v) , τίτλος μθ' : κεφάλαια νόμουγεωργικού κατ'έκλογήν cartea expirării divine a domniei lui Iustinian) și Морской закон Toate trăsăturile textului, notate de noi mai sus ca fiind caracteristice pentru Paris, suppl Gr și Vindob jur gr [особеннов гл , , (nr sau numele, sau altceva în același mod, dar nu numele oilor), , (nu καί άπό τούτου σομβτ, și nu πάθοι τι), prezența rubricii περί μόρτης înainte de cap , permutări ale capitolelor după cap , după , după , după], Paris, suppl gr Conține și complexul specificat de interpolări, dar există și o oarecare originalitate De exemplu, manuscrisul are titlul περί άγελαρίων, un text despre pedeapsa celor care taie copaci sau vii (Dig , , , dar fără acea parte a lui care spune ce trebuie să se înțeleagă prin copac) inclusiv chen direct în componenţa monumentului (între cap şi); cap se aseaza dupa cap ; comanda cap - următoare: , , ; cap este plasat după cap ; în cap în loc de είκή έδικολόγησε (ca la Paris, suppl gr și Vindob jur gr) - έκεϊ δικολόγησε, în cap în loc de διπλήν την τιμήν (ca în aceleași liste) - τήν πλάνην διπλήν; în cap κήποις în loc de συκοΐς άλλ ; βρ ένεκα όπωρων în loc de βρ ενεκα; κλοπή φωραθέντες în loc de κλοπής (la toate cele trei liste le lipsește χάριν); în cap b, expresia ώς lipsește κτίσαντες și alții Totuși, această "originalitate" este pe deplin explicată prin particularitățile lucrării scribului și prin apartenența la Paris, suppl gr la grupul de manuscrise din Paris, suppl gr și Vindob jur gr este fără îndoială Este interesant că Malafosse, subliniind redacția neobișnuită a lui Prochiron la Paris, suppl gr , pe această bază, reunește acest manuscris din secolul al XIV-lea cu două manuscrise din secolul al XIII-lea și anume Vallicellianus E și Paris, gr , iar cu manuscrisul Vat gr (care însă Malafoss, fără temeiuri suficiente, datează tot din secolul al XIII-lea) Într-adevăr, Prochiron Vaticanum, pe care Zacharie von Lingenthal îl stabilește pe baza Vat gr , este extrem de apropiată de edițiile lui Prochiron prezentate de Vallic E și Paris, suppl gr și, evident, ar putea servi drept model pentru acesta din urmă Dar aici nu există o identitate completă: până la urmă, Prochiron Vaticanum conține și Legea marțială și extrase din Epanagoge, care lipsesc la Paris, suppl gr , iar dacă în acesta din urmă Legile Agricole și Maritime sunt titlurile și ale ediției lui Prochiron, atunci în Prochiron Vaticanum - titlurile și ale Ediția Prochiron la Paris, gr , care s-a format printr-o reelaborare temeinică a titlurilor inițiale ale lui Prochiron prin includerea de extrase din Epitome (cum

vom vedea mai jos, autorul manuscrisului efectuează o operațiune similară cu privire la Legea Agriculturii) Condiționalitatea convergenței tuturor acestor manuscrise pe baza asemănării versiunilor lui Prochiron conținute în ele devine și mai evidentă atunci când luăm în considerare compoziția acestor manuscrise în ansamblu și particularitățile textului Legii Agriculturii Vallic E este un învolbur de fragmente din mai multe manuscrise de timpuri diferite, volumul VII-j- p ; începe cu două caiete de hârtie din secolul al XV-lea și mai mică decât dimensiunea întregului manuscris (χ , în timp ce Am avut ocazia să studiez manuscrisul în stare dezlegată direct în Atelierul de restaurare al Bibliotecii Naționale din Paris; Le mulțumesc colegilor mei francezi pentru această excepție amabilă de la regula generală care interzice cercetătorilor să acceseze manuscrisele prost conservate care sunt în proces de restaurare Dosarul de proprietate al lui Macarius, identic cu cel de la Paris, suppl gr , este cuprins și în manuscrisul Vatopedi nr ; vezi: ΙΙάβχος Π β Ό Ματθαίος Βλάσταρης και τό ύμνογραφικον έργον του Θεσσαλονίκη, , πίν B L Fonkich ne-a atras atenția asupra ACESTĂ [vezi Vezi și lucrarea sa: Note despre manuscrisele grecești din depozitele sovietice Materiale pentru studiul bibliotecii lui Macarius Papageor-gopul - În cartea: Monumentele culturii Noi descoperiri (în presă)] Nimic din toate acestea nu este notat în rezumatul manuscrisului lui Aumont, a se vedea: Omont H Op cit , t III, p Cazul cu cap , unde nu vorbim despre furtul pâinii altcuiva (έν όρίω sau έν όρείω) într-un hambar (τόν σίτον), așa cum apare în alte manuscrise, ci despre "hoții găsiți în sate de tâlhari", și obiectul furtul nu este indicat (i έν χωρίοις ε ύρισκσμενοι κλέπτοντες - Paris, suppl gr , Vindob jur gr , dar έν ώρίοις - Paris, suppl gr coincide în mare parte cu), deși totul coincide cu în mare măsură din acest capitol în alte liste Malafosse J Op cit , p Zachariae a Lingenthal C E Collectio librorum juris graecoromani ineditorum Lipsiae, , p - Cp : Malafosse J Op cit , p , , Din păcate, nu am reușit să obțin un microfilm al acestui manuscris, iar în studierea lui trebuie să mă bazez pe descrierea din catalogul Martini (Martini E Catalogo di manoscritti greci esistente nelle Biblioteche italiane Milano, , vol II, p) și asupra neconcordanțelor în textul Legii Agricolelor indicate în aparatul de publicare de către Ashburner, care a folosit lista Wallicelliană timpul ca manuscris - χ); ll - - pergament, iar începând de la l - hârtie de origine orientală; ll și - palimpseste din manuscrise unciale; ll și aparțineau unui manuscris din secolul al X-lea, iar ll și , "în care se citește numele de Kanavutzes", datează din Martini în secolul al XV-lea Partea de manuscris care ne interesează (ll - v) este scrisă pe hârtie de origine orientală, datează din catalogul Martini din secolul al XIV-lea, dar se referă evident la secolul al XIII-lea (datarea acestei liste a Legii Agricole de către Malafoss și Ashburner); conţine în principal monumente de drept cononic: fragmente ale unor lucrări juridice care tratează probleme de drept matrimonial; cuprins al cărții lui Atanasie Scholasticus în de capitole (cap - κερί χειροτονίας επισκόπων); extrase din canoanele apostolilor și conciliilor (de la Cartagina și Constantinopol), precum și din constituțiile împăraților; ediția deja indicată a lui Prochiron, care cuprindea și textul Legii Agriculturii (neresemnat în catalogul Martinet); un lexic juridic cu cuvintele inițiale Άναλλίων λεγάτων αΐτησίων, pe care l-am întâlnit deja în două manuscrise de origine sud-italiană (Marc gr iiVat gr), etc Cât despre Legea Agricolă, textul acesteia (judecând după neconcordanțe) în aparatul ediției lui Ashburner) se apropie de textul

monumentului, prezentat și de două exemplare sud-italiene deja cunoscute nouă: Vat gr și Ambros Q sup Lista galez-italiană nu este de origine sud-italiană? În sfârșit, Paris, gr - manuscris de origine clar cipriotă (scris evident în Paphos), pe hârtia , cu un volum de de coli, datat paleografic la sfârșitul secolului al XIII-lea sau începutul secolului al XIV-lea jurisprudența curții episcopale din Yafos Conține un complex de texte de drept cipriot [bula Papei Alexandru al IV-lea din , adresată arhiepiscopului grec al Regatului Ciprului Herman (lipsește capătul, a opta foaie de caiet ά), instrucție (Διδασκαλία) pentru judecători și avocați, așa-numitele leges surgiae, adică o colecție anonimă de specimene de proceduri pentru cele cinci cazuri de logodnă și căsătorie, fiecare dintre acestea "însoțită de un grup de legi referitoare la cauză și redactată într-un limbaj simplu , puternic colorat de elemente ale dialectului cipriot"] I, deja amintita ediție a lui Prochiron, cu alterată prin extragerea din Epitome legum început (ll - rev), texte împrumutate din unele culegeri legale și care se ocupă de dreptul familiei, statutul călugărilor, darurile și împrumuturile, gradele de rudenie și obstacolele în calea căsătoriei (ll rev - vol), extrase din Eglogul romanelor lui Leon al VI-lea (Zvoronos notează "eclogae" - , ,) , , , , , , , , -), referitoare în principal la călugări, dreptul familiei și moștenirii, însoțit de împrumuturi din opera lui Mihail Attaliata (ll - voi); apoi vine un întreg "ansamblu" de texte juridice, a cărui bază este Particularul J al Eglogului (ll - v , tit I-V, XVI, VI-XV, XVII și XVIII) și a acestuia anexă (de texte din , indicate de Mortrail în "Anexa" la Egloga , inclusiv fragmente din tratate despre grade de rudenie, despre eretici, despre fidejussio, legi agricole, maritime și militare), precum și extrase din Sinopsis major Basilicorum (στοιχεΐας, η, θ, ι, κ, ν, ξ, ο, μ) și notitia episcopatuum (ll -) Zvoronos descrie în următorii termeni modul de lucru al scribului Paris, gr : "Alcătuitorul unei colecții, deși atribuie fiecărei grupe de legi referitoare la același subiect numărul ordinal propriu culegerii sale (cel care îi dă caracterul unei codificări autonome), nu reușește să prezinte lucrarea la fel de bine organizată Grupuri de legi referitoare la același subiect apar în locuri diferite în manuscris Dar el însuși sau cel care a folosit această colecție, poate scriitorul manuscrisului, încearcă să corecteze situația prin intermediul unor note marginale care se referă la diferite locuri din manuscris, unde există material care tratează aceeași întrebare Trebuie chiar să întrerupă copierea unui grup de texte atunci când observă că aceste texte au apărut deja în altă parte în colecție și se referă la el" * În ceea ce privește Legea agriculturii, al cărei text este cuprins la ll rev - , este marcat de aceleași trăsături individuale care sunt caracteristice manuscrisului în ansamblu: un titlu complet neconvențional - περί γεωργίας - este realizat, ca și inițialele, în roșu aprins, care, în combinație cu negrul cerneala cu care este scris textul creează un efect deosebit; capitolele nu sunt nugierate, ortografia este extrem de instabilă, marcată de trăsături ale limbajului colocvial, "putern colorată cu elemente ale dialectului cipriot", plină de abrevieri, itacisme, amestecuri de αι-ε, ο-ω; lipsa unui iota de semnătură; lipsesc capitolele - , , , , ; cap este plasat după cap , apoi capitolele , , , , și așa mai departe - bine; contaminarea a două capitole - și - într-unul; textul monumentului (după cap) se încheie cu un grup de interpolări, dintre care primele două și ultimele cinci sunt împrumutate din titlul de Epítome legum (Tit , cap , , , , ,), apoi cum al treilea rezumă cele două capitole ale Legii Agricolelor (cap

și) ; există o rubrică περί δένδρων pe marginea din stânga față de cap ; multe omisiuni de cuvinte și expresii, în urma cărora sensul textului este uneori distorsionat (μισθωτός și αύτοδ λάθρα în cap , πρός έργασίαν și trecerea dintre άπέθανεν și δύστός, în δύσνει, în δύσνει, în cap πραίδας πραίδευσαν în capitolul , desinențe omise cap și); se afirmă adesea că scribul nu înțelege textul copiat și, ca urmare, apar expresii imposibile (σκόλισγον în cap , άναθεωρίσας în loc de άναθρέψας și τό άνακομή-σανακομή-σαντι în loc de σκόλισγον în ch , άναθεωρίσας în loc de άναθρέψας și τό άνακομή-σανακομή-σανακομή-σαντι în loc de σκόλισγον, în ch έλειαν în schimb de απώλειαν în cap , καί άγνωυν în loc de αγνωσία în cap , , χειροτώνων în loc de χιτώνων în cap , ένωσίρου în loc de αγνωσία în loc de χείρου, sunt de remarcat astfel de substituții ca și ρ, în loc de χείρου; άθέριστον δντα în schimb de μή θερισθέντων în cap , κλαπη în loc de κλάσει în cap (în absența lui ή έν πάλω έμπερεί̃), începutul cap (Έάν τις γην ένχώριον διαγνόσι τότε κοινόν δντα), ediție oarecum diferită a cap av) În general, textul Legii Agricolelor, cuprins la Paris, gr , se întoarce la ediția păstrată de majoritatea listelor (în special, GIM), dar, prezentând o dovadă curioasă a vieții monumentului într-una din provinciile grecești (Cipru), este atât de subiectiv și chiar defectuos că cu greu poate avea vreun sens să stabilească textul Legii Agriculturii în forma sa originală O familie deosebită este formată și din două manuscrise din secolul al XIV-lea: Paris, gr si Sinait gr , care dau o editie cu totul originala a Legii Agriculturii Cel mai cunoscut este Parisul, gr , de la exact Dar deloc despre bombicină, după cum crede Omont (Omont H Op cit , t II, p), căci există urme de filigran (vezi ll , , , , ,) , ,), din care filigran pe fl pare să semene cu capul unui taur în cerc, pe ll și - ca niște colți în cerc, iar pe celelalte - fragmente de cruci sau stele Din păcate, nu am reușit să găsesc analogii în cărțile de referință existente și, prin urmare, să rezolv problema datării acestui important manuscris A se vedea: Svoronos N Questions sur la situation sociale et juridique des grecs chypriotes pendant la domination franque - În: XVe Congres international d'études byzantines Atena, , p (iată descrierea și studiul cel mai detaliat al acestui manuscris); vezi şi: programul Simon D Zyprische Proze₽ Munchen, Ibid Mortreuil I -A -B Istoria dreptului bizantin Paris, , or eu, p - Svoronos N Op cit , p Identificat de Malafosse (J Op cit , p) pe baza acestei liste (comparând-o cu alte manuscrise), Zacharie von Lingenthal a publicat o compilație juridică din secolele X-XII Ecloga ad Prochiron mutata, care cuprindea Legea agricolă modificată (ll -) cu drepturile celor două titluri ale sale (și) Scris pe hârtie în secolul al XIV-lea (fără filigran, dar nu de origine răsăriteană) în aceeași scriere de mână foarte individuală și extrem de neuniformă (scrib Μανουήλ Διμοίρης, a cărui poezie este plasată pe fol), manuscrisul, însă, în conținutul său se încadrează în două părți: literar (ll - v , conține Cronica lui Constantin Manassi, cronograful împăraților bizantini de la Alexios Comnenos până la cucerirea Constantinopolului de către latini, poezii de Leo Rhetor, Filon, Ignatie, Hipocrate Cleitarh, Demonact, Isidore, Pitagora, Epictet, Manuel Dimiris însuși, Melitiniios, versuri anonime etc) și juridice (ll v - , conține deja indicata Egloga, modificată / după Prochiron, paratitluri, fragmente din Atanasie Scholasticus, fragmente din Legea lui Moise, Legea Mării, canoane ale apostolilor, fragmente din tratate despre grade de rudenie, despre eretici; notitia episcopatuum, un lexic anonim cu început și sfârșit corupt etc) După cum a arătat Malafosse, chiar și în acest manuscris parizian există urme ale Apendicelui la

Eglogă, dar deja supus unei anumite revizuiri și editări Cât despre manuscrisul lui Sinait gr , apoi ea, în calitate de purtătoare a aceleiași ediții a Ecloga ed Prochiron mutata cu Legea Agricolă cuprinsă în ea, a rămas complet necunoscută specialiștilor Motivul, evident, constă în caracterul incomplet al descrierii acestui manuscris de către V N Beneşevici El observă că acest manuscris din secolul al XIV-lea, scris (să adăugăm: un frumos chiar minuscul) pe hârtie, are p , dimensiunea χ și (text) χ , conține ll - despre "Synopsis of Michael Attaliates" (se indică incipit), după care urmează o enumerare detaliată (începând de la fol) chiar și a celor mai mici texte cuprinse în manuscris și care sunt exclusiv monumente de drept canonic (o colecție de diverse decrete bisericești, interpretări, interpretări ale canoanelor apostolilor, decrete despre erezii, despre de erori latine, extrase din legile privitoare la privilegiile Patriarhului Constantinopolului, scrisoarea lui Constantin cel Mare către Papă Silvestru, explicația Patriarhului Mihai Cirullariu către împărat, scrisoarea călugărului mănăstirii τοΰ Φουρνή Ioan către Grigorie Antigonitos, Προθεωρία κεφαλαι ώδης lui Nicolae episcopul de Andides, fragmente din scrierile lui Vasile cel Mare, Grigorie de Nyssa, Patriarh Nisa, Patriarh Nisa, Demetrio Nisa, Patriarh Nisa, ποώρφς εικόνων, " selecție parțială" din actele consiliilor etc) Totuși, în lucrările lui V N Beneşevici însuși, păstrate în Arhivele Academiei de Științe a URSS (f , he , nr), există fotografii ale unei părți din manuscrisul Sinait gr , care arată că opera juridică a lui Mihail Attaliata se încheie undeva în jurul f (paginarea din fotografiile lui Beneševič nu este vizibilă și nu este marcată peste tot pe verso), după care Ecloga ad Prochiron mutata începe exact în ediția cuprinsă la Paris, gr O încercare interesantă a autorului acestei compilații, așa cum este prezentată de listele Paris și Sinai, este de a realiza o "fuziune completă" (expresia lui Malafosse) cu aceasta a Legii Agricolelor În general, el exclude din textul monumentului doar o serie de capitole [cap , , , - (doar în Sinait), , , , , - , , , , , , , , - , ,], pe altele le împrăștie peste diferite titluri ale Eglogăi, modificate după Prochiron, ca capitole separate (cap =Ec Pr mut tit cap ; cap =EPt , ; cap =EPt , cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap = EPt , ; cap =EPm , ; cap =EPm ,) , iar în partea rămasă din textul original al Legii Agriculturii introduce o serie de interpolări de diverse origini, inclusiv trei deja cunoscute nouă din alte manuscrise, datând din Cod , , , Cod , , și Cod , , (=EPm tit , cap , și), și cinci noi, dintre care unul "da un caz concret pentru a completa cap și din Legea agriculturii, între care se plasează (=EPsh ,); celelalte trei sunt extrase din textele Imperiului Roman Târziu (= EPsh , cap , ,), iar a cincea, nepublicată, pare a fi o completare a unui avocat practicant" Autorul redacției împarte tot acest material juridic în două grupe, formând din ele titluri cu titlul περί γεωργών Ιουστινιανού βασιλέως și cu titlul περί άγελαρίων κανί ? β ώνί ωοποώ περίων ? ν - Sinait) εις διώρυγμα (deci Paris , όρυγμα - Sinait) αμπελώνων de Eclog modificat după Prochiron Textul Legii Agriculturii nu a rămas neschimbat, despre care Malafoss spune că sunt "mai interesante din punct de vedere al gramaticii și vocabularului decât al drepturilor": i Desigur, o astfel de afirmație clar nu este suficientă, sunt necesare studii mai amănunțite ca trăsături ale textului Legii Agricole în sine (atrage atenția, de exemplu, asupra lui μόρτην μερίσας în loc de θερίσας μορτιτήςB cap , aspectul unui cal

împreună cu un taur și un măgar în cap și etc), și întregul complex de probleme legate de această ediție deosebită a Eglogului, modificată după Prochiron, și în special cu data includerii în ediția din Legea Agricolă s-a transformat în acest fel Dar întrucât textul a fost totuși publicat pe , considerăm că este posibil deocamdată să ne limităm la cele spuse Cea mai numeroasă familie este formată din următoarele cinci manuscrise: Vindob jur gr , Paris, gr , Vindob hist gr , Bodle (Roe), Iviron Dintre acestea, doar prima datează din aproximativ , toate celelalte - secolul XIV În același timp, tocmai tipul unic, marcat de trăsături specifice ediției originale a Legii Agriculturii, pe care îl oferă listele denumite, îi reunește într-un singur grup, în timp ce componența lor este departe de a fi identică Vindob jur gr - un manuscris de hârtie dobândit de Avgerius din Buzbek la Constantinopol, p , scris în cel puțin două scrieri de mână, dintre care scrierea de mână a părții juridice a manuscrisului care ne interesează (p -) este foarte stenografie individuală și este datată (corect?) Foamea și Baptist în jurul anului Această parte a manuscrisului conține o versiune prescurtată a lui Prochiron Așadar, în Omont, care numește în mod inexact Prochiron auctum al împăraților Vasile, Constantin și Leu în compilația Ecloga ad Prochiron mutata, vezi: Omont ff op cit , t II, p - Malafosse J Op cit , p Decret Beneševič BH, op , p - Parte din manuscrisul Sinait gr (de la fol încoace) coincide în compoziție cu o parte din manuscrisul din secolul al XIV-lea Paris, gr (l și urm), despre care se va discuta mai târziu Compară: Dolger F Harmenopulos und der Nomos Georgikos - În: Dõlger F Παρααπορά Ettal, , S , Anm Malafosse J Op cit , p Faptul că Ecloga ad Prochiron mutata se regăsește în manuscrisul din secolul al XII-lea pe care l-am studiat deja Paris, gr , încă nu spune nimic, întrucât textul acestei compilații conține doar primele titluri, adică nu include Legea Agriculturii, care, pe de altă parte, este complet independentă în ediția sa originală completă și normală în altă parte în acest manuscris Zepos J , Zepos P Jus graeco-romanum Aalen, , VI, p - (textul Legii Agriculturii se află la pp -) Pentru o descriere detaliată a manuscrisului vezi: Hunger H , Kresten O Op cit , Teii , p - A doua parte a manuscrisului, care nu are nimic de-a face cu noi ("literar"), care conține περί σχεδών a lui Manuil Moskhopul, epigrame ale lui Theodore Prodrom, "Învățătură" de Agapit și alții (ll și până la sfârșitul manuscris), a fost scris de un hartofilak al bisericii insulei Kos de Michael Pepagomen în , după cum o demonstrează (este curioasă alegerea titlurilor pentru copiere - , , , , , , , ,), care, după romanul Irinei, este urmată de o selecție de texte care făceau parte din Anexa la Eglogă (legile militare, navale și agricole, fragmente din tratatele κερί κληρονόμων ενδιαθέτων, despre grade de rudenie, canoane apostolice), precum și romanul a -a a lui Leon al VI-lea, Epitomul lui Atanasie Scholasticus al nuvelelor juridice latinești ale lui Justinian-Greek anonim, cuvintele inițiale Ἀκί ωρ· ό ένάγων, un fragment dintr-un tratat al lui Georgy Kodin despre pozițiile Marii Biserici și o serie de fragmente juridice anonime Un alt manuscris al acestui grup conține Prochiron ca compilație principală, dar nu în prescurtarea sa, ci, dimpotrivă, într-o ediție lungă (Prochiron auctum cum paratitiis) - Paris, gr : manuscris pe hârtie (prezența filigranelor nu se ghicește decât, de exemplu, pe fol), și urm , scris cu o grafie destul de elegantă, se pare, în perioada - , ca și în cea cronologică lista împăraților bizantini pe l Ioan al V-lea Paleologul este numit ultimul ca domnitor ίω ιθ ημέρα β, τοδ ς ω ν έτους καί έβασίλευσε χρόνων - apoi a rămas un spațiu gol, evident, pentru a trebui să pună numărul! iar Ioan

Cantacuzenus, care din i-a fost co-conducător , nu este numit Potrivit lui Malafoss, la Paris, gr "legătura dintre compilația principală - Prochiron auctum, pe de o parte, și Legile Agricole și Maritime - pe de altă parte, este încă bine marcată, întrucât redactorul lor arată la f vol în cuprinsul general" *° La aceasta trebuie adăugat, în primul rând, că, deși redactorul include Legile Agricole și Maritime în cuprins, nu le numerotează, subliniind astfel, evident, independența lor în raport cu Prochiron auctum și paratilele sale, iar în al doilea rând, că în manuscris au rămas doar fragmente din Legea Mării (deoarece textul integral al legii, cuprins la pp - , a fost scris pe un caiet special, care a fost introdus ulterior în manuscris, scris în de către călugăr al mănăstirii Vatopedi Nicephorus, dovadă fiind înscrisul său pe folio -)) Dintre celelalte texte care au fost incluse în "Anexa la Eglog", unele sunt incluse în Prochiron auctum (de exemplu, fragmente din tratatul despre gradele de rudenie, fidejussio, constituția lui Zenon, capitolul al Agriculturii) Drept etc), dreptul militar este prezentat doar într-un scurt extras într-unul din paratiții lui Prochiron, iar prezența tratatului "Despre date" mărturisește influența pe care a avut-o aici anexa la Epanagoge aucta , adică compilare, cu fragmente din care începe manuscrisul În plus, la Paris, gr conține un lexic juridic deja cunoscut nouă cu cuvintele inițiale Ἀναλλίων λεγάτων, o nuvelă a Patriarhului Atanasie al Constantinopolului, decrete imperiale privind depunerea jurământului de către "judecătorii catolici ai Romanilor" și formule de jurământ, liste cronologice ale împăraților și patriarhilor , etc Manuscrisul se termină cu partea "canonică" (începând de la l până la sfârșit), coincizând, după cum s-a menționat deja, cu o parte din manuscrisul Sinait gr (de la l încoace) În general, Paris, gr a fost, fără îndoială, creat de unul dintre acei "judecători ecumenici sau catolici ai romanilor", a căror instituție a fost înființată de Andronic al II-lea și Andronic al III-lea Paleolog: arată clar dorința editorului de a combina într-o singură colecție acele monumente de legislație civilă și ecleziastică care au fost în primul rând necesare pentru activități judiciare practice Alte două manuscrise din secolul al XIV-lea din acest grup sunt IVon (apare în Malafoss sub codul Ἰβήρων) și faimosul Oxford Codex Bodl (Boe) - conțin și Prochiron, dar deja în combinație cu Egloga ca compilație principală și, în plus, o serie de texte din apendicele la acesta, făcând compoziția acestor manuscrise într-o oarecare măsură înrudite Adevărat, IVhon (un manuscris îngrijit, curat, scris cu italice pe hârtie) este evident doar un fragment (p) ceva manuscris mai mare Prochiron este reprezentat aici (ll -) doar prin câteva titluri (, , , , , , , , , ,), după care urmează ediția Eclogului (ll - rev), care se bazează pe Ecloga privata (titluri, cu titlul plasat după titlul), dar cu adăugarea unui titlu ( ) din Ecloga privata aucta la sfârșit (numerotarea titlurilor este oarecum confuz în manuscris); urmează apoi νόμοι στρατιωτικοί (cu pinax pe fol v , care enumeră de articole), extrase dintr-un tratat despre eretici, constituția lui Zenon, text περί όποβολοδ, un tratat despre cele șapte vârste ale omului, Legea Agricolă (pp) şi etc După compoziţia sa IVon se apropie de manuscrisul secolului al XII-lea de origine sud-italiană Paris, gr Manuscrisul Oxford Bodl (ROE) * * este un cod scris de scrierea de mână rafinată a celebrului scrib Konstantin Sophos și datează de acesta, pe care aflăm din înregistrarea sa de la sfârșitul manuscrisului: έτελειώθη ή βλος αί) τη διά common χειρός έμοδ Κωνσταντίνου του Σοφού κατά μήνα σεπτεμβρίου της β' ίνδικτ τοδ ,ςωνζ' έτους (adăugat mai târziu de mână: έτει της ένσάρκου οικονομίας, ατμθ')

Din alte înregistrări cuprinse în același loc în manuscris, reiese clar că se afla pe Halki, în mănăstirea τοδ Έσόπτροο, și că a fost adusă din Răsărit și prezentată Bibliotecii Bodleiane de către ambasadorul englez în Turcia, Thomas Roe (Thomas Roe, eques auratus et serenissimi Magnae Britanniae etc Regis apud Turcorum Imperatorem Orator, in gratitudinis suae erga matrem Academiam perpe-tuum testimonium hunc librum, quem ex Oriente secum advexit, publicae Bibliothecae donavi!) Cu excepția câtorva poezii de Manuel Phil (ll -) și a unui cronograf din - , manuscrisul este legal, conține textul integral al lui Prochiron în de titluri (una dintre listele principale din ediția Tzaharie) запись на л : a ajuns în închisoare în luna septembrie a anului solth' ind(iktionos) i', decât Mich (aìl)l și administrator de portofoliu al insulei Kos din Pepagomenos Vom remarca de altfel că manuscrisul abundă cu un număr mare de scholii și așternuturi foarte interesante (vezi, de exemplu, intrarea publicată de Hungțor și Kresten la pagina despre sosirea pe insula Kos Mitropolitul Nila și nepublicată încă , dacă nu ne înşelăm, intrarea de mai jos на л об о приезде aprilie г на о-в Kos imperatora Мануила (И Paleologa?): - f a venit regele domnul Manoil în al patrulea an anul, în luna aprilie, în ziua La revedere, bună după-amiază Cm : Omont H Op cit , t P, r - Cp nota lui Tsacharie von Lingental pe o bucată de hârtie lipită de legarea unui manuscris: A paper codex, written, as I think, in the time of John Paleologus Într-adevăr, în catalogul împăraților bizantini cuprins în acest codex, Ioan Paleologul este numărat ultimul și se spune că a fost încoronat în luna noiembrie, în anul lumii , acesta este în anul lui Hristos Pentru oarecare motiv, rezultă că a fost tăiat, dar o observație foarte importantă: în același loc, menționea lui Cantacuzenus, care totuși a domnit împreună cu Ioan Paleologo, este probabil să fi fost scrisă înainte ca Cantacuzenus să fi intrat în Bizanț ca cuceritor și fusese întâmpinat de către bizantini înșiși ca Împărat, ceea ce s-a întâmplat în anul lui Hristos : care presupunere, dacă este adevărată, trebuie să fi fost scrisă acest cod între anul și anul Malafosse J Op cit , p Ibidem Pentru mai multe despre aceasta, a se vedea: Medvedev IP Legea bizantină în stadiul final al dezvoltării sale - În cartea: Eseuri de istoria culturii bizantine, vol III (în tipar) Pentru o descriere detaliată a manuscrisului, vezi: Zachariae C E Commentatio de Bibliotheca Bod-lejana ejusque codicibus mss ad Jus Graeco-Romanum spectantibus - 'Ο Πρόχειρος Κόμος, Heidelbergae, , nr , p - ; Coxe HO Catalogi codicum manus-criptorum Bibliothecae Bodleianae pars prima Oxford, , p - El a scris, în special, manuscrisele lui Marc gr (; model de scris de mână publicat de Torino: Tigup A Manuscris grecesc datat din secolele al XIII-lea și al XIV-lea în Bibliotecile Italiei Urbana; Chicago; Londra, , vol II, pi), Marc gr (ll - v), Marc gr (ll - v, v- , - v, v, - , - , -); vezi Fonkich B L Note paleo-grafice despre manuscrisele grecești ale bibliotecilor italiene - VV, , , p Schreiner consideră că "Sophos" nu este nicidecum o poreclă "Înțelept", ci un nume generic, a se vedea: Schreiner R Die byzantinischen Kleinchroniken Wien, , I Teii, S , Auth Text publicat de: Schreiner P Op cit , S - și Egloga Isauriană în de titluri, urmată de Legile Agricole (ll -) și Maritime, o binecunoscută colecție de decrete ale eparhilor Pretoriului (așa-numitul Eparchicorum liber β), νόμοι στρατιωτικοί, cel Constituția lui Zenon, o serie de texte canonice (Fotie, Ioan de Calcedon, Marcu al Alexandriei, Teodor Studitul, Patriarhul Nicefor, Teodor Balsamon etc), tratat "Despre slujbele Bisericii Mari", notitia episcop-patuum, extrase din ediția îndelungată a Epanagogei (Epanagoge aucta), tratat despre căsătoriile interzise,

lucrare juridică de Mihail Atta -liata (în de titluri, cu prefață, urmată de o anexă - fragmente din nuvelele lui Leu, Roman, Constantin Porphyrogenic, Alexei Komnenos, Vasily Bulgar-Slayer, Constantine and Michael Doukas), o versiune prescurtată a Legii lui Moise și a altor texte Manuscrisul se încheie cu texte literare, formate din poezii, epigrame și epitafe din nou de Manuel Phil, poezii de Constantin Manassi, Grigorie de Nazianz, Teodor Prodrom, George Pisida Potrivit lui Malafoss, acest codex important și bogat demonstrează manuscrisele tipice din secolul al XIV-lea dualitatea tendinței: reducerea volumului general al Anexei la Eglogă și includerea de noi texte care răspund unor noi interese, al căror caracter religios predomină în mod clar În cele din urmă, al cincilea manuscris din această familie este Vindob hist gr , codexul secolului al XIV-lea, este numit "istoric" doar din cauza unei neînțelegeri, întrucât conține de texte care sunt aproape în întregime legate de domeniul dreptului canonic (cu excepția, poate, a mai multor fragmente din codexul iustinian) iar Rezumatul, din nuvelele lui Leon al VI-lea, Constantin al VII-lea Porphyrogenitus, din Epanagoge) Dintre cele mai mari monumente, găsim aici Sinagoga în de titluri ale lui Ioan Scolastic (ll - v ,), Nomocanonul lui Fotie (ll v , - , treisprezece titluri) și comentariul lui Ioan Zonars la Canoanele Apostolilor și Sinodelor (ll - v) Există și ordinele patriarhilor (Luca Chryso-verg, Fotie, Herman al II-lea, Manuel al II-lea), scrisori canonice ale părinților bisericii (Chiril al Alexandriei, Teodoret al Chirului, Grigore de Nyssa, Vasile cel Mare, Timotei al Alexandriei, Teofan) al Alexandriei, Ilya al Cretei, Dionisie al Alexandriei, Petru al Alexandriei etc), comentarii ale canoniștilor (Theodore Balsamon) În ceea ce privește Legea agriculturii, care este cuprinsă în ll - , este lipsit de împrejurimile sale obișnuite (nu există nicio urmă de prezență a Legilor Marțiale sau Navale, precum și a altor texte din Anexa la Eglogă), nu însoțește nicio compilație și este, în esență, , un corp străin în acest manuscris canonic Ce trăsături caracterizează textul Legii Agriculturii, prezentat de cele cinci manuscrise examinate? Deja titlul monumentului nu este în întregime identic, difezând oarecum în final: Νόμος γεωργικός κατ'έκλογήν, după care Paris, gr dă έκ τοδ Ιουστινιανού, Vindob jur gr - έκ τοδ Ιουστινιανού Βασ (ιλέως) , Vindob hist gr - έκτων Ιουστινιανού, Bodl -έκ των Ιουστινιανού βιβλίων, I virón -έκ των Ίουστινιανοδ νόμων Capitolele din toate listele sunt numerotate cu litere, dar această numerotare nu corespunde cu cea care există în ediția lui Ashburner, întrucât există diferențe în structura monumentului: cap ; în toate în afară de Vindob jur gr , cap este inclus în cap ca caz special al acesteia (în următoarea redactare: , άζήμιος έστω), cap este plasat după cap , cap și - după cap , cap - după cap ; în cea din urmă, Bodl este și el o excepție , în care cap este la locul lui, iar după cap , și este curios că în primul caz ediția capitolului este apropiată de cea a lui Ashburner (deși există discrepanțe), iar în al doilea caz este caracteristică acestui grup de liste: να αύτοδ, ατρύγητων έτι δντων τωνο,πλησίν ,πλησίν , τυπτέσθω μάστιγάς τριάκοντα, καί τό άζήμιον ποιείτω (Subliniez că Vindob jur gr , în care se află la locul lui cap , dă și această ediție) Toate listele cuprind în textul Legii Agricole interpolări cuprinse în numerotarea generală a capitolelor: după cap - un pasaj din Ul-pian, care prevede lipsa de jurisdicție (ούκ ενάγομαι) în cazul în care "rocurile căzute din pomii tăi pe pământul meu sunt călcate în picioare de turmă" (Dig , , , = Bas XV, ,); după cap - decretul lui Vasilik (Bas XV, ,) că "fructele despărțite de pomi sunt considerate cotă de câmp" (nu în lista bodleiană); după cap -

ordinul lui Pomponius (Dig , , , = Bas XV, ,) că "pomul meu, mutat în pământ străin, până când prinde rădăcini, nu iese din puterea mea" (nu pe Lista Ivir) În toate listele, cu excepția celui ivirian, textul de lege nu conține nicio subtitlu, așa că lista iviriană o compensează, din abundență, textul capitolelor este subtitlu: перед гл - [despre] chiriași furați, înainte de GL - despre cei care primesc alte animale, înainte de cap - asupra animalelor dăunătoare, înainte de cap - Despre furtul vieții (sic), înainte de cap - despre sclavi furați, înainte de cap - despre pagubele aduse animalelor sălbatice, înainte de cap - despre uciderea unui mandicon, înainte de cap - despre vallons pdr en yli, înainte de cap - despre cei care tund alibiul de viță, înainte de cap - despre fructele de alibi plângătoare (sic) B Vindob jur gr textul monumentului se închide (după cap) cu complexul de șapte interpolări pe care l-am întâlnit deja mai devreme în manuscrisele Parisului, suppl gr și Vindob jur gr , singura diferență fiind aceea din Vindob jur gr nu există un text despre cel care a invadat cu forța câmpul altuia (Cod , ,), dar există un text (ultimul, l) de ordinul romanului lui Iustinian (Bas XXIII,), care interzice creditorilor să ia pământ pentru țărani datori și ne-a întâlnit în Muzeul de Istorie de Stat , dar într-o ediție mai precisă: "O δανειζων (head δανίξον) γεωργόν μή λαμθήνένη λαμθής νέποειής νέτω οειζων ύ τοδ, τόκον δε όμως άπαιτήτω αύτω" έπί μέν καρποΐς, όγδόην μοίραν - έπί δέ χρήμα, κερ άτιον έν ήγουν έν ήγουν φό ήγουν φό ήγουν φό ήγουν φό ήγουν φό μοίραν - έπί δέ χρήμα, έπί δέ χρήμα Legea Agricolă (după capitolul , care este plasat după Capitolul) cu primul din complexul indicat de interpolări - textul din Cod păscut vite pe pământ străin (ό βόσκων έν άλλ γή) Datele deja citate arată că toate listele acestui grup, deși nu coincid în toate (Vindob jur gr este respins mai mult decât altele), conțin, totuși, un tip special al ediției originale a Legii Agriculturii și o analiză a textului capitolelor este și mai convingătoare în acest sens Nu Publicat de Zachariae C E Anecdota Lipsiae, , p - Malafosse J Op cit , p Pentru o descriere detaliată a manuscrisului vezi: Hunger H Katalog der griechischen Handschrif-ten der Õsterreichischen Nationalbibliothek Wien, , Teii I Codices historiei, philosophici et philologici, S - În catalogul lui Hunger and Kristen (ffunger H , Kresten O Op cit , Teii , S), ultimul cuvânt - βασ (ιλέως) - este citit eronat ca νεαρά (cf cuvintele βασ (ιλέως)) pe foaia din manuscrisul Vind jur gr) De remarcat, de asemenea, că în teren, vizavi de titlul Legii Agriculturii din Vind jur gr există un așternut ζήτει έμπροσθεν, περί ορών αγρών, care este, fără îndoială, o referire la l v , unde în Epitomul lui Athanasius Scholasticus există un capitol Περί δρων καί οροθεσίων αγρών τού μζ' βι (βλίου) των διαγέντων (sic Toate cele trei interpolări sunt publicate de Malafosse din cele două liste ale noastre - Paris, gr şi Bodl (Malafosse J Op cit , p) În catalogul Hunger and Kresten (HungerH , Kresten O Op cit , [Teii , S) ultimele două cuvinte sunt citite eronat ca φόλλας ιζ', în timp ce în manuscris există o incontestabilă φόλλας ιβ ': autorii nu au ținut cont de particularitățile scrierii "beta" de către scriitorul manuscrisului (cf nota) citând aici un număr mare de discrepanțe minore cu textul publicat de Ashburner, notăm doar astfel de trăsături ale listelor noastre precum dorința pe alocuri de a scurta textul capitolelor [de exemplu, sfârșitul cap , unde cel care trece hotarul unui vecin în timpul semănării este lipsit de recolte și recolte, iar γεωργία este omis ca ceva obscur; sfârşitul cap , unde nu există o astfel de pedeapsă precum marcarea unei mâini (dar este prezentă în Vindob jur gr), sau cap , unde se omite un έν σκαρφίοις ή important, evident neînțeles de scrib (dar în Vindob jur gr

- έν κάρφοις)], înlocuiți unii termeni sau expresii cu echivalentele lor (de exemplu, în cap - μερισμόν în loc de μερι-σίαν (dar în Vindob Jur gr - μέρησιν)], în cap - ζευκτήρα (în Vindob jur gr - ζυγιστήρια) în loc de ζυγιστήρια) în loc de ζυγιστήρια) în loc de ζερησιν) ν în loc de φ όλλεις δώδεκα, în capitolul - πυρί καιέσθωσαν în loc de πυρίκαυστοι εστωσαν, în capitolul - κριτής în loc de ακροατής, în capitolul -μέστούωσαν, επάρατος (și în Vindob jur gr , unde cuvintele παρά θεώ) în locul sintagmei ό δε εκτός τούτων μεριούμενος θεοκατάρατος ; în capitolul - introducerea după πέση a cuvintelor ή άξίνη ή τό τένδρον ή τέο δένδρού ρι οώδρου ροι οώύωτος; ν în loc de οί αύθένται των χωραφίων, precum și adăugarea cuvintele καταλύειν αυτό la sfârșitul capitolului, clarificând semnificativ sensul ordinii], în sfârșit, dorința În felul său, editați textul unor capitole, de exemplu, cap , și mai ales cap , unde după cuvintele ή κοινότης (fără τοδ χωρίου) καταβοώσι afirmă o evaluare interesantă a "comunității" acțiunilor morii în "locul comun" ca "furios locul general" Pentru claritate, comparăm aceste pasaje cu textul publicat: Ediția Ashburner: cap Dacă un fermier primește jumătate dintr-o vie de la un alt fermier pentru muncă și nu o tunde așa cum trebuie săpată și tăiată în șanț, nu primește nimic din uzufruct cap sau comunitatea satului subvenționând atelierul ca proprietar al locului comun propriu-zis în avans, au plătit toate cotizațiile la ieșirea din atelier și au devenit parte din prelucrat Paris, gr , Vindob jur Gr , Vindob hist Gr , Bodl , Iviron cap şi viţa de vie la fel este robită (sic) la muncă în jumătate şi dacă nu o tund cum trebuie şi toată osteneala poeziei, nu am nimic din seceriş cap sau comunitatea chiriașului casei de lucru a inovatorului , ca proprietate comună a săracilor, dădea inovatorului toată producția casei de lucru, iar aceștia erau, de asemenea, obișnuiții celor prelucrați Merită, poate, încă o dată să spunem mai ales despre lista Vindob jur gr , despre relativa independență în comparație cu alte patru liste ale acestei familii Pe de o parte, el, desigur, îi aparține (aceleași interpolări și situate în aceleași locuri, aceeași ediție specială a cap , , , , , etc), dar, pe cealaltă Pe de altă parte, există multă subiectivitate în ea: nu există permutări ale lui Ch , , , , ; textul este neglijent (în cap a avut loc o schimbare a cărturarilor), plin de abrevieri, reproducere a formelor de vorbire, itacisme și confuzie de ω-ο, αι-ε; conţine discrepanţe care îl apropie de tradiţia textului, care este reprezentat de Muzeul de Istorie de Stat şi Paris, gr (de exemplu, în cap lipsesc și cuvintele τούτων ή βούλησις καί, deși celelalte patru liste le au; în cap se adaugă la sfârșit și καί διαστρεφέτωσαν, deși aceasta lipsește în alte patru liste; ediţia cap , , , etc) Pe lângă interpolările deja indicate, mai există una, foarte importantă și care lipsește în celelalte patru liste - pe fl " Foaia a început cap din Legea Agriculturii, dar mai târziu, când textul fusese deja scris, același scrib a adăugat în vârful marginii un articol, căruia i-a dat numărul (ιη')> și le-a renumerotat în ordine pe toate celelalte Pasajul care nu a fost încă identificat de noi are caracter de scolie, nu este complet și cu mare dificultate de citit, dar având în vedere importanța sa (se dă o definiție a proprietății în proprietate comună), dăm cel puțin o Lectură incompletă a acesteia: όν Δύναται καθ (ελθεΐν?) ή άνακαιν (εΐν?), παρά γνώμην τοδ κοίνωνοδ επειδή (cap έπι δει) ούύ έστmet μόνος δει Vorbind despre acest grup de manuscrise, ar trebui să ne întoarcem din nou la manuscrisul de la Moscova din secolul al XIV-lea GIM , despre care am menționat la începutul studiului Acesta este un codex de hârtie, într-o legătură din piele veche, adus de Arsenie Sukhanov din Lavra Sf Atanasie; l ; datată

prin filigrane în primul sfert al secolului al XIV-lea (ultima datare de B L Fonkich) * După cum s-a notat, V G Vasil'evskii a adus manuscrisul mai aproape de una din listele grupului examinat de noi, la Bodl (Roe) , și astfel ar trebui să includem manuscrisul de la Moscova în această familie Există, totuși, vreun motiv pentru asta? Dacă vorbim despre compoziția manuscrisului, atunci acesta conține, ca și Bodl , Prochiron (ll -), Eglogi (ll rev - rev , manuscrisul se rupe la începutul titlului la cuvintele καρδίας έπιδβομένης· ούκ έν πλήl), iar Agricultura Legea urmează Eglogului, dar precede ambele compilații (ll -) Restul manuscrisului diferă puternic de componența listei de la Oxford, reprezentând o selecție de texte canonice despre căsătorii și grade de rudenie, care sunt absente în cea mai mare parte din manuscrisul de la Oxford (definiția consiliului din privind căsătoriile ilicite) , mai multe texte anonime despre aceeași; o hotărâre sinodală la Patriarhul Mihail Cyrullarius, pronunțată în de către Protosyncellus și Chartophylax al Marii Biserici Nikita; Patriarhalul Pittaky, schițat de Chartophylax Ioan, despre conviețuirea ilegală; Capitole separate despre căsătoriile din epistolele Patriarhul Alexei; definițiile conciliului din și ; Chrysovul ale împăratului Nicefor Votaniates, nuvele despre împărații Alexei și Manuel Comnenos, definiția conciliară și epistola lui Fotie despre "a doua căsătorie", definiția conciliară sub Patriarhul Luca privind interzicerea căsătoriei cu gradul al șaptelea de rudenie, și alte texte, care conțin și lexiconi latine și grecești) Nu, pe de altă parte, Muzeul de Istorie de Stat are multe dintre textele prezente în Bodl (cum ar fi Legile navale și militare, ordinele eparhilor pretoriului, fragmente din Epanogoge ancia, sinopsis lui Mihail Attaliatus și multe alte texte) Desigur, trebuie avut în vedere că în Muzeul de Istorie de Stat avem de-a face doar cu un fragment din manuscris; acesta din urmă ar putea avea natura unei colecții, în corespondența căreia compilatorul ar putea folosi tradiții diferite Această considerație pare a fi mai justificată atunci când se consideră textul monumentului Și aici există puncte de contact între listele Moscova și Oxford: într-un mod similar, legea este intitulată în manuscrisul Muzeului de Istorie de Stat Lista Marc gr , adoptată ca principală în ediția lui Ashburner, este singura care dă acest ordin cap și , pe care le vedem în ediție Toate celelalte manuscrise (fără excepție) dau ordinea inversă, la care respectăm și noi, nicăieri altundeva ne stipulează în mod specific acest lucru IVhon : οίκοδομήσαντος Toți cercetătorii anteriori (V G Vasilyevsky, A S Pavlov și alții) care s-au ocupat de acest manuscris l-au datat în secolul al XV-lea Aceeași dată se păstrează și în catalogul lui Vladimir, unde se dă o descriere detaliată a manuscrisului, vezi: Arhim Vladimir Descrierea sistematică a manuscriselor Bibliotecii sinodale (patriarhale) din Moscova M , , partea întâi Manuscrise grecești, p - Vasilyevsky VG Despre lista sinodală a Eglogilor împăraților Leu și Constantin și pe cele două liste ale legii agricole - ZhMNP, , partea , ianuarie, p temporar bizantin, (Νόμος γεωργικός έν τοίς τοδ Ιουστινιανού βίβλοις); sunt si de capitole, sunt numerotate cu litere; toate cele patru interpolări care sunt prezente în componența monumentului acestui grup de cinci liste [și anume, un fragment din Ulpian în Dig , , , =*Bas XV, , ; Comanda lui Busuioc despre fructele separate de copaci în Dig XV, , (el, de altfel, nu se află în lista Bodleiană); ordinul lui Pomponius în Dig , , , =Bas XV, , despre transferul unui copac pe un pământ străin; text din cod , privind pășunatul ilegal de animale pe pământ străin], sunt cuprinse și în GIM , dar nu ca parte a Legii Agriculturii, ci fiind atașate acesteia

după Cap Ch este scos din locul său în lege și plasat între a treia și a patra interpolări, primele două interpolări continuând numerotarea capitolelor, a treia nenumerotată, iar cap și a patra interpolare din anumite motive obțin numerele a' și respectiv β' În plus, în lista de la Moscova în chiar textul Legii agricole dintre cap și mai conțin trei interpolări asupra drepturilor capitolelor (εή, ξθ ', o' după numerotarea manuscrisului), care nu sunt altceva decât capitole din Eglog (, ; , ; ,) = Prochirop , ; , ; ,) , iar ultima dintre aceste interpolări se găsește și în textul Legii Agricolelor prezentat de Oxford List (fol , după cap), un suplimentar trăsătură care distinge manuscrisul Bodl din alte manuscrise ale acestei familii Acest lucru, de fapt, limitează "punctele de contact" dintre GIM și Bodl , iar toate acele trăsături ale textului Legii Agriculturii, care sunt tipice listelor familiei avute în vedere (rearanjarea capitolelor, ediția specială a unora dintre ele), lipsesc în GIM Textul legii acestui manuscris este suficient de corect și complet, lipsit de orice subtitlu și alte trăsături care ar permite să fie atribuit necondiționat oricărei familii, dar conține în același timp o serie de lecturi care îl apropie de text a legii din Sinait (μόρτην μετρήσας în cap , apariția calului în cap , care este atestat și la Paris, gr etc) Întrucât textul publicat de Pavlov oferă o imagine completă a listei GIM , ne vom limita la cele spuse aici Terminând trecerea în revistă a manuscriselor Legii Agricole, pe care le-am selectat ca bază pentru noua ediție a monumentului (încă nu am putut studia doar manuscrisul München din secolul al XVIII-lea - Monacensis gr), acesta este necesar să ne oprim asupra a încă două liste oarecum izolate ale Legii Agriculturii: TVA gr si TVA gr Primul dintre ele este un codex de hârtie cu dimensiunea x , volum de de coli, scris în - scribul Nikolai Mesarit (scrisul de mână este un Fet-taugenstil tipic din secolul al XIII-lea), dovadă fiind așternutul de pe fol : -j-έτελειώθη apoi παρόν βιβλίον διά χειρός έμοδ Νικολάου τοδ Μεσαρίτου + μηνί και Ινδικτιωνος η'++-έτους ςψπη' μην(ι) νο (εμβρίω?) Cea mai mare parte a manuscrisului (ll -) este ocupată de scrierile lui Mihail Glyka (secolul al XII-lea), urmate de o colecție destul de întâmplătoare de texte mici (mărturisirea lui Mihail de la Salonic, carta de la Niceea a lui Nikita despre scindarea bisericilor) , interpretarea rugăciunii Tatălui nostru, scrisorile lui Hipocrate către Ptolemeu, texte despre cele virtuți, despre cele șapte sinoade ecumenice, mai multe versuri din Tzetz), terminând, nimeni nu știe cum, cu o versiune foarte curioasă a Legii Agriculturii (ll -) Nu există capitole în text , și ; după cap urmează cap - [scribul a numerotat mai întâi cap , , , ca λς', λζ,' λη', λθ', dar apoi a tăiat această numerotare și le-a renumerotat deja În mod corespunzător È ' ξε' (al -lea a rămas nenumerotat), ξζ' este dovada că aceasta inconsecvența în succesiunea capitolelor a fost o eroare a scribului]; apoi sunt șase capitole, dintre care cinci sunt capitole din Legea lui Moise (Leg Mozaic , ; , ; , ; , ; compilare legală) și ea turmă - capitol din Eclog (,), iar toate aceste interpolări nu au numerotare; următorul vine ch - și - În ceea ce privește textul capitolelor, acesta se apropie în mod clar de forma ediției originale, care este reprezentată de listele Muzeului de Istorie de Stat și Paris gr , deoarece reproduce unele caracteristici ale citirii acestor liste particulare, de exemplu, în cap , , , , , (interesant este că acest capitol, ca și în Muzeul de Istorie de Stat , nu începe pe o linie nouă și nu este evidențiat cu o inițială, eu cam continuu pe cel precedent), , , , Similar este și numele - Nόμος γεωργικός Dar în Vat gr există şi abateri specifice de la lectură în

alte liste, uneori foarte curioase: δι' παραγνώμην în cap ; nu există μορτιτής în cap ; μόρτη τοδ μέρους în Ch ; εαυτόν σκοπισθεις (sic!) în loc de γλωσσοκοπηθείς în cap ; έν τόπω οικείστφ (ruk ύκίστω) în locul celebrului έν τόπφ άμερίστω din cap (scribul Nicolae Mesarit este alfabetizat, nu are atâtea itacisme, ci doar upsilonul pentru exprimarea diftongilor οι, εί se găsește adesea la el, vezi, de exemplu, cap - ήμισύα - ήμισεία); la sfârşitul cap după μύλου Vat gr ■ adaugă mai multe cuvinte care nu se găsesc în alte liste: ς TVA gr - un codex de hârtie de x , p , datat în secolele XIII-XIV Judecând după descrierea lui Devrees * * , manuscrisul este format din două părți, dintre care prima (ll -) provine de la mănăstirea Sf Mihai pe orașul Auxentia Dar atât prima parte, cât și majoritatea covârșitoare a restului manuscrisului (p -) sunt ocupate cu o prezentare a materialului omogen - izvoare oficiale ale dreptului canonic antic, dar nu în forma lor originală, ci în comentariile lui Teodor Balsamon: nomocanonul în titlurile XIV, canoanele apostolilor și concilii (Niceea, Constantinopol, Efes, Calcedon, și concilii ecumenice, Trullo, Niceea, însoțite de un mesaj de la Patriarhul Tarasius și II,) Constantinopol, Constantinopol , I Cartagina , Ancyra, Neocezareea, Gangra, Antiohia, Laodiceea, Sardes, Cartagina), precum și tradiționala serie de scrisori a părinților bisericii din secolele IV-V (Dionisie al Alexandriei către Basilis, Petru al Alexandriei, Grigore din Neocezareea, Atanasie, Vasile, Grigore din Nyssa, Timotei al Alexandriei, Teofil al Alexandriei, Chiril al Alexandriei, Grigore al Nazianului, Amfiloh, Ghenadia Constantinopolului) Partea canonică este urmată de Prochiron Absența acestor interpolări în textul Legii Agricole în toate celelalte manuscrise grecești cunoscute nouă și prezența lor în aceeași ordine și în același loc în traducerea slavo-rusă a monumentului publicat de Pavlov (Pavlov A S Bizantin " Cărți de drept" în traducerea rusă veche - Colecția, , vol , p), este principala dovadă în favoarea faptului că traducerea în rusă veche a fost făcută dintr-o listă similară, dacă nu chiar din lista greacă specificată a monumentului, deoarece alte date vorbesc și despre [de exemplu, "Țara Orano" Ch dr -rus traducerea este o hârtie de calc έν ήροτριασμένη γή ch EL , căci în toate celelalte liste grecești acest loc este έν νεάτω; apariția calului în cap alte ruse traducere şi în capitolul corespunzător GIM ; potrivire exactă ch alte ruse traducere și cap GIM , cap - ; în cap alte ruse traducere şi în capitolul corespunzător EL (= cap după Eșb) nu indică numărul de bătăi cu care este pedepsit ciobanul care a otrăvit câinele, în timp ce în toate celelalte liste grecești este indicat numărul ; respectarea deplină a alte ruse traducere și cap GIM (= Ch după Eshb), etc] Împotriva presupunerii că traducerea în limba rusă veche a fost făcută tocmai din GIM , traducerea cap (după numerotarea celeilalte versiuni rusești), care corespunde pe deplin ediției acestui capitol dat de Paris, gr , Vind ob Hist gr , Bodle si Iviron Devreesse R Codices Vaticani Greeki Città del Vaticano, , or Ei, p - Cp : Turyn A Codices Graeci Vaticani scrise în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea şi prevăzute cu numele anilor Città del Vaticano, , p , Tab Отождествлено по изданию: Ecloga Leonis et Constantini/Cum Appendice edidit AG Monferratus Atena, , p - Sm acum și: Burgmann L und Troianos Sp Le numim Mosaikos - În: Surse minore Frankfurt pe Main, , voi III, p - •s Devreesse R Op cit , p - ; (ll ob -), Militari (ll (- J ob), Terestre (ll ob -) și Maritime (ll -), legi, încheiere manuscrise Legea agricolă, ca, evident, întreaga parte a doua a manuscrisului, este scrisă într-o minusculă mică, compactă și rapidă, cu un număr mare de abrevieri și prelungiri,

precum și alte semne de scriere, care, după părerea mea, mărturisesc originea sudică a Italiei a manuscrisului (din nou apariția unei ligături "as de pică", deși deja deschisă etc) Din punct de vedere al compoziției sale, această listă a monumentului prezintă un interes considerabil, deoarece ediția inițială obișnuită, "pre-armeană-Pulovsky", a acesteia (omite doar cap , cap este plasat după cap , și cap - după cap , fără titluri) prefață cu șase capitole incluse în numerotarea generală a literelor (capitolele sunt numerotate doar până la capitolul inclusiv), care se dovedesc a fi nimic mai mult de șase capitole care compun așa-numita "Introducere" (προοίμιον) în versiunea "Armenopulov" a Legii agricole Și aceasta este o mică senzație, întrucât în știință predomină punctul de vedere că "Introducerea" este complet absentă în versiunea cea mai veche" și că a fost adusă în această ediție larg răspândită, evident, de autorul ei [non-Armenopulus, întrucât , "întrucât introducerea repetă într-o formă destul de puțin inteligibilă a prevederilor care sunt disponibile în a doua carte a Ghidului (adică "Hexateuchul" - I M) a lui Armenopoulos, se pare că nu ar fi putut fi compilată de autorul cărții Ghidul însuși "] Acest lucru este cu atât mai surprinzător cu cât textul Legii Agriculturii se termină în TVA gr (după cap) cu o selecție a acelorași texte - interpolări (în aceeași ordine) pe care le-am întâlnit deja într-un manuscris din secolul al XIII-lea Ambros Q sup iar în două manuscrise înrudite din secolul al XIV-lea (Paris, suppl gr și Vindob jur gr) și care își vor găsi locul în diverse titluri ale lungimii versiuni "Armenopulov" TVA gr are, așadar, aproape tot ce este necesar pentru a se transforma într-o ediție îndelungată cu o distribuție justificată logic de material la mâna unui avocat sistematizator cu experiență (Armenopul?) De fapt, această listă a Legii agricole este predecesorul direct al versiunii "Armenopulov" a monumentului Cât privește textul capitolelor din Lista Vaticanului, apoi cu baza generală pe care o demonstrează împreună cu Muzeul Istoric de Stat , Paris, gr si alte liste, TVA gr conține o serie de lecturi care îl apropie de Ambros Q sup (amintim încă o dată că acest manuscris din secolul al XIII-lea, printre altele, conține și Prochiron și "triada" legilor - Agricole, Maritime și Militare): pierderea acelorași cuvinte sau fraze din cap , , , , , , ; prezența ortografiilor inerente doar în aceste două liste (σπορήσαντος în loc de άπορήσαντος în cap ; άγελάρης în loc de άγελάριος în toate locurile în care apare acest cuvânt; άπας în loc de έν πορήσαντος; în cel mai interesant πέντοιων; μεριστώ în loc de έν τόπω άμερίστω în capitolul) ; lipsa ch etc Totodată în Vat gr lipsesc multe dintre locațiile din Ambros Q sup abateri de la textul publicat (έλάττων și έλάσσων în cap , μοιρασιάν în cap , τά άνήκοντα în cap etc), cap , , , , , etc , nu există niciun fel de titluri și există, de asemenea, lecturi inerente numai acestei liste, aparent izvorâte dintr-o neînțelegere a scribului textului copiat (κωλύον în loc de κολοβόν în cap , υπεροψίαν în loc de υποψίαν în capitolul , εΐ în loc de έάν în aproape toate capitolele care încep cu această unire) Deci, ce avem ca urmare a luării în considerare a fondului principal de manuscrise cu textul celei mai vechi versiuni a Legii Agriculturii? În ce măsură ne-am apropiat de rezolvarea problemelor complexe asociate originii acestui monument? Desigur, numărul copleșitor de manuscrise timpurii care provin din sudul Italiei (se pare că printre manuscrisele timpurii și târzii pe care nu le-am localizat încă multe sunt de origine sudică a Italiei) îl face foarte tentant concluzie despre originea sudică a Italiei a monumentului și datele istorice generale nu par să contrazică acest lucru Trăsăturile dreptului barbar au fost de

mult recunoscute ca inerente Legii Agricole * * și merită să aruncăm o privire mai atentă asupra unui astfel de monument de drept lombard precum Edictul Rotary (în special în traducerea greacă, extinsă extrase din care sunt prezentate de unul din manuscrisele noastre din secolul al XII-lea - Paris, gr , unde, de altfel, sunt cot la cot cu textul Legii Agriculturii) > după cum vedeți, există o mult în comun în legalizările celor două monumente, în selecția foarte specifică a cazurilor de infracțiuni avute în vedere în , precum și în redactarea și frazeologia capitolelor (dar nu și în modul de definire a pedepselor, deoarece există un diferență semnificativă în sistemul de sancțiuni) Supraviețuiri foarte puternice ale dreptului elenistic, influența legislației romane bizantine și trăsăturile adevărurilor barbare - toate acestea se explică cel mai bine prin condițiile istorice ale regiunilor bizantine din sudul Italiei, o combinație deosebită a obiceiurilor populației grecești și libertății comunitatea rurală lombardă cu normele legislaţiei romane bizantine în vigoare Originea sudică a Italiei a Legii Agricole ar explica bine faptul izbitor de tăcere deplină despre aceasta în sursele documentare ale epocii Dar dacă problema originii și timpului apariției Legii Agricole rămâne nerezolvată, atunci studiul tradiției manuscrise a monumentului arată în mod clar eroarea punctului de vedere O compunere similară (cu singura diferență că textele enumerate de drept canonic sunt prezentate nu în comentariile lui Balsamon, ci în forma lor originală) este prezentată de cuprinsul manuscrisului de pergament din secolul al XIV-lea Sinait Manuscrisul în sine conține doar aproximativ o treime din ceea ce este înscris în pinax, așa că lipsesc Prochiron și "triada" legilor, ca multe alte lucruri De asemenea, trebuie remarcat faptul că începutul manuscrisului conține o serie de alte texte canonice într-o compoziție care este foarte apropiată de manuscrisul GIM (ambele manuscrise încep cu Numele Cronografic al Patriarhului Nicefor) Lipshitz E Despre istoria "dreptului agricol" în Bizanţ şi în statele balcanice medievale - VV, , , p - Ibid , p Textul acestei "Introduceri", care reproduce unele dintre prevederile monumentelor legislative anterioare (privind împărțirea lucrurilor, dobândirea dreptului de proprietate) și exemple concrete împrumutate de autorul "Introducerii" din aceste surse (privind proprietatea asupra diferitelor animale, păsări, albine etc d), precum și textul articolelor corespunzătoare din cea de-a doua carte a Hexateuchului din Armenopoulos, se bazează pe articolele Instituțiilor din Gaia (Gai Inst , П, - ; Inst Just , II, , ; Dig , , , - ; Busuioc, , , -) Ashburner W Legea fermierului -JHS, , , p - ; Ferrari dalle Spade G Infiltrazioni occidentali nel diritto greco-italico della Monarchia normanna - Rivista di storia del diritto romano, , p , nr ; Malafosse J Op cit , p , (autorul explică trăsăturile "cursului legilor agricole și barbare" prin "sursa comună pe care o găsesc în dreptul roman" și "prin practica comună tuturor popoarelor pastorale"); Lipshitz E Țărănimea bizantină și colonizarea slavă: (În principal conform Legii Agricole) - În carte: colecția bizantină M ; L , , p - Zachariae C E Fragmenta versionis graecae legum Rotharis longobardorum régis, ex Codice Paris, gr Heidelbergae, (retipărit: MGH, legum tomus IV Hannoverae, , p -) În tabelul de corespondență dintre articolele Legii Agricole și adevărurile barbare, care a fost întocmit de E E Lipshitz (vezi: Lipshits E Țărănimea bizantină , p), doar unele corespondențe cu versiunea latină a se notează Edictul Rotary Schmid HF La legge agraria Nomos Georgikos bizantina e le origini delle decime ecclesiastiche nell'Italia Meridionale - Atti Vili Congr di Studi Bizantini Roma, , II

(=SBN,), p - ; Kupiszewsky H Le droit hellénistique dans le Nόμος Γεωργικός - IIP, , XVI/XVII, p - ; Pantazopulos NJ Instituții deosebite ale dreptului bizantin în Georgikos Nomos - RESEE, , , p - Oare nu merită să subliniem și corespondența unor prevederi ale Legii Agricolelor, pe care nimeni nu le-a notat, cu \όμοι γεωργικοί a lui Platon (Leg , E ss), începând chiar din prima lege, atât în monumentul nostru cât și în în Platon, - cu privire la interdicția de a încălca limitele terenului celui mai apropiat vecin? mier de asemenea sancţiunea recomandată de Platon - despăgubire în dublul sumei costului bunurilor sustrase (Leg , AB) - din cap , și altele din Legea agriculturii Opinia lui Delger despre existența ediției originale lungi a monumentului (editată la sfârșitul secolului al VII-lea-primul sfert al secolului al VIII-lea și depășind cu aproximativ de capitole ediția "armenopuliană" și ediția cuprinsă în Eglogă, modificată conform Prochiron), din care mai târziu "latura" a prescurtat edițiile care au ajuns până la noi * Complexitatea conceptului lui Delger constă în faptul că este o împletire de concluzii corecte, chiar indiscutabile în opinia mea (de exemplu, ideea naturii "private" a Legii Agricole și negarea opiniilor despre aceasta ca legislaţia oficială, de altfel, Iustinian al II-lea;ideea de juris civilis a lui Iustinian şi despre dreptul cutumiar ţărănesc ca bază legală pe care s-a ridicat monumentul etc) cu cele profund eronate, ignorând datele tradiţiei olografe, al căror pericol este sporit și mai mult de faptul că autorul lor procedează la recomandări practice, insistând asupra necesității de a folosi versiunea "armenopuliană" și versiunea prezentată în Eglogă, modificată conform lui Prochiron, pentru a stabili textul original al Legii Agricolei E Studiul tradiției manuscrise a monumentului desființează "dihotomia" edițiilor originalului și a "Armenopulovskaya", arătând o modificare treptată a textului, acumularea de interpolări conducând la versiunea yz (lé Orez Blocul numărul Desenarea inscripției Eventual ultimul tip de vas, naosul, sau χάραγμα δρομώνος, este reprezentat pe capătul altui bloc (dimensiunile acestuia sunt , X , χ , m) Piatra se prelucrează numai pe partea din față, pe care se află un desen realizat în linie subțire, adâncime de - mm, liniile vâslelor, catargele sunt mai slabe (Fig ,) Spre deosebire de vasele nr și ale primei plăci, vâslele sunt foarte clar vizibile aici Deasupra imaginii navei sunt vizibile rămășițele de litere, printre care se vede cel mai clar doar K Pe a doua placă este desenată și o mică barcă cu pânze, deasupra imaginii căreia artistul a început să deseneze o altă barcă obiect Este greu de spus dacă desenele de pe al doilea bloc au fost făcute de aceeași persoană ca pe primul Judecând după natura imaginilor, se poate presupune că vasele nr și ale primului bloc și desenul de pe a doua piatră au fost realizate de o persoană sau la un moment apropiat Imaginile sunt foarte asemănătoare, toate cele trei vase au linii orizontale care indică placarea laterală De asemenea, este dificil de rezolvat întrebarea cine și de ce a înfățișat navele pe blocurile zidului cetății Kalamita Este posibil ca unul sau mai mulți războinici să fi fost cei care au pictat și păzit alternativ cetatea la începutul secolului al XV-lea Dar un lucru este cert - desenul trebuia să înfățișeze ceea ce pictorul vedea adesea, adică corăbii care soseau în portul Călămița extrem de fragmentară În lucrările de natură generală, de regulă, doar câteva pagini sunt dedicate construcțiilor navale antice Vezi, de exemplu: Kozlowski B Historicul navei București, ; Hănke H Mãnner planken Ozeane Berlin, ; Vonchev P Chovekt Navliza în Moreto Varna, ; Neukirchen G Navigație ieri și astăzi L , Cea mai completă lucrare despre navele medievale

este un articol de J Luetich {Luetic J Tipovi brodova Hrvatskih primorskih gradova u Lipantskoj bitki - Adriatica maritima, , vol IC -) și studiul grecesc de C Alfsandri (Ἀλεσάνδρη Κ Α 'Η θαλάσσια δυναμις ἐν Βυζαντινή Ἀύτοζρατορία Ἀύτοζρατορία Ἀύτοζρατορία Ἀ ι, ή θ) Bass G Săpăturile subacvatice ale Yassi Ada: Un navare bizantin - AA, , or , p Planul zidurilor cetății din Inkerman este dat în articolul: Berthier-Delagard A L Rămășițe de structuri antice în vecinătatea Sevastopolului și a orașelor rupestre din Crimeea - ZOOID, , Vronevsky M Descrierea Crimeei - ZOOID, , , p Ibid Decret Verte-Delagard A L , soc , p Weimarn E V Complexul de mijloc al fortului Kalamita - Pamyatki arheologic URSR, , , p Alessandri; K A op cit , p Ibid , p , tab , p , tab Византийский временник, - Această presupunere ne obligă să revenim încă o dată la întrebarea ce tip de nave este reprezentat în desenele studiate Corăbiile bizantine puteau intra în portul Kalamita chiar și direct din Constantinopol, mai ales că prinții Mangup erau rude cu domnitorii Bizanțului și Dar este puțin probabil ca sosirea navelor de la Constantinopol să fi fost un eveniment atât de frecvent încât pictorul să-și poată aminti detaliile echipamentului lor și să le transmită relativ precis pe piatră Un alt lucru este mai probabil: corăbii venețiene și genoveze din secolul al XIII-lea se apropie constant de această parte a litoralului, urmând spre Feodosia sau Balaklava situate în vecinătate Prin urmare, pare mai plauzibil ca un artist necunoscut să fi înfățișat o caravană comercială italiană, care ar putea include diferite tipuri de nave Dar indiferent dacă aici sunt înfățișați dromanii bizantini sau cei care îi înlocuiesc de la sfârșitul secolului al XIII-lea Galeri venețiene , nu există nicio îndoială că cei care își făceau imaginile aveau un anumit talent care le permitea să surprindă pe piatră ceea ce vedeau lângă ei Spiridonov D S Note din istoria elenismului în Crimeea - ITOIAE, , v ( ), p - Bonney P Decret, op , p În favoarea acestei presupuneri este găsirea unei monede venețiane de aur din secolul al XIV-lea, găsită în timpul curățenilor din interiorul turnului (GKhZ, Inv Nr) Cronograma bizantin, volumul MESAJE V D NIKOLAEV DOVEZI ALE CRONICII LUI PSEUDO-SIMEON DESPRE CAMPANIA RUSI-DROMITII SI OLEG LA CONSTANTINOPOL IN În , potrivit Poveștii anilor trecuti, prințul Kievului Oleg a făcut o campanie împotriva Constantinopolului Timp de aproximativ de ani în istoriografia internă și străină au existat dispute vii cu privire la realitatea istorică a acestei campanii; în prezent, pentru marea majoritate a istoricilor, nu mai este pusă la îndoială Singura sursă care conține date directe despre campanie este cronica rusă Absența dovezilor directe din surse bizantine și din alte surse este folosită ca unul dintre principalele argumente de către acei cercetători care încă se îndoiesc de autenticitatea raportului cronici despre campanie Oamenii de știință care recunosc campania ca un eveniment real, pentru a confirma mesajul Povestea Anilor Apuse, folosesc dovezi bizantine și orientale care conțin date cel puțin indirecte despre aceasta Un loc important aici revine mesajului despre rus-dromiții din secolul al X-lea Cronica lui Pseudo-Simeon În , a fost publicat un articol al lui R Jenkins care lega direct aceste cronici de campania lui Oleg împotriva Constantinopolului Acest studiu a apărut aproape concomitent cu articolul lui R Dolly care, la fel ca A Gregoire , a considerat campania lui Oleg legendară Unul dintre argumentele principale ale lui Grégoire și Dolly a fost tăcerea despre campania lui Oleg din surse bizantine Jenkins în articolul său și a căutat să respingă punctul lor de vedere Cercetătorul a analizat un fragment din cronica lui Pseudo-Simeon, unde sub anul al domniei împăratului Leon al VI-lea (adică) se

spune despre campania împotriva Bizanțului a flotei arabe condusă de Leon de Tripoli Acest pasaj este plasat într-o succesiune cronologică strictă a evenimentelor, între o scurtă înregistrare a celei de-a patra căsătorii a lui Leon al VI-lea (căsătoria sa cu Zoe Karbonopsis) și un raport despre măsurile guvernului bizantin de a rezista flotei lui Leon raportat despre performanța flotei arabe, Pseudo-Symeon enumeră apoi un număr de obiecte geografice, dând după fiecare dintre ele o explicație a originii numelui său Totodată, cronicarul nu spune dacă au avut vreo legătură cu mersul ostilităților, cu încercarea lui Leon de Tripoli de a ataca Constantinopolul și doar din mesajul succesorului Teofan aflăm că vorbim despre acele orașe și insule, pe lângă care a trecut flota arabă în deplasarea sa către insula Samothrace Imediat după aceasta, Pseudo-Simeon, și numai el singur, are o listă de nume geografice care nu au nimic de-a face cu campania lui Leo de Tripoli, iar din nou cronicarul încearcă să explice originea fiecărui nume și din nou fără nicio legătură cu istorie Din aceasta, Jenkins a concluzionat că Pseudo-Symeon, ca și înainte, "din cauza pasiunii sale pentru cercetarea arheologică", a luat o listă de nume geografice dintr-o sursă comună cu succesorul lui Theophan, omițând •motivele apariţiei lor în sursă Succesorul lui Feofan nu a fost deloc interesat de acest complot şi a trecut-o în tăcere în cronica sa Prin urmare, Jenkins consideră că și în acest caz sursa folosită de ambii cronicari a descris o campanie împotriva Constantinopolului a unor trupe inamice (după autor, ruși) La Pseudo-Simeon, astfel, se păstrează doar numele locurilor prin care (sau prin care) au trecut aceste trupe Numele de pe listă sunt: Mesimbria, Hemos, Medea, Silivria, Macedonia, Nicopolis, Hieron, Pharos, Rosh și Dromitai, Muntele cu Trei Capete de lângă Opsikion, Radinos Acest pasaj, potrivit lui Jenkins, este direct legat de ruși, denumiți în el ca "Rușii dromiți" Capul Emos, Mesemv-ria, Midia (Salmides), Faros (Rumeli-Phanar), Peron (Anadoli-Kavak) sunt locuri situate pe traseul campaniilor maritime rusești către Constantinopol Silymvria (Silivri) de pe Marea Marmara putea fi atinsă, potrivit autorului articolului, pe uscat, mergând la țărm în Mesemvria și deplasându-se pe teritoriul Bizanțului Mențiunea în text apropiată una de cealaltă a Media și Silimvria poate indica faptul că Constantinopolul urma să fie plasat între ele, în timp ce mențiunea Capului Trikefal în tema lui Opsicius poate indica faptul că inamicul, ca și în , a debarcat în Bitinia; Jenkins omite Nikopol și Macedonia Radin, în opinia sa, este comandantul flotei cunoscute din surse bizantine, care ar putea fi trimis în întâmpinarea rușilor Cercetătorul respinge o obiecție probabilă că lista menționată ar indica drumul către Constantinopolul trupelor lui Igor în , întrucât Pseudo-Symeon vorbește mai jos despre această campanie separat, citând din nou aceleași locuri Astfel, în sursa folosită de Pseudo-Simeon, era o poveste despre campania Rusului împotriva Constantinopolului Dar când a fost această călătorie? Pseudo-Simeon inserează o listă "rusă" de nume în descrierea campaniei lui Leon de la Tripoli, între apariția sa și măsurile guvernului bizantin de a-i rezista Jenkins consideră, așadar, că evenimentul a avut loc în jurul anului Campania lui Oleg împotriva Constantinopolului, datată din , este aproape de această dată despre rus-dromiți și liderul (sau liderii) lor "luminați divin": ιαδραμόντες απηχήματα των χήματα των χρηθοπέχής χέχής θεοκλυτίας τινός καί ϋπερεχόντ ων αυτούς, έπικέκληνται În acest pasaj, doar începutul și sfârșitul, unde se încearcă explicarea etnologică a cuvintelor "Roses" și "Dromites", sunt dincolo de orice îndoială; "Rușii, numiți și dromiți, și-au luat numele de la un anume viteaz Ross: Erau numiți

drome pentru că aveau capacitatea de a se mișca rapid " Restul paragrafului nu are un sens clar Jenkins oferă următoarea traducere a acestui pasaj dificil: "Rușii au învățat rostirea oracolului, dată lor prin sugestie și iluminare divină de către cei care i-au condus " Dar cine erau acești conducători "luminați divin"? Probabil, crede autorul articolului, acesta este un indiciu asupra posibilității de îndumnezeire a profetului, înțeleptului Oleg - Nu-i așa că Oleg însuși? întreabă Jenkins În concluzie, cercetătorul oferă următoarea interpretare a mesajului de la sursa lui Pseudo-Simeon: "Rușii, numiți și dromiți, conduși de lideri înzestrați cu înțelepciune sau iluminare divină, au venit pe mare, au ocolit Capul Emos și au trecut granița de stat în Mesemvria, iar armata terestră, trecând prin Bulgaria sau părăsind corăbiile în Mesemvria (sau Media), și-a făcut drum prin Tracia și a ajuns la Marea Marmara la Silimvria Navele merg de-a lungul coasta, transformată în strâmtoarea de la Pharos, a trecut de Hieron (sau a învins escadrila bizantină la Hieron) și a ajuns pe uscat la Trikefal, pe coasta Bitiniană Constantinopolul a fost atacat pe uscat și pe mare, de la Media până la Silimvria Flota bizantină era comandată de John Radin Ipoteza lui R Jenkins a trezit un mare interes pentru studiile bizantine, a găsit susținători și oponenți În s-a alăturat ipotezei A A Vasiliev, care a remarcat însă dificultatea descifrării pasajului În istoriografia sovietică, concluziile lui Jenkins au fost evaluate pozitiv de M V Levchenko, G G Litavrin, A N Saharov și alții În , Dolly s-a opus articolului lui Jenkins, argumentând că Pseudo-Simeon nu se referea la campania lui Oleg, ci la expediția lui Leo Tripolitanin Cu toate acestea, punctul de vedere al lui Dolly este controversat, deoarece lista "rusilor" include puncte situate pe coasta Mării Negre (Mesemvria, Capul Amos, Midia), Bosforul și Marea Marmara (Hieron, Pharos, Silimvria, Capul Trikefal), unde în nu era inclusă flota lui Leo din Tripoli Ipoteza lui Jenkins a fost criticată și de K Mango c Punctul de vedere al lui Mango a fost influențat de F I Uspensky, cu care autorul are în comun, în primul rând, însăși abordarea studiului acestei probleme - ignorând lista "rusească" a denumirilor geografice și studiind un singur pasaj despre rus-dromiți F I Uspensky reunește cu Acest pasaj conține povestea minunilor Patriarhului Ioan al VII-lea Gramatician (-), care este disponibil de la Continuer Theophan Potrivit acestui raport, Ioan a reușit în mod miraculos să împiedice un trib păgân sălbatic să jefuiască populația Bizanțului Ouspensky identifică acest trib drept ruși pe motiv că rușii au atacat Bizanțul la acea vreme: În opinia sa, pasajul despre rus-dromiți sugerează, de asemenea, același eveniment Potrivit cercetătorului, rușii au fost numiți dromiți pentru că au fugit rapid din Bizanțul Ouspensky datează această trecere în perioada anterioară anului , adică perioada domniei împăratului Teofil și patriarhia lui Ioan Dar Ouspensky însuși crede că povestea despre miracolele lui Ioan ar putea fi doar o legendă creată pentru a explica starea uneia dintre statuile Hipodromului din Constantinopol În opinia noastră, această părere este destul de corectă Cu toate acestea, pune sub semnul întrebării însăși ipoteza lui Uspensky și, mai ales, datarea campaniei Cercetătorul încearcă să găsească o analogie cu mărturia lui Pseudo-Simeon în poveștile cronicii ruse despre raidurile lui Rus asupra Bizanțului din timpul lui Askold și Dir, sugerând schimbarea datarii acestor campanii Dar această analogie ni se pare foarte îndoielnică La fel ca F I Uspensky, K Mango respinge și lista "rusilor"; își bazează cercetările doar pe o analiză a unui pasaj greu de înțeles și corupt, pe care încearcă să-l reconstituie și să-l descifreze astfel: "Rușii,

numiți și dromiți, și-au primit numele de la un anume puternic Ross, după ce au reușit să scape de consecinte (evitati consecintele) aceea ce oracolele au prezis despre ele, datorita vreunei avertismente sau iluminari divine a celui care l-a dominat Erau numiți drome pentru că aveau capacitatea de a se mișca rapid" Astfel, crede Mango, pasajul conține o aluzie la o profeție făcută de un fel de oracol (cum ar fi profeția lui Vasile cel Nou despre campania lui Igor din), care a prezis înfrângerea completă a rușilor Dar rușii au reușit să fugă de înfrângerea completă datorită abilităților liderului lor Ross Cu toate acestea, dificultatea de a data și atribui pasajul face ca concluziile cercetătorului să fie mai puțin sigure "Când este necesar să ne conectăm trecerea cu un anumit eveniment istoric, nu găsim un teren suficient de solid pentru acest lucru", Mango este obligat să afirme Pe de o parte, sub influența lui F I Uspensky, Mango încearcă să lege trecerea cu campania Rusiei împotriva Constantinopolului din pe de altă parte, referirea din pasaj la liderul "luminat divin", indicând campania lui Oleg Dar Mango însuși admite că pasajul nu este despre victoria rușilor, ci despre înfrângerea și fuga lor Aceasta contrazice datele pe care le avem despre campania lui Oleg și, prin urmare, atribuirea lui Mango ar trebui recunoscută ca fiind extrem de controversată A scoate textul despre Rus-dromiți din context, smulgându-l din lista denumirilor geografice, înseamnă doar a complica posibilitatea datării lui K Mango, din păcate, nu a apreciat că analogia cu lista "araba" a numelor geografice, atribuirea listei "rusilor" la , luarea în considerare a pasajului în sine doar în strânsă legătură cu această listă i-a oferit lui Jenkins ocazia pentru a stabili data campaniei, în timp ce pasajul în sine este extrem de greu de datat De aici incertitudinea concluziilor lui K Mango După cum putem vedea, evaluând ipoteza lui R Jenkins, toți cercetătorii au fost unanimi că această dovadă a lui Pseudo-Simeon nu poate fi ignorată Vom încerca, de asemenea, să ne dăm seama dacă este posibil să conectăm aceste date cu campania lui Oleg împotriva Constantinopolului din Să lăsăm deocamdată data campaniei - vom reveni la ea mai jos În primul rând, să remarcăm paralelele care există între campania rus-dromiților și campania lui Oleg împotriva Constantinopolului Potrivit lui Jenkins, aceste paralele sunt după cum urmează:) conducătorul "luminat divin" al dromiților și "profeticul" Oleg ;) drumul ruşilor spre Constantinopol Dar traseul maritim, după cum notează Jenkins, este ruta obișnuită folosită de ruși, așa că nu poate mărturisi în mod specific despre campania din Prin urmare, rămâne doar ruta prin Mesemvria către Silimvria Să analizăm argumentele lui Jenkins Jenkins îl apropie pe liderul dromiților și pe Oleg doar datorită asemănării epitetelor care îi caracterizează - "luminat divin" și "profetic" Dar să ne amintim contextul din Povestea anilor trecuti, unde Oleg este numit "profetic" În , Oleg, după o campanie reușită, încheierea unui acord benefic Rus', s-a întors la Kiev, "purtand aur și perdele și legume și vinuri și tot felul de podoabe Și supranumit Olga - profetic: oamenii byahu bo sunt gunoi și neveglas " După cum puteți vedea, Oleg este numit "profetic", adică înțelept, tocmai pentru campania sa de succes, un tratat benefic Rusului, o mare cantitate de tribut adus de la Constantinopol Remarca că atunci oamenii erau păgâni a fost adăugată evident mai târziu pentru a clarifica termenul "profetic", adică în înțelegerea cronicarului, "vrăjitor", "ghicitor" Într-adevăr, în practica bisericească ulterioară, așa cum mărturisesc acest lucru monumentele din secolele XV-XVII, cuvântul "profetic" era sinonim cu cuvântul "magic", "vrăjitor" cu doar nuanțe minore, acum evazive " Cu toate acestea, Oleg

a fost numit profetic în primul rând datorită înțelepciunii și aptitudinilor sale de conducere În rest, pare ciudat să includă în cronică legenda morții lui Oleg Dacă Oleg ar fi avut cu adevărat darul previziunii, cu greu ar fi fost nevoie să se adreseze vrăjitorului cu o întrebare despre circumstanțele morții sale iminente În epitetul "luminat divin", după cum se poate observa din contextul pasajului, capacitatea de a prevedea, s-a remarcat în primul rând divinația De mare interes sunt și datele arheologice B A Rybakov, examinând movila Chernaya Mohyla de lângă Cernigov, datând din secolul al X-lea, notează: "Contemporanii decedatului ne-au arătat clar că sub movila Mormântului Negru se află oameni învestiți cu drepturile nu numai ale militarilor lideri, dar și ai preoților, oameni care pot în lumea următoare, cuțite pentru sacrificarea victimelor și rhytonuri sacre pentru proclamarea prosperității colegilor de trib vor fi necesare în lumea următoare O astfel de combinație de militar și preot nu putea fi decât în persoana prințului În multe limbi slave, "knyaz" și "preot" sună aproape la fel: cehă: prinț - knëz, preot - knëz; Poloneză: prinț - ksiaze, preot - ksiadz Știm că printre slavi, prinții îndeplineau adesea funcția de mari preoți În mod evident, conducătorul "luminat divin" al dromiților îndeplinea și funcțiile de ♦mar preot, era considerat un ghicitor, ceea ce poate indica, după toate probabilitățile, originea sa slavă Printre dromiți s-ar putea număra și normanzii (varangieni) După cum vedem, analogia lui A Kunik - R Jenkins - K Mango este doar pur externă Jenkins construiește o ipoteză despre mișcarea forțelor terestre pe baza unei analize a denumirilor "Mesemvria" și "Silymvria" din listă și apropierea mențiunii lor De ce au mers rușii pe drumul uscat spre Silimvria? Punctele intermediare dintre Mesemvria și Silimvria nu sunt menționate Numele geografice în sine sunt în listă departe de ordinea în care cercetătorul le consideră Potrivit lui Jenkins, rușii au ajuns la Pharos înainte de Peron, iar el este listat după Peron În prezent, Pharos este localizat în mod convingător la intrarea în Bosfor din Marea Marmara Prin urmare, este posibil ca campania să fi fost doar pe mare, care s-a încheiat la Capul Trikefal, care este listat înainte de numele "Radin" (pentru mai multe detalii, vezi mai jos) Acum ar trebui să aflăm originea numelui "dromiți" Dromiți, notează A A Vasiliev, rușii au fost chemați nu pentru că puteau alerga repede, ci după numele locului de la gura Niprului, de unde au pornit în raiduri de prădători în ZB Era o porțiune lungă și îngustă de pământ sau de coastă, cunoscută din cele mai vechi timpuri ca Ἀχιλλέως δρόμος, sau alergarea lui Ahile Cultul lui Ahile Pontarh a fost larg răspândit pe țărmul de nord al Mării Negre (insula Ahile, templul lui Ahile din Olbia) Deja Ptolemeu în jurul anului d Hr e vorbește despre tauro-sciți ca locuitori din vecinătatea lui Ahile, dromul Dar numele "Tauro-Scythians" a fost ulterior transferat de către bizantini rușilor Geograf al secolului VI Ştefan Bizantinul menţionează Ἀχιλλέως δρόμος, numind-o insulă, iar locuitorii săi - Ἀχιλλεοδρομῖται Locul Drumei lui Ahile era un loc foarte jos, predispus la inundații, probabil că nu a fost niciodată locuit și, astfel, se poate presupune că achilleodromiții au locuit pe terra firma, adică coasta opusă dromei Conform tradiției legendare, locul a fost numit δρόμος (adică alergare), deoarece Ahile, în căutarea iubitei sale Ifigenie în Scitia, a trecut prin el; Pliniu spune că se numea alergarea lui Ahile pentru că era locul exercițiilor sale Este destul de evident, așadar, că "rus-dromiții" lui Pseudo-Simeon nu sunt armata lui Oleg , ci liberi slavo-varani, care locuiau la gura Niprului și pe malul Mării Negre, "rușii" pescuitul și comerțul liberi, amintesc

de viitor> (Galician vygontsy" și roamers , cu care este legat chiar și prin înțelesul semantic al numelui pdromit "" ■ Acest om liber, după toate probabilitățile, a efectuat raiduri de pradă asupra bizantinului Tocmai un astfel de raid la marginea Constantinopolului este, poate, campania lor condusă de liderul "luminat divin" Astfel, se poate explica de ce acest eveniment nu a fost remarcat de Teofan Succesorul: a fost un raid obișnuit de pradă, pe care Bizanțul l-a văzut mult, iar dacă Pseudo-Simeon a păstrat mențiunea despre acesta, a fost doar din cauza "pasiunii sale" pentru cercetări arheologice" Mențiunea acestei campanii în legătură cu încercarea lui Leon de Tripoli de a ataca Constantinopolul nu este, în opinia noastră, un accident După cum știți, în a doua jumătate a lunii iulie , Leon de Tripoli, în fruntea flotei arabe, s-a mutat la Constantinopol și a ajuns în portul Parias, la intrarea în Marea Marmara, pe care l-a ocupat pe În legătură cu amenințarea la adresa Constantinopolului, o flotă bizantină sub comanda lui Imeriya Leo nu a îndrăznit să se lupte cu el și a părăsit Pariy Imerius l-a urmat curând și a depășit flota lui Leo, aflată deja în apropierea insulei Thasos Asa de Astfel, raidul lor ar fi putut avea loc în a doua jumătate a lunii iulie , când flota Imeria urmărea flota lui Leo R Jenkins a legat lista "rusilor" de denumiri geografice cu textul despre rus-dromiti si, astfel, ne-a aratat traseul raidului dromiilor Ținând cont de concluziile sale, vom încerca să reconstituim tabloul ipotetic al raidului dromiților de la periferia Constantinopolului Totodată, este important de menționat că primul oraș trecut de dromiți este, conform listei, Mesemvria Evident, dromiții, conduși de un lider "luminat divin", au plecat din locul lor de adunare (probabil de la gura Niprului) sub acoperirea întunericului Strategul Kherson, care de obicei raporta Bizanțului despre mișcarea Rusiei, de data aceasta nu a putut face acest lucru, deoarece dromiții au reușit să iasă în larg Bulgarii însă nu i-au raportat bizantinilor și i-au lăsat pe dromiți să treacă de țărmurile lor, probabil pentru că raidul dromiților asupra Bizanțului în scopul jafului a fost la fel de benefic pentru ei ca și campania ulterioară a lui Oleg Așadar, primele sesizări ale mișcării dromiților au venit din Mesemvria, de la granița bizantină Astfel, în mesajul izvorului lui Pseudo-Simeon, s-a putut remarca că rus-dromiții, sub conducerea liderului "luminat divin", urmând calea obișnuită a Rusiei către Constantinopol, au trecut pe lângă Capul Emos, Mesemvria, Media, apoi, mergând de-a lungul coastei, a trecut pe lângă Hieron și a jefuit împrejurimile Constantinopolului până la Silimvria Au fost forțați să părăsească Silimvria de către escadrila bizantină sub comanda lui John Radin Dromiții au fost forțați să se retragă la Capul Trikefal în Tema Opsicianului Capul Trikefal este pe listă înaintea numelui Radina Escadrila lui Radin i-ar putea angaja probabil la Capul Triquefal; în luptă, corăbiile lor (ca - mai târziu - corăbiile lui Igor) puteau fi împrăștiate și arse cu ajutorul "focului grecesc" Ipoteza prezentată de noi nu este în esență contrazisă de argumentele lui K Mango, pe care le citează într-o dispută cu R Jenkins Potrivit lui Mango, lista "rusească" a numelor geografice este doar material pregătitor pentru o poveste despre un fel de călătorie pe mare pe care Pseudo-Simeon a găsit-o și (nu se știe de ce - V N) a reprodus-o automat în cronica sa Dar chiar dacă așa este, atunci ce fel de călătorie pe mare ar putea fi intenționat să descrie acest material? Este destul de probabil că ar fi putut fi vorba despre o campanie navală a rus-dromiților împotriva Constantinopolului În ceea ce privește reconstrucția și decodificarea pasajului propus de Mango, poate indica faptul că campania Dromite s-a încheiat cu eșec, unii

dintre ei au reușit să evite înfrângerea completă, să evadeze și să se întoarcă în patria lor Desigur, reconstrucția noastră a marșului dromiților, ca și cea a lui Jenkins, este și ea ipotetică Dar ne permite să vorbim despre posibilitatea unui raid al oamenilor liberi slavo-varani pe teritoriul Imperiului Bizantin la începutul secolului al X-lea Articolul lui R Jenkins a avut scopul de a dovedi într-o polemică cu A Gregoire și R Dolly că campania lui Oleg împotriva Constantinopolului din a avut loc într-adevăr și că s-a reflectat într-o sursă bizantină Totuși, în prezent, ni se pare mai plauzibilă să legăm datele acestei surse nu cu campania lui Oleg, ci cu raidul rus-dromiților care a avut loc cu trei ani mai devreme Pentru cea mai recentă literatură, vezi: Campania lui Saharov A N Rusin Constantinopol în - Istoria URSS, , nr , p - Jenkins R Presupusul atac rusesc asupra Constantinopolului din ; evident a Pseudo-Simeonului - Oglinda, , vol XXIV, nr , p - Campania mitică a lui Dolley R Oleg împotriva Constantinopolului - Bulletin de la classe des lettres et de's sciences morales et politiques Seria a VI-a, , or , p Grégoire H La légende d'Oleg et l'expedition d'Igor - Ibid , , or , p - & Theophanes Continuatus, loannes Cameniata, Symeon Magister, Georgias Monk/l\ec I Bekker, Bonne, (mai departe - Ps -Sym '), p - din Ps -Sym , p Jenkins R Op cit , p Ibid , p - , Ps -Sim , p - , - Theophanes Continuatus, p În cele ce urmează, prima listă de nume geografice asociate campaniei flotei arabe, o vom numi condiționat "arab", iar a doua, legată de ruși, - "rus" Ps -Sim , p , - , Ibid Jenkins R Op cit , p Ibid , p Vasiliev AA Al doilea atac rusesc asupra Constantinopolului DOP, , , p Vezi: Levcenko M V Eseuri despre istoria relaţiilor ruso-bizantine M , , p - ; Relațiile internaționale ale Rusiei până în secolul al XVII-lea M , , p - ; Litavrin G G Bizanţul şi Rus' în secolele IX-X - În cartea: Istoria Bizanţului M , , v , p , , cca ; Decretul Saharov A N , op , p - ; El este Pentru campania împotriva lui Oleg, am trecut Bizanțul prez și pentru victoria acordului suzen ruso-bulgar - IP, , nr , p - Dolley R Pseudo-Symeon și controversa Oleg - The Slavonie and the East European Review, , voi XXX, nr , p Mango K O notă despre Ros-Dromitai Melanges St Kyriakides Tesalonic, , p Uspensky F I Patriarhul Ioan al VII-lea Gramatician și Rus'-Dromites la Simeon Magister - ZhMNP, , partea , p - O explicație similară a originii termenului este dată de Mango, vezi: Mango K Op cit , p Decret Uspensky F I , op , p * Mango K Op cit , p Ibid , p Ibid Mango K Op cit , p , Ibid ? În , a fost înaintată o ipoteză, potrivit căreia Pseudo-Simeon avea de fapt în vedere faptul că Vladimir Svyatoslavici a trimis un detașament de mii de oameni în împăratului Vasile al II-lea pentru a-l ajuta împotriva rebelului Varda Foki Această ipoteză, care nu ține cont de succesiunea cronologică a prezentării de către Pseudo-Simeon, nu a găsit susținere în literatură Vezi: Marcopulos A Encore les Rôs-Dromitai et le Pseudo-Symeon - JOB, , Bd , S - Pe aceeași bază, A A Kunik a încercat și el să conecteze pasajul despre Rus-Dromites cu campania lui Oleg, vezi: Kipik E Die Berufung der Schwedischen Rodsen Sankt Petersburg, , p ; vezi şi: Mango K Op cit , p PVL M ; L , , vol I, p Ibid , vol , p - Rybakov B A Antichitățile de la Cernigov - MIA, , , p Chertkov d Hr Despre Beloberezhye și cele șapte insule, pe care, potrivit lui Dimeshka, locuiau tâlharii ruși SPb , , p ; Karlin-Hayter P Swift Danes - Byz , , XXXV, p Discutabilă, însă, ni se pare o încercare a lui E Arweiler de a lega rus-dromiții de principatul varangian; vezi: Ahrweiler H Les relations entre les Byzantins et les Russes au IXe siècle - Association Internationale des études byzantines: Bulletin d'information et de coordination Atena; Paris, , , p Litavrin G G Războiul Rus' contra

Bizanţului în - În carte: Rus Kievan şi vecinii ei slavi M , , p Vasiliev AA Op cit , p Vasilyevsky V G Proceedings Pg , , v , p CCLXXX-CCLXXXI Vasiliev AA Op cit , p - Din păcate, Mango, propunând conceptul său, nu analizează aceste dovezi Posibilitatea atribuirii acestui pasaj pe vremea lui Oleg a fost deja infirmată de Gideonov, vezi: Gedeonov S A Varyags și Rus SPb , , partea a II-a, p Mavrodin VV Navigația rusească în mările sudice Simferopol, , p Vezi: Vasiliev A A Bizanţul şi arabii SPb , , partea a II-a, p Ibid Atacuri similare au fost ulterior efectuate de cazaci Sunt cunoscute raiduri reușite ale cazacilor la periferia Constantinopolului și distrugerea lor în și în perioada - , vezi: Decretul Mavrodin V V , op , p ; Viskovadov A Recenzia campaniilor maritime rusești în secolele IX-XVII M , , p - Mango K Op cit , p M V KRIVOV ULTIMELE GHASSANIIDE DINTRE BIZANTIN SI CALIFAT În , împăratul Mauritius, bănuindu-l pe regele vasalilor arabi bizantini, Mundar ibn-Harith (Munzir ibn-Harith) de trădare, l-a lipsit de putere și l-a trimis, împreună cu fiul său Nu'man, în exil în Sicilia, astfel eliminând statul Ghassanid, situat în regiunile din estul Palestinei, Zaiordan și sudul Siriei, învecinate cu deșertul sirian Cu toate acestea, chiar și după lichidarea statului unificat, reprezentanți individuali ai casei conducătoare a Ghasanidilor au stăpânit asupra unor oaze și chiar au deținut castele fortificate pe teritoriul fostului regat, bucurându-se de o anumită autonomie regi Printre acestea se numără, în primul rând, Salikhizii, care au ocupat o poziție dominantă aici în secolul al V-lea înainte de sosirea Ghasanizilor , apoi arabii aparținând triburilor Juzam, al-Kayn, Bahra, Quda'sa și altele Toți se bucurau și de autonomie Ioan din Efes relatează că, după lichidarea regatului arabilor creștini de către Mauritius, acesta a fost împărțit între cincisprezece șeici (capete), dintre care unii au trecut de partea perșilor Istoria arabilor bizantini între și acoperit în surse este extrem de limitat Majoritatea cercetătorilor cred că ultimele fragmente din statul Ghassanid au fost distruse de perși în timpul invaziei Palestinei din -Aiham - acționează ca rege al tuturor arabilor romani, ceea ce sugerează că după încheierea războiului dintre Bizanț și Persia , statul Ghassanid a fost restabilit de către împăratul Heraclius Cu toate acestea, mulți cercetători își exprimă îndoieli cu privire la faptul restabilirii acestei stări, pe care o numesc filarhie Aici dorim în primul rând să înțelegem legitimitatea unui astfel de nume După cum se știe, conducătorii Ghassanid Harit (Arefa) ibn Gabala (Jabala) (-) și fiul său Mundar (-) au purtat titlul regal Nu numai izvoarele siriene și arabe, ci și Procopie din Cezareea îi numesc pe regii conducătorilor arabilor romani: menționând că Iustinian a decis să pună un singur cap peste arabii supuși imperiului, el mărturisește cu siguranță că împăratul a dat Charit (Arefe)) demnitatea regală (αξίωμα βασιλέως) (aproximativ) În ceea ce privește gradul inferior de filarh, acesta a fost dat de autoritățile bizantine unor conducători arabi individuali chiar și după lichidarea puterii regale a Ghasanidilor în Puterea acestor filarhii nu s-au extins la toți arabii romani Confirmarea acestui lucru poate fi găsită în Theophylact Simokatta^ care, sub , menționează simultan doi filarhi arabi, Ogar (Khujra) și Zokom (Zokom), care au acționat de partea Bizanțului în războiul cu Persia Astfel, statul unit al Ghasanids, după părerea noastră, ar fi mai bine să-l numim regat, și nu filarhie În ceea ce privește îndoielile cercetătorilor de mai sus că statul Ghassanid a fost restaurat după , acesta are următoarele temeiuri: în primul rând, absența unei trimiteri directe la acest eveniment în surse; în al doilea rând, în sursele

arabe, acei conducători arabi sunt adesea numiți regi, care în realitate nu au primit un astfel de titlu de la Bizanț, deoarece puterea lor nu s-a extins asupra tuturor arabilor romani De exemplu, conducătorul din Ayla, John-ibn-Ru'ba, * le aparținând familiei conducătoare a Ghasanids, diverși autori arabi îl numesc fie rege (malik - lílU), fie pur și simplu conducător (sahib - u Toate acestea fac posibil ca scepticii să se îndoiască de faptul restaurării Statul Ghassanid după încheierea războiului bizantino-iranian Este chiar posibil să dai un răspuns pozitiv la această întrebare? În opinia noastră, este posibil dacă pornim de la o analiză a situației care s-a dezvoltat la granița romano-araba în anii - Din surse arabe se știe că Mahomed a trimis ambasade conducătorilor statelor vecine, inclusiv Ghasanidei Potrivit lui at-Tabari, ambasadorul Shuj'-ibn-Wahb a fost trimis ca profet la Ghassanid al-Mun-zir ibn-al-Harith ibn-Abu-Shimr (la Ibn-Sa'da-ibn-Abu-Shamir), domnitorul (sahib) Damasc (^-s> Spre deosebire de at-Tabari al- Ya'qubi crede că Shuj' a fost trimis la al-Harith ibn-Abu-Shimr al-Ghassani, iar un alt ambasador, 'Ammar-ibn-Yasir, la un alt Ghassanid, al-Aiham ibn-an-Num'an (probabil tatăl lui Jabala) Ibn Sa'd mai relatează că în AH (- d Hr) a fost trimisă o ambasadă la Jabala ibn-al-Aiham , iar al-Waqidi îl menționează pe al-Harith-ibn-'Umayr al-Azdi, după aceea "regelui" din Buera, al cărui nume nu a fost păstrat în surse Acest ambasador nu și-a atins scopul, deoarece pe drum a fost ucis de Ghassanid Shurakhbil-ibn-'Amr, care a fost motivul campaniei musulmane la Mu'tu (la est de Marea Moartă) în septembrie Majoritatea savanților moderni acceptă autenticitatea ambasadelor lui Mahomed În același timp, este clar că știrile despre ei au ajuns la noi într-o formă foarte distorsionată și, prin urmare, ar trebui să le tratăm cu mare prudență Există un raport că al-Harith-ibn-Abu-Shimr a primit ostil ambasada musulmană și chiar a început să se pregătească pentru o campanie împotriva Medinei, dar a fost oprit de Heraclius Potrivit lui Ibn-Sa'd, Jabala ibn-al- Ayham, dimpotrivă, a primit cu bunăvoință ambasada profetului și și-a exprimat dorința de a se converti la Islam Dacă luăm în considerare că în timpul cuceririi ulterioare arabe a Siriei și Palestinei, Jabala a luat partea romanilor, fabricarea această veste a lui Ibn-Sa'd devine evidentă Evident, însuși faptul de a avea ambasada lui Muhammad la Jabala ar trebui considerat fictiv Aparent, al-Ya'qubi are dreptate când consideră că ambasadorul 'Ammar-ibn-Yasir a fost trimis la al-Aiham (vezi mai sus) Probabil, personalitatea strălucitoare a lui Jabala ibn al-Aiham a umbrit ulterior personalitatea tatălui său puțin cunoscut, ceea ce l-a indus în eroare pe Ibn-Sa'd sau pe autorul sursei pe care a folosit-o, forțându-i să creadă că ambasada lui Muhammad s-a referit la Jabala , și nu lui al -Ayhamu, al-Ya'qubi a folosit o tradiție mai veche și mai de încredere În toate știrile despre ambasadele la Ghassanizi, o atenție deosebită este acordată personalității lui al-Harith ibn-Abu-Shimr Se pune întrebarea: poate fi considerat regele tuturor arabilor bizantini? An-Nawawi relatează că a fost rege în regiunea al-Balqa' , la est de Marea Moartă, iar al-Belazury îl numește pe Jabala ibn al-Aiham drept succesorul său e Cu toate acestea, însuși faptul prezenței altor conducători Ghassanid împreună cu al-Harith, precum al-Ayham, Ipurahbil ibn-'Amr și necunoscutul "Rege al Buerei", arată că puterea sa nu s-a extins pe întreg teritoriul regatul Ghassanid Aparent, el a fost doar cel mai semnificativ dintre toți conducătorii autonomi ai arabilor romani Nu ne este posibil să stabilim exact ce teritoriu acopereau posesiunile sale Este posibil ca, numindu-l pe Jabala succesorul lui al-Harith, al-Balazuri să fi vrut să arate

că, împreună cu întregul teritoriu al regatului Ghassanid, Jabala a moștenit posesiunile lui al-Harith Ambasadele lui Muhammad la Ghasanids enumerați mai sus ar fi putut avea loc fie la sfârșitul anului , fie în prima jumătate a anului , adică între sfârșitul ostilităților dintre Bizanț și Iran și prima ciocnire Musulmani cu romanii sub Mu'ta în septembrie În anii următori, numele tuturor acestor Ghassanizi dispar din paginile istoriei, cu excepția lui Jabala-ibn-al-Aiham, care este liderul arabilor romani în bătăliile de la Dumat al-Jendal din și de la Yarmuk din În intervalul dintre și au avut loc următoarele evenimente După cum se știe, prima încăierare dintre romani și detașamentul arab de la Mu'ta s-a încheiat cu înfrângerea completă a arabilor După ce a hotărât că nu există niciun pericol pentru imperiul din Arabia, guvernul bizantin a făcut un pas imprudent - acesta a încetat să mai acorde subvenții federaților săi arabi Rezultatul a fost tranziția lor în masă către musulmani și, deja în toamna anului , populația punctelor de frontieră cu Arabia - Tabuk, Makna, Ayla, Djerba și Azruh s-a predat domnia lui Muhammad T Neldeke consideră faptul unei ocupări atât de ușoare a punctelor enumerate de către musulmani ca o confirmare a faptului că la acea vreme în această regiune nu exista un singur stat de arabi romani capabil să reziste expansiunii musulmane Autorii arabi raportează, de asemenea, acceptarea voluntară a islamului de către guvernatorul bizantin al-Balqa 'Farwa-ibn-'Amr, un arab din tribul lui Juzam Când romanii au aflat despre acest lucru, au arestat-o pe Farva și, după încercări nereușite pentru a-l forța să renunțe la Islam, l-au răstignit Este de remarcat faptul că, în timpul persuasiunii, autoritățile bizantine au promis că îl vor face rege al arabilor romani ca recompensă pentru apostazia de la islam (aprilie - aprilie) Știrile despre propunerea romanilor de a proclama rege Farva arată că autoritățile bizantine au tras concluzii din evenimentele din - și, încercând să-i împiedice pe arabi supuși lor să nu se îndepărteze, au decis să facă concesii nobilimii arabe și să restabilească regatul vasal de la granița cu Arabia Aparent, după refuzul lui Farva de la titlul regal, au decis să transfere tronul lui Jabala ibn al-Aiham Nu este posibil pentru noi să aflăm genealogia lui Jabala, deoarece diferite surse dau numele bunicului său în moduri diferite Deci, potrivit lui al-Ya'qubi, tatăl lui al-Aiham a fost al-Nu'man, Ibn-'Abd-Rabbihy îl numește pe bunicul lui Jabala, Abu-Shimr Ghassanid, regi ai secolului al VI-lea Restaurarea regatului Ghassanid de către bizantini a fost o măsură cu întârziere și nu a justificat speranțele puse în el Având în vedere faptul că teritoriile de graniță au fost ocupate de musulmani încă din anul , starea restaurată a Ghassanids era inferioară ca mărime regatului Harith și Mundara în secolul al VI-lea și nu putea juca rolul de barieră împotriva agresiunii puternicului stat musulman nou format Proclamarea lui Jabala ca rege, se pare, a avut loc în - și deja în - cea mai mare parte a regatului său a fost ocupată de musulmani În vara anului , armata bizantină, care includea Ghassa-nizii, a fost complet învinsă de arabi la Yarmuk, după care Jabala a trecut de partea lor, deși nu pentru mult timp Sursele arabe transmit diverse informații despre motivele revenirii sale la domnia romanilor Versiunea cea mai probabilă ni se pare că, după ce a început negocierile cu califul Omar pentru a trece de partea lui, Jabala a negociat pentru el însuși dreptul de a rămâne creștin, dar în loc de jizya și kharaj plătesc sadakat și după ce Omar a refuzat să se mulțumească această cerere, s-a dus la bizantini S-au păstrat, de asemenea, legende decorate în mod extravagant, conform cărora Jabala s-ar fi convertit la islam și, însoțit de un succes și de trupe

strălucitoare, a ajuns la Medina, unde s-a certat cu un fazarit arab (o altă versiune este un muzeu)), care și-a călcat Izarul (voalul), după care Jabala și-a scos un ochi (o altă variantă - și-a rupt nasul) Când Omar i-a cerut lui Jabala să plătească o amendă fazaritului sau să îi permită să facă același lucru cu el însuși, a fost jignit de faptul că el, regele, a fost echivalat cu o persoană simplă și, cerând califului timp să se gândească, în secret s-a dus în țara romanilor Cu orice interpretare Din aceste legende, putem trage concluzia că Jabala, chiar și sub stăpânirea Califatului, a dorit să păstreze o anumită independență a unui rege autonom și, nereușind să atingă aceste scopuri, s-a întors la romanii, care, din cauza succeselor militare tot mai mari ale arabilor, aveau nevoie de întăriri și, prin urmare, l-au iertat pe regele Ghassanid pentru căderea sa temporară Cu toate acestea, este posibil să nu fi existat nicio cădere evidentă și că negocierile dintre Jabala și Omar privind condițiile pentru trecerea la puterea Califat să fi fost conduse în secret Potrivit legendei, lui Omar i-a părut foarte rău că alianța cu Jabala a eșuat, deoarece Ghassanizii au păstrat forțe militare semnificative în acel moment Potrivit autorilor arabi, poate oarecum exagerați, sub comanda lui Jabala se aflau de mii de călăreți Moșia, așadar, înapoi în x ( ) Omar, prin agentul său 'Umayr-ibn-Sa'da-al-Ansari, a încercat să-l convingă să treacă de partea musulmanilor Această misiune nu a avut succes, iar Jabala a murit curând în țara romanilor religia creștină Așa și-a încheiat existența regatul arabilor "romaici" Pigulevskaya N V Arabii la granițele Bizanțului și Iranului în secolele IV-VI M , , p - ; Statul Lundin A G Ghassanid - SIE, vol , p Wellhausen J Muhammed în Medina, das ist Vakidi's Kitab al Maghazi Berlin, , S ; Mednikov H A Palestina de la cucerirea ei de către arabi până la cruciade conform surselor arabe SPb , , vol II, p ; Decret Lundin A G op Kawar J Ultimele zile ale lui Salih - Arabica, , V, p - Krivov M V Bătălia de la Mu'te după sursele arabe și Theophanes - VV, , , p acum ani H B Указ, соч , с , Noldeke Th Ghasanistul mai întâi și casa lui Gafna Berlin, , S ; Gradina Cl Tradiții ale arabilor Leipzig , Bd I, S - ; Schleifer J Ghassan - The, , II, p - ; Kawar I Djabala b al -Ayham - The, , II, p ; Hitti PK Istoria arabilor Londra , , p ; Shahid I Ghassan - The, , II, p Kawar J Lumina b al-Ayham; Лундин А- Г Указ соч Noldeke Th op cit , S ; Schleifer I Op cit ; Loviți PK Op cit ; Shahid I Op cit Procopii Caesariensis Opera omnia/ Rec J Haury Lipsiae, , voi eu, p ; Executiv H B Указ, соч , с Theophylacti Simocattae Historiae/ Ed C de Boor Lipsiae, , II, , p zile HA Указ соч СПб , , p eu, c - Analele lui Abu Djafar Muhammad ibn Djarir at-Tabari Cum allis ed MJ din Goeje Ser I Lugduni Batavorum, , p ; Ibn Sa'd Scrierile lui Muhammad și asociațiile sale - În: Wellhausen J Sketches and Notes Berlin, , Bd IV (Daily - Ibn Sa'd), S- , § ; Caetani L Istoria Islamului Milano, , voi eu, p - Ibn-Wadhih, care a povestit al-Ja'qubi, Historiae Lugduni Batavorum, , p II (spaniola - James), p Ibn Sa'd, S , § ; Caetani L Op cit Milano, , voi II, , p Wellhausen J Muhammad în Medina , S· ; Preț M B Указ, соч , с - Caetani L Op cit , voi eu, p Caetani L Op cit , voi II, , p Dicționarul biografic al ilustrației bărbaților , de Abu Zakariya Jahya el-Na-Wawi/Ed F Wüstenfeld Gottingen, , p Explicație gratuită Regiunea Autor Imam Ahmed ibn Jahia ibn Djabir al-Belad-sori/Ed M din Goeje Lugduni Batavorum, (editor - al-Beladsori), p ; Медников НА Указ, соч , т II, o; Pestera I Djabala b -al-Ayham; Caetani L Op cit , voi II, , p Vezi mai multe despre această bătălie: Krivov M B- Decret, soch , art - Theophanis Chronographia/ Ed S de Boor Lipsiae, , I, p Noldeke Th op cit , S Krivov M V Decret, soch

, art - ; Mednikov N A Decret, soch , vol II, p , , , , ; Caetani L Op cit , voi eu, p - ; Das Leben Mohammed's nach Moham- med Ibn Ishak bearbeitet von Abd al-Malik Ibh Hischam/Hrsg von F Wüstenfeld Göttingen, , Bd II, S Mednikov H A Decret, soch , vol II, p ; Sa'd, S Caetani L Op cit , voi eu, p - Ja'qubi, or II, p Ibn-'Abd-Rabbihi, al-'Iqd al-Farid Bulak (Cairo), , c h ( ), voi eu, p Na Arab, scrie ; Mednikov I A Decret, soch , vol II, p - Impozite pe cap și terenuri plătite de nemusulmani Taxa de onoare plătită de musulmani al-Beladsori, r ; Ja'qubi, r - ; Mednikov I A Decret, soch , vol II, p - , , ? Ibn-Abd-Rabbihi Decret, scris de: Mednikov N A Decret, soch , vol II, p - al-Beladsori, p ; Decretul Mednikov N A , soch , vol II, p * Shahîd J Op cit E D JAGATSPANYAN Încă o dată despre cucerirea turcă a Salonicului LA sfârșitul secolului al XIV-lea Într-una dintre lucrările sale, J Dennis explorează întrebarea dacă a existat oa doua, după , capturarea Tesalonicului de către turci în ultimul deceniu al secolului al XIV-lea Pe baza studiului unei game largi de izvoare - documente ale Senatului venețian, cronici grecești, material epistolografic, cronici turcești - cercetătorul ajunge la concluzia că a doua capturare a Tesalonicului de către turci, adică cucerirea sa definitivă, a avut loc abia în , iar datele și , menționate în multe lucrări despre istoria Bizanțului și a Imperiului Otoman , sunt nesigure În cronica turcească a lui Mehmed Neshri , scrisă la o sută de ani după evenimentele reflectate în ea, se spune că la aprilie , Bayezid a capturat împrejurimile Salonicului; "și spun că în același an a cucerit orașul Tesalonic" Dennis subliniază că Mahmed Neshri nu susține acest lucru, ci se referă doar la ceea ce "spun ei" În ceea ce privește data , a apărut pentru prima dată în Traducere în latină a cronicii lui Neshri, pur și simplu ca o greșeală a traducătorului I Levenklau , care a coincis accidental cu datele lucrării istorice a lui Duki: Bayazid a asediat și apoi a cucerit Tesalonic după moartea lui Ioan al V-lea Paleologul (Ioan al V-lea) murit la februarie) Astfel, deja în ediția de la Bonn a lui Dooka, nota de subsol conține data eronată a Levenklau , care mai târziu și-a găsit drum în Istoria Greciei a lui Hopf și în alte lucrări Pe baza datelor culese din diverse surse, J Dennis a putut stabili că Tesalonic, cucerit de turci în primăvara anului , se afla sub stăpânirea cuceritorilor otomani în iulie , în vara lui , în aprilie , în octombrie în ianuarie , în februarie , iar din acel moment până la sfârșitul verii anului Dennis notează că sursele grecești raportează, în general, o singură cucerire turcă a Salonicului în ultimele două decenii ale secolului al XIV-lea Cercetătorul enumeră aceste surse în cealaltă lucrare a sa, consacrată anilor domniei lui Manuel Paleologo la Tesalonic Aici, alături de alte surse, autorul ia în considerare lucrările istoricilor bizantini târziu George Sfranzi, Laonikos Chalko-kondil și Doukas Lucrările istorice ale ultimelor două sunt citate de mai multe ori în studiu; Cât despre Mica Cronică a lui Sphranzi, Dennis o renunță, întrucât istoricul însuși, la începutul lucrării sale, spune că va povesti despre evenimentele petrecute în timpul vieții sale (Sphranzi s-a născut în), și numai despre cele despre despre care știa cu exactitate se știe unde și când s-au petrecut (de aceea, intenționează să treacă peste anii copilăriei în tăcere) Între timp, strict cronologic În prezentarea clasică a Micii Cronici a lui Sphranzi, reprezentând adesea o simplă listă de fapte datate cu exactitate, există referiri la evenimente care încalcă granița desemnată de istoricul însuși ( ), printre care și mesajul despre capturarea Tesalonicului de către Turcii în povestea Sf Fomaida, nașa istoricului, a inclus în relatarea evenimentelor din : Dintre cei

nelegiuiţi care au primit Tesalonic, a venit sfântul Toma după supunerea acestui Kdpriani a venit la Lemnon, iar de acolo iar la Constantinopol În Lemnos, bunicul meu, fiind după femeie și copii, am văzut-o pe ea și virtutea ei și pe Logon, prima dintre cele trei fiice ale celor două, - a primei fiice a celor două rămase la Salonic după bărbatul celor două și copiii - i-am abandonat părinții, sora și frații și nu am logodit-o cu un bărbat ("Când cei răi au luat Tesalonic, Sfântul Tomai, părăsind (orașul) împreună cu Cipriana, care îi era subordonată, a ajuns la Lemnos pentru a se întoarce de acolo la Krnstantinopol Și pe Lemnos (atunci) bunicul meu era cu soția sa și copii; văzând-o și (văzând) virtutea și rațiunea ei, prima dintre cele trei fiice ale sale (fiica cea mare, împreună cu soțul și copiii ei, a rămas la Tesalonic), lăsându-și părinții, surorile, frații și pe cea care a fost numită soțul ei, a plecat și s-a făcut călugăriță în supunere față de acest sfânt) Ultimul editor al Cronicii Mici, V Greku, comentând acest mesaj, amintește că Tesalonic a fost cucerit de turci în într-o poveste despre evenimentele din , când Sphranzi era prizonier al Patrașului, iar nașa sa St Fomaida din Constantinopol a simțit că nașul ei este în pericol și a început să se roage pentru el împreună cu călugărițele ei, printre care se aflau ambele mătuși materne ale lui Sphranzi (αί τής μητρός μου άδελφαί), deoarece până atunci mătușa lui mai mică o urmase sora referită la în pasajul de mai sus Faptul că aici nu se înțelege cucerirea de la nu necesită deloc dovadă dacă citiți textul Cronicii Mici la rând: descrierile evenimentelor din ea sunt aranjate în ordine cronologică Din câte se pare, V Grecu, la alcătuirea comentariului, a greșit pur și simplu Astfel, sub , Sphranzi vorbește despre capturarea Tesalonicului la sfârșitul secolului al XIV-lea ca singura si cunoscuta, fara a preciza daca a fost primul sau al doilea În opinia noastră, datele lui Sphranzi despre Tesalonic merită mai multă atenție decât informațiile date în scrierile lui Chalkokondylos, Doukas și Neshri, pe care J Dennis le consideră în lucrările sale La urma urmei, se știe că părinții lui Sphranzi cu copiii lor se aflau în Salonic când "răi" au luat stăpânire pe acest oraș Mai mult, pe baza unor date (tânărul Sphranzi, împreună cu tatăl său, a fost numit de Manuel al II-lea la alaiul tutorelui lui Toma, care a mers la Morea ; unchiul patern al lui Sphranzi a fost tutorele viitorului împărat Constantin ; de la vârsta de șaisprezece ani Sphranzi a fost violoncelist al lui Manuel al II-lea Paleolog până la moartea acestuia din urmă ?; al lui Sphranzi familia s-a mutat din Salonic la Constantinopol , se poate presupune că tatăl lui Sphranzi a fost unul dintre apropiații lui Manuel Paleologo, de aceea familia Sphranzi a trăit în Salonic din , când Manuel a devenit conducătorul acestui oraș și până la Manuel Paleologo, devenind împărat, mutat în capitală Astfel, devine evident că familia Sphranzi ar fi trebuit să cunoască bine istoria Salonicului cel puțin în ultimii douăzeci de ani ai secolului al XIV-lea, și dacă la sfârșitul secolului al XIV-lea Întrucât a avut loc o recucerire a Salonicului de către trupele otomane, Sphranzi nu a lăsat să noteze în ce perioadă a cuceririi acestui oraș de către turci părinții săi se aflau în el Între timp, istoricul menționează că capturarea râului Salonic la sfârșitul secolului al XIV-lea ca singurul Deși informațiile culese din mica cronică nu pot servi drept dovezi directe pentru a dovedi că în ultimele două decenii ale secolului XIV Salonic a fost cucerit de turci o singură dată, dar indirect aceste informații confirmă poziția lui J Dennis conform căreia a doua, definitivă cucerire a Salonicului de către Imperiul Otoman a avut loc abia în Dennis G A doua capturare

turcească a Salonicului , sau ? - BZ, , , H , p - Hopf K Geschichte Griechenlands Leipzig, , S ; Jorga N Geschichte des Osmanischen Reichs Gotha, , S ; vezi și celelalte lucrări enumerate în lucrarea citată de Dennis (p) Unat FR, Kõymen MA Kitab-i-cihan numa, Neșri tarihi Ankara, , I Dennis G Op cit , p Ibid Leunclavius J Historiae Musulmanae Turcorum de monumentis ipsorum exscriptae libri XVIII Frankfurt, , p Greșeala lui Levenklau a fost observată de Lenerz; vezi Loenertz R Manuel Paleologue et Demetrius Cydones, remarques sur leurs correspondances - EO, , , p - Grecu V Ducae Historia Turcobyzantina (-) București, , p - Becker Imm Ducae Michaelis Ducae nepotis historia Bysantina Bonn, , p Dennis G Op cit , p Dennis G Domnia lui Manuel al II-lea Paleolog în Tesalonic, - Romae, , p - Grecu V Georgios Sprantzes, Memorii - București, (în continuare - Sphr), p , - Sphr , p , - Ibid , p , nr Din pasajul de mai sus reiese clar că cea mai mare dintre cele trei fiice ale bunicului istoricului (celelalte două au devenit călugărițe) a fost mama lui Sphranzi Sphranzi a fost numit epitrapez și kelliot, vezi: Sphr , p , - , Ibid , - Ibid , - Părinții istoricului s-au mutat în capitală între anii și , întrucât se știe că în timpul cuceririi turcești se aflau la Salonic, iar George Sphranzi însuși s-a născut în la Constantinopol, unde, după , Sf Fomaida Absența oricăror rapoarte despre schimbările de regim în Salonic în perioada - confirmă, de asemenea, gândirea lui Dennis în scrierile lui Simeon al Tesalonicului, vezi: Balfour D Politico-historical Works of Symeon Arch-Ibishop of Thessalonica (/ to) Viena, , p Pm+, t- la L II Medvedev Orez Paris, gr , l R-s ₽"* A- l / Comanda β^-"^τ~Γ^ -
£"Tсгм/>">k ' x*"*e^>- Á'"'** "-Ou LO ~'x *^gtoe>sig "y^x "
Ku^j^yTH^nf^y |G" Aτβυλ àl"an "afa" T"aapI*IaMi> i ИааИВа н"*
Гia·/·"g/T|МтH"II*a·"·A**·Λ ■"♦ ····a'aiaL'taa a*i aadaS lmliLat**-
fX'T^ •"T*·- (aaaf>> ■ (*Л wáfCb T·" I a O" "·*"■"·>* ·>r"·** "
t-""vea"Laoa"{a"· (nxtaoain · i l iaL>>ch -'"m't" aM"\Zi taga'"(aYag |
an|\va"T"a"a"OTaI •"•f l'-w"·"· w*"^jnp·'··""··)*MM· hl· ■·?>&*■? /oL
"*"* *^ M·A>···· ml" " l/Oaa>t"iava>" Wrcùa it>b m "'" "¡TlblO,
gayaogtiamaG>D Iι"·í^ΐβ?> dm f J" ■ "'ȚVK *"ȚU * M T· T" Kw O p ,nII*|
mdmg "tCho'a "" П waCÓaVlaC-^On" a 'гт ^ a t"""ηΓ"K>Ί>τ Ou aa*âjțfc> rl
tW *ft" T "· ^'l' av" d"Gaga";a"Лт"· -waaaaí -w*T"/XaTta)T'*'r,"(r)'
ÇàaTL^naaíi ^atíajj- T* ·> ·("""*" ¿ ^ta^ta >CaOa> *'w"l'"á M
fJpÍÀr"aaejl'-nUr * "^Xλ* " \^ΛΐΛ"M rioam ai, iar molid d gtt E
osXtoX/u\ ^shch/d) oul,k giooofish rb / * ? d ojrtoH ya nadou* Î Q n
GLI" J JCHQDÎd o¿uluo rjr> |ÏL :ûb ri H-ưΙПРЯ ? 'YνKΓ,αf OlALÛ H ÛQD-^
π*ρ I jJ O Ç/(r)lUfnv|L ri Hirrub QjffiDjiÿ gü/H^ЙЕ /lilrgii-
Og"eNgini"iz' D£rijt>p /I OUI POI* riî o?lШ нтт^грЯ* ri ogg>x toreri ξθ
y ' rioâ/Ь ri o i^j'dojd o >^ñ œ и ri ql m yí /З^^P^'XбHT!HtbAO Ojn
¿НЧТРИЗθ?*** acul A^f/^l^ri/qosfKluprioóx^á^-rroH • 'η^ρ Z'Z Qbtû nim-
jN^} " \Z* E ft >)flTíeЯ Ύ Orez Fereastra jur gr , l ϋ Orez VIgon , fol
Tabelele -VII la articolul lui I V Sokolova I ssh YÍaW i-fv A / SPD-uri
"GRAP ~" G M- udc si m- & NHNSp Wi -fl SR Cft " CT VPfiT D" kAUJ NANN
QAPIWSCt t pp st ττ tf φ ωωωω fi A'AW LAO/ S topel fiJa m- sud \Λ
ai&AiSP îCTfAI MAC W W l vkplo STRAM KÉAûW juTcw - al-lea ¥¿A fiJfi ? f
IAθI C zero* pl OPUTA kishlsp GARD xlo ORSHSH VGAISPAI AΊ MA ra/ dLdd e
ΛA П ÊJVS ALtK Λ M WBíW AD αΔ K l M oπ DiViTU AAà e/KKΛ WAÍBtTl ' AAA D
M (eis Ae n ll o M- J Mf# edmilsh STg/P€A OPOS µl* TsiPATRi i* STRA I
TShNMDi + ZHA A A/β/θI&Γ ADA D eni A /Oΰ joint venture da $ DA rtHÎIÎ
k^liny DA € µ K LI ? SS ct p csst sssst ei ρ ÍC tt eu SS ПП ? ISS t
ccst FC CCC T P ÇCCC t " X ιυω VJUOW {UVJUJ ZVJ WU eT WWuiW ț IV Ui U/
Tab III IC" ζζζ# OM TWMl TWHBk^ A B D ITKΛ ZzW AÎHAIO fitìlAòh DEŞEURI?
"Vi P Z OS sen/Ti' som€ shemai eFAk' M- W Sime SHN&ASP U ST/A ^lk Z№ AL

le (cl WZ S AYLiy APLldr Strdt Shike* HHIUJ STAN ATPIKIIU va țese x>tshm "I G AD A Ac NA/k ai ts/ s AaaL J o Zύύ t> drfduu H re/n kshwj mmm i*l d shlt í)&yalazel uv FL J¿U GO(P(PFFM> XX >3Э d și mmm h "i cl o> ¿ i¡ o n mmm f z xl "r ¿uij F I II • Λ *(tm)" Y o H JY VVY ") 'ft jqjVdj iVU^V f 'c/lŸUt mvw N-D-fnpjm Z^-A I I Ô ί JV V I θ v V i l şi V tfv V n și v > H s v asta! eiyavae Qj KU/ paTyal > ""Sunt Y > M I ZhZh și η /SLAYA AGHI ÍJOVL' OJ * WffZ TV -M Vțfii/ ï ЯI€ T ¿ZJ V YAYA & ? VW SW VVЯ ev V fJL-/y"O •d 'OSwe U L lHH ?eo+ / V f us, ale asiduii shz / liag 'ù-ÿ- | ? tvCHYavl u-è-i t^itl ¿il' ff-siig VUYa N EVdUVU /N^ VU E V laL* mwjL^ SVUWi HDJ Si m?· ZHYΦ ehyu VIE ztg? W Z fffJJ shTs kC-h d^bmi K-k- DTVIL ""R"b ÏMω JuTTcto DMlsh da Z/Ã m-sar ΛΠΛI IKPA& RVSH gdkg paL^ d'strati gizhefd NJ/ -^A" M- J >OPÜ) TPIWCT Λ-nÇTUJ FÍ* JZ >? OK*a W Av S PL SCTAl " GRI GL ll^gsg TABi, STA S DiveYGD ¿Olí L l & X A' da N K AL G'll Ald GG § i i LA oí in' a da da r*s / ɵ i Λ Λ Da la * ADDA KA A în J Tab secolul IV N n PP lp Despre VP HH S PP PP im η ρ L PP oP o₽f Π CCC ττττ U SHSHSH SH și Tτ V " W Ce ΐτ b V ωω CCfTr VU) bJW cowtü CX CX Ц/UJ Hv tjkKH ТРДIИГ ΙK MW И шк л τωίαυ K-ά H д пли/ ЛЯЛТРI W CTPA IГШCIKC IK $ AAAГЛС unitatea Л ДVIхш ΛZ гитнC ciкел/ AfCA/ A LH c , / M- NE gshTsh ó-i *u\w Și! cu dacă/ incsh DHkLSh ¿Liu € W NlUJBÍCDab SCTPATHf €LLA βM/Ṡ AAAG d esnp DA VAGA MJ SPA SCTPAT CIK tu IM' "IWAC ipm PMLTO ASh Al Al B/ DAO AL AA A ÍK h Λ MUNCĂ/FOC/vrajă LADD/ /D/ AAAAAÂ ¿ ol DAL N JMU" Ce? '^v A/IVYU A G Δ- b NI Y Da Taoji Va P τT cu NHN ηπPP CCCC TTT I lÁJtyU/UJ L PP CCCCTTT Y UJUjU/U/ PC fl pp g ccc PP PP cccc Mo P ce Relatii cu publicul? ce lip p cce TT K SH TT ¥ U/WlÜ τTí У www TT Y WW T TT S tJiüW TT τ Ì u/w] Eu Zeh l" /CHG Îmi pare rău W C L \uIlsh PMTûH ATAAH' iMANCH Mt KWAJ ÜAISCTPA ai>r A aaa l Î KAL /V- ZW ojTCU -^- ! W l G"SI lriiisg tgsha* Al L S ws CSP ÎlATPJK vraja ctpiH OAfc fi Z/-Z Z iKlluSZ* nAôTCYf MG/TSHNA WüT"// MD ATU trandafir ?ATNS/ IKSLI AíflBffoSM ALAM JTBf? La L nu iiikaa snɵ ï l E L €A LADOS (c)QOâu ?C PMT/ ksptgo A₽бI* ♦ev* (DNO^S A θ/Λ* ¿\ DS IgA G/ S Λ AA ÉW / K UA ars DDAALL S ΛA Λ nat/TS IAD pentru ^ vikl k> Krl kA l GD Enshkl A l Da g í ι/u NI L Glae Unt A A b " YAL L/T$ AA G -A¿C PINKCL Tab vu î N L P Cçç Gt V HNoΠ PPt cSGt Y pe nn P Cec t UJUj wlu sUWUJUJln JJWLUGJ onn pe ecc m wwwiü PPCcTtTTTJJ pc/mascul нм fipptt la www O Π PP C CCT TT b ftxvWwWUJW NU CC TTTVΦ UJUJW Π ? CCÍTTT V ш ujЦ) o mro V) CΠ mg ДД L diUOHNN (TIMHΠI SJJNNHNW mcn p iixx?^ dj инн ГПГИГЖЛ Д Д ¿ U NLVAIR ZZ#Z ■HJ LA m?v nr" ^ "XN H o" aV V^>v" zrzz în gropi şi nu VW Ntru? β ÎN mțf IYALG H-Ô-> λ θHH V "și s Mrt rfVNm vɵviz vie" "tQ- -I ηρ|σιί Sunt un Hit eu rixVJJ OllXlJX UMlJ гe> H-θ- fitti V i gl n VNftf " JUG d írtMi n" , pfl tu¿ eu H VVUV V"kN X >ij "l> VT "Pernii eu ■"y#rzz ¿y^ y" D^x:^ gLdf'k"^Ч" ^^" "" Țn·;^ A^u^D^'i'ta^ u^iL 'pDI^ IMn"V^^>Vd> κ C/^a/A T^f^'lo *^ olñ c^ cSyòpjiaw^ Tjí/bO- ^r^Ote/'TT(r) AA?j -O Í Í MA -λ "ιχ: Λ^τTάχαχ; ως •TSÍ^Ojüíti ^L^CcC, ορTά*, CÂ'^CU çy J^ntoJTôiA Éo^ ^ρς h^z-d^seh^ tA Orez Muzeul de Istorie de Stat, Ai , fol Autograful lui Dimitry Trinoliis Scolii separate (Sf , , , , -) au fost pictate de Maxim Margunius Orez Γ I M, Nr , fol Litograf al lui Ioan Eugenia Orez TsG A al RSS Ucrainei din Lvov, f , ou , Λ" Autograf lui Meletios Pgasas Orez GIM, , l Textul a fost scris de Michael Ligizos al scoliei - Anthony Damilas Orez Muzeul de Istorie de Stat, ,V , l Textul a fost scris de Thomas Vitsimano, scolia de Anthony Damilas Orez -'ι și tabelul I la articolul lui T Λ II "mai pot altul Orez I Evanghelistul Matei Matepadaran, L " , , l Orez Evanghelistul Marcu Matepadaran, Vs , fol Orez Pagina de titlu a Evangheliei după Marcu Matenadaran, Nr , l Orez Pagina de titlu a Evangheliei după Luca Matepadaran, Nr , l Tab i Inițiale, marginale Matenadaray, nr Orez - la articolul lui A Ya Kakovkin Pic Țesătură

coptă din colecția Hermitage (bere Aí) · Orez Medalion înfățișând martiriul Sf Fekla Detaliu al unei țesături din colecția Hermitage (Inv Nr) Orez Medalion înfățișând martiriul Sf Fekla Desen (detaliile lipsă sunt indicate printr-o linie punctată) Pic t la articolul lui A I Romanchuk și M Ya Bykov Pic Blocul nr din zidul cetatii din Kalamita Orez Vas ca Bloc V Orez Nava numărul Orez Vas nr Bloc L , fragment Orez Vas -V c Glare At i, colțul din stânga Pic Bloc V Orez Blocul numărul rorpsovka descrisă iì, Orez - la articolul ! F Fichman Orez R Ohu VI, , recto Orez R Ohu VI, B, verso Cronograma bizantin, volumul PUBLICAȚII I F FIkhMAN R OXY , VI, : GARANTIE PENTRU COLONURI DE ATRIBUT* (Ms II , χ , IX) În fața noastră se află o foaie de papirus de conservare incompletă Deasupra, stânga și dreapta, textul este complet păstrat Fundul papirusului este deteriorat, ruperea este neuniformă Deasupra era un spațiu liber de , cm, din care acum a mai rămas o bucată mică Ca urmare a pierderii acestei părți a papirusului, partea dreaptă a primei linii a fost oarecum deteriorată În stânga există o margine liberă de , cm lățime, în dreapta textul, cu unele excepții (Sf , , , , ,), ajunge la capătul papirusului, iar în toate cazurile (cu excepția Sf) ramanand liber spatiul este ocupat de o sigma finala alungita (c) Primele cincisprezece rânduri au fost păstrate aproape complet Ultimele trei au lacune care pot fi indiscutabile restaurate Textul se încheie cu o clauză de penalizare a cărei termeni rămân necunoscuti Numărul de litere dintr-o linie variază foarte mult (de la la , în rândurile - de litere) În ultimele rânduri, fluctuațiile numărului de litere sunt mai mici (de la la de litere) Diferența dintre numărul de litere pe rând, combinată cu incapacitatea de a determina conținutul (și, prin urmare, lungimea) clauzei de penalizare, face imposibilă determinarea cu suficientă acuratețe a numărului de linii lipsă și, prin urmare, a numărului de litere lipsă în intrarea verso (dreapta) După toate probabilitățile, lipsesc - linii Este posibil să fi existat o margine liberă în partea de jos Presupunerea absenței sau prezenței unei margini libere este de asemenea relevantă atunci când se încearcă determinarea numărului de litere lipsă pe verso (dreapta) Textul verso este scris perpendicular pe textul principal pe recto, retras la , cm de marginea de sus a verso (marginea stângă a recto) In stanga exista un spatiu liber de , cm; dacă a existat și spațiu liber în dreapta nu poate fi stabilit din cauza întreruperii textului menționat mai sus Scrisoarea merge de-a lungul fibrelor Garanțiile pentru coloanele atribuite sunt o varietate a așa-numitelor έγγύαι εις παράστασιν (Gestellungsbürgschaften), a căror esență a fost că garantul și-a asumat obligația de a asigura șederea permanentă a persoanei care este percepută în locul convenit și prezentarea sa la cerere (sau până la o anumită dată) Garanțiile pentru coloanele atribuite sunt o sursă valoroasă pentru studierea situației acestui grup mare de populație dependentă a Egiptului din vremea bizantină Cel puțin cincisprezece garanții au ajuns până la noi, menționând coloanele atribuite ca fiind încredințate, garanții și uneori ambele Majoritatea acestor texte au fost publicate integral, două de R Ohu, VI, ( ) și XVI, * Impulsul publicării textului a fost trimiterea de către Dr R A Coles (Oxford) a fotografiilor lui R Ohu , VI, și R Ohu , XVI, Dr H Zotter (Graz) a acordat cu generozitate dreptul de a publica papirusul, a verificat cu originalul și a raportat gândurile sale despre locuri obscure (vezi text) și a trimis fotografii și negative pentru publicare E E Granstrem a revizuit transcrierea textului, Yu Ya Perepelkin a trecut în revistă anumite pasaje Tuturor acestor persoane, precum și lui O D Berlev, care a raportat etimologia numelor egiptene, autorul își exprimă aici

profunda recunoștință C Timpul Bizantin, ( ) - în parte, unele texte aparținând arhivei Fl Anastasia, nu au fost încă publicate și sunt în curs de pregătire pentru publicare de către J Van Helst Acest articol publică textul integral al papirusului stocat în biblioteca Universității din Graz (Austria), publicat parțial de B P Grenfell și A S Hunt în Volumul VI "Oxyrhynchus Papyri" în , în secțiunea "Texte minore" B P Grenfell și A S Hunt au considerat că aceasta este o garanție de același tip ca și R Ohu , I, =W, studiat și republicat în mod repetat Chrest, =Jur Pap , =Sel Pap , I, = FIRA, III, (r) La acea vreme era absolut adevărat, în termeni generali este adevărat acum, dar în lumina numărului relativ mare de garanții emise, putem spune că textul nostru este o garanție întocmită după o formă simplificată și, prin urmare, dacă căutăm cea mai apropiată analogie, atunci aceasta este PSI, I, ( ), nu R Ohu , I, Particularitatea lui R Ohu , VI, constă în faptul că aceasta este o garanție a trei coloane atribuite pentru celelalte două De regulă, cauțiunile se referă la punerea în cauțiune a unei coloane de către un fidejusor, dar există și cazuri când au fost doi cauționari, dar sunt din aceeași localitate, iar o persoană acționează ca fidejusor R Ohu , VI, este în acest sens (azi) un document unic Strict vorbind, acesta nu este nici măcar un document, ci o combinație formală a două garanții independente într-un singur document Atât garanții, cât și garanții sunt coloane atribuite anionului, dar locuiesc în localități diferite - Megas Mukhis și Eutychiades: doi garanți și primul garant - în Megas Muchis, al doilea garant și al doilea garant - în Eutychiades Primii garanți nu au nicio legătură cu al doilea garant, al treilea garant nu are nicio legătură cu primul garant S-ar părea că ar fi mai firesc să se întocmească două garanții separate și să nu le combine mecanic într-un singur text Compilarea unui astfel de "hibrid" unic poate fi explicată doar prin două circumstanțe Ambele coloane au fost închise în închisoarea Anions din Oxyrynchus și s-a dovedit că au fost eliberate în același timp Prin urmare, pentru a salva papirusul și timpul scribului, în loc să întocmească două documente, s-au limitat la alcătuirea unei singure garanții pentru ambele În practică, acest lucru a fost foarte posibil, deoarece garanțiile au fost întocmite într-un singur exemplar și păstrate în arhivele Anionilor Comisarii, deși locuiau în localități diferite, au deținut împreună același teren sau au ajuns în închisoare ca urmare a participării la aceeași infracțiune Din păcate, conținutul papirusului nu ne permite să răspundem la această întrebare Garanția este sub forma așa-numitei Tabellionenurkunde, pentru care a se vedea: Meyer PM Juristische Papyri Erklärung von Urkunden zur Einführung in die juristische Papyruskunde Berlin, , S Ili- , unde sunt date structura documentului și literatura anterioară, precum și: Ate-lotti M , Costamagna G Alle origini del notariato italiano Roma, (Studi storici sulariato italiano,), p - О проучительствах см : Montevecchi O La Papirologia [Torino,], p - și literatura citată acolo? о прочительствах за колонов см : Seidl E De Eid im romisch-ăgyptischen Provinzialrecht IL Die Zeit vom Beginn der Regierungs Diokletians bis zur Eroberung Agyptens durch die Araber Munchen, (MBPAR,), p - TEXT domnia evlaviosului și evlaviosului nostru despot, cel mai folositor Fla[ius] Tiberius Mauriki[us] în eonio[y] Augustus si Imparat al anului c, sub acest euseb (stat) al despotului nostru) anul ã 'Athyr kd ind(iktionos) al treilea gloriosii urmași ai amintirii lui Euclidean Apion, care a devenit proto-patriarh și a construit gloriosul oraș al Oxirighiților prin Mina, proprietar și furnizor (r) aceiași despoți, aceiași bărbați celebri, conducătorul și bătrânul Anisios vinovat fiul

lui Anup, mama lui Tavi și Aurelios Anodp îngrijitor []fiul lui Anisios, altă mamă a lui Tapai • condus de așezarea lui Megalo Moucheos și a lui George, fiul lui Ioannou din așezarea Eutychiados fermierii care au subscris la ea, profesând o opinie voluntară și aleși în mod arbitrar dragonul divin și venerabil este conceput și acceptat de supranaturalul prezent Noi Anisios cel Bătrân și Anodp Îngrijitorul Praodn, fiul lui Philoxenus din Moucheos, I George Kyriakon fiul Victor mama lui Kyrias din moșia lui Eutychiados din această lege de o altă moşie a geniului acestor fermieri, din moment ce aceasta să rămână și să rămână continuu în aceeași moșie și atâta timp cât este părăsită, nu se mută în alt loc, ci a căutat și dintre ei la [noi] în ciuda imensului geniu pentru acesta propriu-zis -; în orice zi de profeție citām și livrăm [arată] fiecare loc de refugiu] unde [ele] sunt și am []am [ed] o închisoare interiorul casei noastre, iar dacă nu facem asta, mărturisim că o vom primi mâine super puteri Verso t gravidă născută de Anisios înainte de fiul (preot) Anodp și[iar Georgiou fiul lui Ioannou din [din casa lui Eutychiados și Kyria[Stk : c, hypatias, a, kd; : hiperphystatos? : ofertă? : fiu; Încă genii? : fro/, fiu; : fiule, asta? : al lu, hymon of genius? : adi aliptos : ap olibanesthai? : himetrul de geniu? : genam/, p/, -pre, son TRADUCERE În cel de-al treilea an al domniei celui mai dumnezeiesc și evlavios domn și cel mai mare binefăcător Flavius Tiberius Mauritius, eternul Augustus și autocrat, în primul an al consulatului preacuviosului nostru domn, Athyr al treilea indicție Celor mai excelenți moștenitori ai glorioasei amintiri a lui Apion, fostul arhipatrician, care deține și aici pământ în gloriosul oraș Oxyrhynchites prin Mina iketa, care cere și dobândește drepturi și obligații pentru stăpânii săi, aceiași bărbați atot-slăviți, presbiter Anisios, fiul lui Anup și al mamei Tavis, și frontistul Avrilius Anui, fiul altui Anisius și al mamei Tapai, provine din satul Megas Mukhis, iar George, fiul lui Ioan, din satul Eutychiades, coloane atribuite tale Recunoaștem, prin decizie voluntară și alegere independentă, depuse printr-un jurământ divin și imperial, că garantăm și acceptăm cauțiune de la Excelența Voastră, suntem presbiterul Anisius și frontistul Anup, Pravs, fiul lui Filoxen din același (sat) Mukhis, eu sunt George - Kiriaka, fiul lui Victor și al lui Yateri Kiria din aceeași posesie a lui Eutychiades de același nume, o altă posesie a Excelențelor Voastre, coloanele voastre atribuite, astfel încât să rămână constant și să fie în acel * proprietatea în sine și că nu vor părăsi (propietatea menționată) în niciun fel și nu se vor muta în alt loc, ci fiind solicitați de la noi de Excelența Voastră prin persoane subordonate dvs , în orice zi și cu orice ocazie, vom adu-le și dă-le, excluzând orice loc de refugiu, unde i-am dus, în închisoarea gloriei tale cămin Dacă nu facem acest lucru, atunci recunoaștem (ne angajăm) să plătim Excelenței Voastre Vers: Garanție făcută de Anisius, presbiter, fiul lui Anup și [ ] Gheorghe, fiul lui Ioan, din [ ] din satul Eutychias și Kyria [ ] - În garanţiile ulterioare, datarea este precedată de ipvo-catio divina, de exemplu: PSI, I, x (, vezi: BL, I, p), ( ); R Ohu , XXIV, t ( ), XVI, ^ ( ); PSI, I, - (, vezi: BL, I, p) Datarea se da dupa anul de domnie, dupa consulat si dupa rechizitoriu Pentru datarea documentelor bizantine, vezi: Bagnali RSt Warp K A The Chronological Systems of Byzantine Egypt Zutphen, (Studia Amstelodamensia ad epigraphicam, ius antiquum et papyrologicam pertinentia,), în special p , ; Bagnali RS, Worp KA Regnai Formule în Egiptul Bizantin [Missoula,] (BASP, Suplimente,), în special p - Vorbim despre moștenitorii lui Anion II Pentru această familie vezi: Hardy ER The Large Estates of Byzantine Egypt New York,

(Studies in History, Economies and Public Law/Ed by the Faculty of Politicai Studies of Columbia University,), p - ; Fikhman I F Oksyrhynchus - orașul papirusului M , , p - , - și literatura acolo citată; despre posesiunile lor - ibid , p - Formula este menționată într-un număr de texte; în unele dintre ele în loc de διαδόχοις există κληρονόμοις, de exemplu: R Ohu , I, ( ); P Lond , III, ( ), ( ); R Ox , XVI, & ( ), I, =W Chrest , =FIRA, III, = Contratti, ( ), XVI, ( ), ( ) ατρικίου, de exemplu: R Ohu , I, ; P London, III, p; R Ohu , XVI, v ( ) Καί ένταδθα înseamnă că Anionii aveau posesiuni nu numai în Oksirinsky, ci și în alte nume, vezi: Decretul Fikhman I F op , p , - Pentru titlul orașului, vezi: Hagedorn D Ὀξορύγχων πόλις und Ὀξορογχιτων πόλις - ZPE, , XII, S - , în special - ; Decretul Fikhman I F , soc , p - Διά Μηνά οίκέτοο O formulă comună în documentele apioniene adresate acestora ca indivizi, de aceea lipsește în SB, VI, (Herakleupol,) și P Vărs , ( ), despre care vezi: Fikhman Decret I F op , p - , - și literatura acolo citată Cea mai completă listă de referințe: Fichman IF Skia ven und Skla-venarbeit im spatrõmischen Oxyrhynchos (im historischen Langschnitt) - JWG, / Tabelle , nr - , , - , - , - , - În P Ohu , XXIV, ( ), formula este oarecum diferită: διά'Ρουφ În P Ohu , XXXVI, β ( ), alături de Mina, există un alt iket - Mison, dar funcțiile lor sunt diferite: Mina reprezintă stăpânul, iar Mison dă axa, așa cum face tâmplarul Fivammon în R Ohu , XVI, ( ), călugăr Luca în R Ohu , XVI, OO o=Sel Pap , I, ( ), maestrul morii Ilya în R Ohu , XVI, ( ), miĥanurgul Zakhary în R Ohu , XVI, ( ) și pragmatistul Victor în PSI, I, ( ); vezi mai mult: Fikhman I F Meșteșug și o mare moșie în Egiptul bizantin: (După papirusuri grecești) - PS, , nr ( ), p - , - ; El este Egiptul la cumpăna a două ere Meșteșugari și lucrări meșteșugărești în secolele IV - mijlocul secolului VII M , , p - , - Editorii papirusului Oxyrhynchus, ER Hardy (Op cit , p) și alții, traduc slujitor - slujitor, M V Levchenko [Despre istoria relațiilor agrare în Bizanț în secolele VI-VII: (După Egiptul bizantin) - PIDO, , Nr / , p] - angajat L Wenger (Die Stellvertretung im Rechte der Papyri Leipzig, , S -) a dovedit că acesta era un sclav reprezentându-și stăpânul în conformitate cu normele legislației în vigoare la acea vreme (C J , VPI, , -), asupra căruia i-a atras atenţia L Mittais Vezi de asemenea: Grundz M , S - ; Tauben-schlag R Geschichte der Rezeption des rõmischen Privatrechts in Aegypten Studi in onore di P Bonfante, , = 'aubenschlag R Opera minora Warszawa, , I, S - ; Idem Das Sklavenrecht im Rechte der Papyri - ZS RA, , L=Opera minora, II, S - ; Idem Legea Egiptului greco-roman în lumina papirurilor, î Hr - d Hr Varșovia, , p - ; Walij II J - ZS, RA, , XC, p (rec pe P Ox , XXXVI și XXXVIII) Pentru semnificația cuvântului οίκέτης în terminologia sclavă a papirusului Oxyrhynchus, a se vedea: Fikhman I F Oxyrhynchus - orașul papirusului, p - A C Johnson, L C West [Egiptul bizantin: Studii economice Princeton, (Princeton University Studies in Papyrology,), p] traduce οίκέτης ca "agent", iar H Gerstinger [Zwei Briefe des Güterbeamten Orígenes ans Antinoopolis an seinen Patron den KoHies Elias în Arsinoe dd august - (?) n Chr - Sylloge bizantina in onore di SG Mercati Roma, (Studi bizantini e neoellenici,), S] ca "Güterbeamte", ceea ce pare a fi incorect; vezi: Fikhman I F Meșteșug și moșie mare , Cu , aprox ; El este Egiptul la cumpăna a două ere , Cu , aprox D Bonneau [L'administration de l'irrigation dans les grands domaines en Egypte au VIe siècle de n e - În: Proceedings of the Twelfth International Congress of Papyrology Ann Arbor, Michigan, - August Toronto, (American Studies in Papyrology,), p] consideră că Mina era manager (intendent), iar J Gascon [Notes critiques sur quelques papyrus des Ve

et VIe siècles - GhE, , XLVII, p , nr) - antigeuchom (vice-dominus) O oarecare dificultate este faptul că iket-ul Minei este menționat timp de un secol întreg; pentru explicațiile propuse pentru această împrejurare, vezi: Fikhman I F Oksirinkh - orașul papirusului, p - Αγωγή - actio, adică drepturi, susține că s-ar putea prezenta ca reclamant; ένοχή - obligatio, adică obligații pentru care ar putea fi dat în judecată; pentru detalii vezi: Wenger L Op cit , S Ἀνήσιος πρεσβύτερο(ς) Absența denumirii Αύρήλιος (vezi și mai jos, sf , ,) nu trebuie luată ca dovadă că el nu era Avrilius Enapografii erau fără îndoială auriliani, deoarece erau considerați oficial cetățeni liberi (ingenui) În majoritatea lor covârșitoare, enapografiile menționate în papirus sunt Avrilii, iar omisiunea desemnării este o consecință a inexactității scribului Pentru denumirile lui Flavius și Aurelius, vezi Keenan JG The Ñames Flavius și Aurelius ca denumiri de statut în Egiptul roman de mai târziu - ZPE, , XI, p - , în special p , nr și p , nr ; , XIII, p - Anisius, ca majoritatea celorlalți enapografi ai lui Apion, poartă un nume egiptean, care înseamnă probabil "sfetnic", din egipteanul jn-jsw Acest lucru este destul de firesc, având în vedere predominanța numelor egiptene în onomastica satului întregului Egipt (în Oxyrhynchus nome, este mai puțin reprezentat, vezi: Hoim S E Griechisch-ägyptische Namenstudien Uppsala, , S , Anm) Menționarea numelor grecești (George, Philoxenus, Cyriacus, Kyria), latine (Victor), biblice (Ioan) este asociată cu literatura Noului Testament și venerarea sfinților și martirilor, vezi Antonini L Le chiese critiane nell' Egitto dal IV al IX secolo secondo i documenti dei papiri greci - Aeg , , XX, p- - Πρεσβύτερος - nu un bătrân, ci un duhovnic, vezi Sf , unde cuvântul joacă rolul unui determinant, ca φροντιστής; vezi: O'Callaghan J La palabra "presbitero" en documentos de epoca bizantina - Boletín de la Asociación Española de Orientalistas, , XII, p - Despre presbiter ca reprezentant al administrației inferioare a bisericii vezi: Antonini L op cit , p În stăpâniile apioniene existau biserici subvenționate de o mare moșie; vezi: Antonini L Op cit , p - , nr , , , , , - ; XIX, (a) ( ) Anisius a fost probabil preotul bisericii din satul Megas Mukhis Presbiterii, ca și alți clerici de rang inferior, erau angajați în agricultură; vezi: Wipszycka E Les ressources et les activités économiques des églises en Egypte du IVe au VIIG siècle Bruxelles, (Papyrologica Bruxellensia,), p - Printre deținătorii Apionilor se numărau preoți; vezi de exemplu: R Ohu , XVI, ( ); XIX, (/ sau /); XVIII, j ; b b > > , ( ); XIX, (a) j ; ( ), XVI, , d > ; , > b , ; ; > ; ie> gz! > ; XVIII, > s j (?) (toate în secolul al VI-lea) (Editorii lui R Ohu , XVIII consideră pe acești preoți nu clerici, ci reprezentanți ai administrației; vezi: Indici, VII) Prin urmare, nu este de mirare că Anisius este un enapograf G Rouillard (La vie rurale dans l'Empire byzantin Paris, , p) consideră că preoţii - γεωργοί, amintiţi în documentaţia Apionilor, "aparţinea fără îndoială acestei clase superioare de coloni" (ea înseamnă coloni) liberi) După toate probabilitățile, în rândul clerului, ca, într-adevăr, printre alți deținători de Apions, au existat și "coloane libere" Textul nostru, ca şi P Lond , III, ( ), unde diaconul enapograf acţionează ca garant, arată însă că au existat şi enapografi în rândul clerului Este posibil ca majoritatea clerului să nu fi fost "coloane libere", ci tocmai enapografi Ἀνοῦπ - un nume foarte comun printre egipteni din jnpw Despre St Anupe vezi: Antonini L Op cit , p , nr Ταβῆς vezi: Namenbuch, sv, și Onomasticon, sv din tj-nt-bs "aparținând lui Bes (fiica lui Bes)" Φροντιστής Întrucât frontiștii conduceau mici părți ale moșiei și grupuri ale populației

dependente, nu este de mirare că există indicii de frontiști care sunt și enapografi: R Ohu , XVI, ( ); ( ); P Amh , II, > (VI c) R Eri , (sec VI); în R Ohu , XVI, ( ), enapograful indică că este fratele unui frontist; este evident că fratele era enapograf Enapografii au fost probabil cei mai mulţi dintre frontiştii menţionaţi în conturile economice ale lui Apions, vezi, de exemplu: R Ohu , XVIII, β ; ev > ; > ; XIX > În PL Bat , XVII, e=SB, X, (Oc , , d), presbiterul și frontistul acționează împreună ca mediatori Ταπάης din egipteanul tj-nt-p',-h',t "aparținând unui bărbat pe nume Pais" În ed prinţ Ταπάνης, de unde a trecut ca singura mențiune în Namenbuch, sv "Ορμώμενοι άπο έποικίου Aceasta nu înseamnă rezidență fizică, ci apartenență legală, vezi: Braunert H Die Binnenwanderung: Studien zur Sozialgeschichte Agyptens in der Ptolemäer- und Kaiser zeit Bonn, (Bonner historische Forschungen,), S ; Fikhman I F Oxyrhynchus - orașul papirusului, p Despre έποίκιον vezi: Fikhman I F , aprox și literatura acolo citată Μεγάλου Μοόχεως, cf stk , unde definiția lui Μεγάλου este aparent omisă (este posibil ca în R Ohu , XVIII, P în loc de Μεγάλου 'Ρούχεως să se citească Μεγάλου Μοόχεως) Μοχις este atestat în nomesurile lui Arsinoit, Herakleupol și Oxyrhynchus, unde existau și alte toponime ale aceleiași rădăcini, vezi: Wõrterbuch, III, S și Wõrterbuch, Suppl I, S Μοδχις din mh^ înseamnă "depozitare de lemn" Muhis este menționat în documentația apioniană în R Ohu , XXVII, (-), PSI, VIII, ( ) De obicei, numele de epicium este urmat de Εΰτυχιάδος În stk Eutichiada este desemnată ca κτήμα Pentru echivalența termenilor, vezi: Fikhman I F Oxirinkh - orașul papirusului; despre Eu-tychiades, vezi: Dizionario, II, p Έναπόγραφοι γεωργοί-coloni adscripticii Autorul intenționează să ia în considerare datele papirusului asupra enapografilor într-o altă lucrare, pentru un scurt rezumat a căruia vezi: Fikhman I F Ascribed columns according to papyri data VIII Conferință Uniune despre Orientul Antic, dedicată memoriei academicianului VV Struve: Rezumate M , , p - În unele garanții, adresa se termină cu salutul χαί-ρειν; vezi, de exemplu: P Lond , III, ( ); R Ohu , XLIV, ( ); XXVII, ( ) - Divinum (sacrum) et augustum iusiurandum, т е Rezultate preliminare în studiul științific al producției, de autor: Seidl E Eid , S - B P Oxy , XXIV', O o (г): ύπομνύμενος În cazul Adunării Naţionale: Partsch J Griechi-sches Bürgschaftsrecht I Dreptul Commonwealth-ului integral grecesc Leipzig; Berlin, , p - ; άναδέχεσθαι- Ibid , p - Similar cu masculin παρά + gen , fulgi de nea spontani, fulgi de nea și fulgi de nea π αρά + că ; см pret: P Lond , III, O (г), P Oy , XLIV, O o (г); I, = SB, XII, (VI в); XVI, м (г); Partsch J Op cit , S ; Societatea civilă San Nicolò M Zur în cărturarii Keil și în papirusurile greco-egiptene Munchen, (SB BAW, ,), S , Anm Πραοδν Vezi: Namenbuch, sv, Onomasticon, sv din Coptic SHROOTCH - "îngrijire" După υιόν Φιλοξένου se citește απ[ ] αο Μούχεως În conformitate cu sistemul general acceptat de notație, origo sugerează citirea άπό έποικίου Μούχεως sau άπό τοό Μούχεως Dr Hans Zotter, care a verificat originalul la cererea noastră, observând că chiar și cu o lampă cu ultraviolete este imposibil de citit mai mult decât în fotografie, relatează că poate recunoaște "doar literele απ dinaintea golului și literele où după decalaj " Pentru a citi άπό έποικίου nu vede suficient spațiu în gol (scrisoare din iunie) Deoarece ultimele două litere seamănă mai mult cu αο decât cu ου (ου este scris aproape peste tot separat, fără ligatură), poate că ar trebui să citiți άπ[ό] τοδ αύ(τοδ), luând liniuța peste ύ raportată în scrisoarea sa către dr X Zotter, cum este semnul de abreviere? Adevărat, în toate cazurile când cuvântul este dat (vezi rândurile , , , I, , , ,), αύτός nu este prescurtat, inclusiv în

expresia άπό τοδ αύτοδ, menționată de două ori în stk unsprezece 'Ἄλλου κτήματος În acest context, κτήμα probabil nu are sens tehnic, ci pur și simplu denotă proprietatea stăpânului, ca în formulele άπό έποικίου κτήματος τής ύμετερας ύπερφυείας Alături de έν τω αύτω κτήματι există construcţia έν τω αύτοδ κτήματι, de exemplu: P Lond , III, ( ); P Ohu , XLIV, ( ); PSI, III, (secolele VI-VII), dar asta nu înseamnă deloc că se înțelege κτήμα aparținând enapografului; cf : R Merton, II, : R Ohu , XXIV, - έν τή αύτή κώμη O serie de garanții indică faptul că acestea înseamnă nu doar colonul (colonurile) acceptat (acceptat) pe cauțiune, ci și familia și proprietatea acestora, iar obligația de a îndeplini tot ceea ce are legătură cu personalitatea sa, este subliniată, т f к его судьбе (statusu) enapografa Vezi, de exemplu: P Oxy , I, : după acești filați și gameți și animale și toate astfel de bagaje răspunzând la toate condițiile aceeași persoană, adică averea scriitorului, și de asemenea P Lond , III, (d) ; P Oxy , XLIV, , le (г); P Merton, II, (конец VI в); P Heid , (VI-VII вв) Cea mai completă listă de obligații este prezentată în P Oxy , XXVII, (г), PSI, I, (г) Ἐπιζητουμένους Oσ έπιζητεί́ν vezi: San Nicolò M Op cit , S - ; în P Merton II, - ζητούμενους, precum și într-o serie de garanții de la Afrodita enumerate mai jos - 'Eν οίαδήποτε ή[μέρα Citirea este cu siguranță corectă, este confirmată de toate garanțiile similare, dar τ în fotografie pii nu este vizibil, iar Dr H Zotter nu l-a putut găsi pe original (aceeași scrisoare) "Orice zi" înseamnă că și duminica; a se vedea: formula έκτος αγίων περιβόλων καί θείων χαρακτήρων καί αγίας κυριακής, menționată într-o serie de garanții fără legătură cu o moșie mare, de exemplu: R Cairo Masp Π ; IΠι ; IV ; V ; VI ; VP ; VPI (omis din stb IX): X ; XI ; HPi ( ); PSI, VI, ( ); P Cairo Masp , III, ( ); ( ); P Flor , III, u ( ); P Cairo Masp , III, u (sec VI) (toate: Aphrodito), P Strasb , I, ; , ; ; ; (Ant); BGU, I, (Memphis,); despre R Ohu , XIX, ( ) vezi mai jos Παραφέ[ρ]ομεν În R Ohu , XLIV, o ( ); XXVII, az ( ) παροίσω Unele garanții adaugă: έν δημοσίφ τόπφ, adică într-un loc public; vezi: Wõrterbuch, I, S s v δημόσιος și II, , s v τόπος, precum și P Oxu , XLIV, o ( ); XXVII, a ( ); P Merton, II, (sec VI) O δημόσιος τόπος vezi Druffel E von Papyrologische Studien zum by- zantinischen Urkundenwesen im Anschluss an P Heidelberg München, (MBPAR,), , S , Anm ; Wenger L Die Quellen der romischen Rechts Wien, (Osterreichische Akad d Wiss Denkschriften der Gesamtakademie,), S - ; ER Hardy (Op cit , p , n) consideră că compilatorul P , Oxy , I, , arătând spre transmiterea coloanei încredințate έν δημοσίφ τόπφ, și puțin mai jos - έν τή φυλακή , a combinat două formule diferite Într- adevăr, în textul nostru, precum și în P Ohu , XVIII, (sec VI), PSI, I, ( ); R Ohu , XXIV, ( ): XVI, ao ( ); PSI, I, a a ( ), este indicată doar închisoarea Anionilor, iar în R Ohu , XLIV, O ao aa ( ) - "loc public" și "închisoare a orașului", v ө de asemenea un "loc guvernamental" Dar în P Ohu , XXVII, ( ) și P Merton, P, (secolul al VI-lea), aceeași formulă este folosită ca și în R Ohu , I, , iar acest lucru este greu de considerat o coincidenta O formulă ușor diferită este dată de R Ohu , XIX, ( ): ή Expresia δημοσία spune că transferul urma să fie făcut public Din câte se pare, aceasta se însemna: mai întâi, garantul trebuia să predea persoana pentru a fi încredințată unui "loc de stat", apoi să o ducă la închisoare, de unde îl luase la un moment dat pe cauțiune O altă explicație este posibilă, și anume că, în ochii compilatorului, închisoarea privată a unui mare proprietar era același loc public cu închisoarea orașului Garanțiile oficiale de la Heracleupel - SB, VI, ( ) și GPR, V, (sfârșitul secolului al V-lea) vorbesc despre δημόσιος τόπος ταύτης τής πόλεως |A]ίχα π[αντός τό]που

προσφ[υγής] Există trei formule:) Εκτός παντός τόπου προσφυγής καί λόγου (P Ox , I, , : XLIV, al; XXVII, ; P Merton, IIα ν) ord τόπου προσφυγής καί λόγου (C Oxi , XVIII, O);) Δίχα παστός τόπου προσφυγής (PSI, I, ; III, , dar există o întrerupere în text);) Δίχα λόγου (P Oxy , XXIV, lg; XVI, ; PSI, I, al) După cum arată S Brassloff (Zu den Quellen der byzanti-nischen Rechtsgeschichte - ZS RA, , XXIII, S -), această condiție nu se aplică garantului, ci garantului B P Grenfell și A G Hunt, au tradus clauza referitoare la τόπος προσφυγής - "fără nici un attemp la zbor" (trad P Oxy , I,), dar A S Hunt, retipărind textul din Sel Pap , I, , a tradus "interzis de la orice sanctuar", iar acest lucru este mai exact, deoarece nu înseamnă pur și simplu zbor, ci zbor către un loc care avea dreptul de azil; vezi mai sus referirea la R Ohu, XIX, ( ) Sensul cuvântului λόγος este discutabil B P Grannell și A S Hunt traduc în P Oxy , I, "scuză" (aceeași traducere dată de E R Hardy Op cit , p și editorii P Merton, II,) , AC Hunt în Sel Pap , I, - "subterfugiu", edituri P Ox , XIX, - "rațiune" S Brassloff (Op cit , S) , ,), V Arangio-Ruiz (FIRA, III, p n și traducere) cred că aceasta se referă la λόγος (ασυλίας), adică, conduită în siguranță P M Mayer, A A Schiller, A Steinventer, precum și editorii R Ohu , I, și P Merton, II, , consideră că în λόγος ar trebui să se înțeleagă "scuză, evaziune" (vezi literatura și argumentare în Steinwenter (Zu den koptischen Schutzbriefen , S , Anm ,) Se pare că P Ohu , XIX, δοθησομένου) dovedește că înseamnă carte de securitate, vezi și traducerile din R Oxy , XXVII, și XLIV, (spre deosebire de neclaritatea traducerii lui R Oxy însuși, XIX,) , ( ) -) a interzis acordarea azilului bisericesc enapografilor Faptul că în textele de garanții a fost totuși necesar să se prevadă renunțarea la dreptul de azil, este, după S Brassloff (Op cit , S -), un indicator al contradicției dintre dreptul statului și cel bisericesc, dovadă că în limba egipteană practicarea unui astfel de drept a fost acordat, ceea ce a determinat necesitatea includerii unei interdicții în textele de garanții Despre dreptul de azil, a se vedea literatura citată în FIRA, III, p , aprox , precum și: Wenger L Asylrecht - RAC, , I, S - - Ἐ|ν] τή φυλακή τοδ ένδ[όξου ύρ,ων] οίκου Editorii P Ohu , I, a tradus "în păstrarea aceleiași onorate case a ta", dar deja A S Hunt, retipărind textul, a dat traducerea "în camera de gardă a casei tale onorabile", un ER Hardy (Op cit , p , n ,) tradus întocmai "în temniţă", şi găsim aceeaşi traducere şi în R Oxy , xxvii, ; P Merton, II, , WL Westermann [The Slave Systems of Greek and Roman Antiquity Philadelphia, (Memoriile Societății Americane de Filozofie,), p , nr J se opune unei asemenea traduceri, revenind la traducerea editorilor R Ohu , I, Între timp, corectitudinea traducerii φυλακή - închisoare se confirmă ca garanții similare, unde scrie φυλακή τής πόλεως [R Ox , XLIV, ; PSI, I, (), cp BGU, I, (Memphis,) I, precum și materiale legate de închisorile private ale marilor proprietari de pământ (pentru o listă de texte, vezi: Fichman I F Oksyrhynchus - orașul papirusului, p) În Egipt, închisorile private erau destul de comune, în ciuda interdicțiilor imperiale frecvente și aparent nereușite: C T , IX, , ( ); C J , IX, , ( ); ( )) E Seidl (Der Eid , S , Anm) consideră că închisorile aparținând proprietarilor auto-predați, care erau în același timp pagarh, nu pot fi considerate private Dar în Oksyrhynchus a existat și o închisoare de oraș, vezi: Fikhman I F Oksyrhynchus - orașul papirusului, p , , (adăugare la p , st de mai sus), precum și R Ohu, menționat mai sus, XLIV, ( ) Persoanele care se pare că nu au ocupat funcții publice aveau și închisori, de exemplu, Κέλης din P Merton, II, (el este menționat atât aici, cât și în Sf fără epitete și funcții), precum și biserici, de

exemplu, R Ohu, XIX, ( ) - celula de pedeapsă la spitalul bisericii R Rémondon (Les contradictions de la société égyptienne à l'époque byzantine - JJP, , XVIII, p -), recunoscând existenţa închisorilor private, în acelaşi timp consideră că aceste închisori, fiind, ca şi vucellaria , la dispoziția și pe conținutul marilor proprietari privați, a servit și a apărat interesele statului, care a dus o politică ipocrită Închisorile private au fost o consecință inevitabilă a legislației colonice, care punea asupra proprietarilor de pământ obligația de a asigura ancorarea colonelor la pământ și ascultarea lor "Interzise de litera legii, închisorile private sunt de fapt în concordanță cu spiritul ei Sunt chiar încurajați" (p) A se vedea, însă, comentariile noastre cu privire la declaraţiile lui R Remondon: Fikhman I F Pirusov, s - Materialul despre închisorile private este adunat în: Hardy ER Op cit , p - Eί[δέ μή τ]οδτο , Acesta este începutul unei clauze penale care nu a supraviețuit Pentru clauze de penalizare, a se vedea: Berger A Die Strafklauseln in den Papy- rusurkunden: Ein Beitrag zum gräko-ägyptischen Obligationenrecht Leipzig; Berlin, Clauza penală a intrat în vigoare în cazul fugării celui încredințat (άπόλειψις; R Ohu , I, ; XLIV, ; XXIV, [ ] și neprezentarea acestuia (μή παράδοσις;δοσις; R Ohu , I, Textele mărturisesc două tipuri de pedeapsă pentru încălcarea condiţiilor de fidejusiune:) plata unei amenzi: în R Ohu , I, - nomism; XLIV, , două uncii alexandrine de aur; XXIV, - un litru de aur;) despăgubirea prejudiciului cauzat prin îndeplinirea de către garant a obligațiilor persoanei imputate (Schadenersatz, Erfüllungsverpflichtung) Aceasta se exprimă de obicei prin formula: ξητουμένοις άποκρίνασθαι (P Merton, II, II, O lg ; , XVIII, ; PSJ, I, ; și casierii (masare) Adevărat, astfel de date nu sunt atât de multe și sunt împrăștiate bit cu bit, în primul rând în venituri și carnete de cheltuieli În cadrul Fondului "Cheltuieli Ambasadorului" (Ambaxiato-rum expensae) există un cartular cu înregistrarea contribuțiilor bănești pentru un împrumut forțat de mii florini, anunțat de republică în în legătură cu cererile bizantinului împăratul Manuel al II-lea Paleolog pentru a-i ajuta pe asediații "Otomanii Constantinopol (AS, nr) Ibid (nr) - relatări ale ambasadei genoveze în / în Ungaria și Zadar) Alte trei cărți similare, pentru și , sunt stocate în arhivele Băncii San Giorgio Împreună, acesta este un material neprețuit pentru istoria coloniilor genoveze din întregul bazin al Mării Negre s-au păstrat două registre - sub și (AC, nr ,) În fine, o serie întreagă Magistrorum rationalium introitus et exitus - Arhivele Statului Genova (далее - AS G), Antico Comune (далее - AC), - ; Communis lanue massaria - ASG, AC, - cm публикацию: Airalăi G O ambasada genoveză la Zara în - Diverse studii istorice Genova, , or eu, p - ASG, San Giorgio, Peire Massarie - , - , În cazul autorului: Musso GG navigaţia genoveză şi comerţul cu Levantul în documentele Arhivei de Stat din Genova (Sec XIV-XV) documentele se referă la istoria celebrei expediții a amiralului genovez Paganino Doria împotriva Veneției și Bizanțului în anii - * Avantajul cărții lui Polonio este că conține o schiță a studiului fondurilor "Arhivei Vechii Comune" (p -), în multe cazuri sunt indicate publicările de documente Aș dori ca aceste referințe să fie mai complete și mai sistematice în publicațiile de acest gen S K W Seibt Die byzantinischen Bleisiegel în Õsterreich Teii Kaiserhof (Publicaţiile Comisiei de Studii Bizantine, Vol II) Viena, pagini + planșe Un loc tot mai mare în ultimii ani în studiile prosopografice, istorico-geografice, juridice, istoria artei și alte studii a fost ocupat de materialele din sfragistică bizantină Acest lucru se datorează atât apariției unor noi ediții, cât și

retipăririlor corectate ale unui număr mare de sigilii (corpusul lui V Laurent, publicația fundamentală a lui G Zakos și A Vegleri, amendamentele lui V S Shandrovskaya la catalogul lui B A Panchenko, etc), și cu rezultatele unei îmbunătățiri din ce în ce mai mari a metodelor de datare și atribuire a acestora din urmă Cu toate acestea, există încă puține publicații cu drepturi depline: din peste de mii de sigilii bizantine cunoscute, doar o mică parte a fost publicată Publicația analizată introduce în circulație o cantitate semnificativă de materiale sigilografice, corectează și completează prevederile adoptate anterior Catalogul sigiliilor bizantine din colecțiile Austriei a fost creat de celebrul bizantinist vienez Werner Seibt, autorul a numeroase lucrări despre sfragistică, prosopografie, sistemul politic și administrativ al Imperiului Bizantin, precum și cercetări istorice și geografice legate de Armenia , Georgia, Bulgaria Cartea a fost publicată ca parte a noii serii "Publicațiile Comisiei de Studii Bizantine" a Academiei Austriace de Științe Dintre cele aproximativ de Molivdovule bizantine din Austria, mai mult de sunt păstrate în dulapul cu monede al Muzeului Kunsthistorisches din Viena A doua ca număr de materiale colectate este colecția autorului acestei publicații, V Zeibt Alte monumente se află în colecţia mehitariştilor, în Institutul de Numismatică Antică al Universităţii din Viena, în zece colecţii private etc În secțiunea introductivă a cărții, autorul oferă scurte informații despre istoria formației fost, ; Ferrer MT și Malol Dos registres de G "Officium Maris" de Genova Medvedev I P (Leningrad) Note preliminare asupra tradiției manuscrise a legii agricole Manuscrise din secolele XIII-XIV " Chekalova A A (Moscova) Yeshu Stylit sau Procopius? (Cu privire la problema modului de reprezentare de către greacă și autorii sirieni ai războiului dintre Bizanț și Iran din -) Ê I S Chichurov (Moscova) Teofan Mărturisitorul - editor, editor, autor? (în legătură cu articolul K Mango) Ivanov S A (Moscova) Relațiile bizantino-bulgare în anii - Karpov S P (Moscova) La Originile Ideologiei Politice a Imperiului Trebizond (Despre originea titlului Μέγας Κορνηνός) Í Sokolova I V (Leningrad) Despre epigrafia sigililor bizantine din secolele al VIII-lea- Samodurova G (Moscova) Scurtă cronică anonimă din manuscrisul grecesc al lui Gos Muzeul de istorie " Fonkich B L (Moscova) Cărturarii greci ai Renașterii Izmailova T A (Leningrad) Manuscris din (Matenadaran, Nr) " Kakovkip A Ya (Leningrad) Medalion copt țesut înfățișând martiriul Sf Fekla " Romanchuk A I , Bykov M Ya (Sverdlovsk, Sevastopol) Desene ale corăbiilor medievale din cetatea Kalamita Mesaje Nikolaev V D (Moscova) Dovezi din cronica lui Pseudo-Simeon despre campania rus-dromiților și a lui Oleg împotriva Constantinopolului din T Krivov M V (Solnechnogorsk) Ultimii Ghasanizi dintre Bizanț și Califat Dzhagatspanyan E D (Moscova) Încă o dată despre cucerirea turcă a Salonicului la sfârșitul secolului al XIV-lea Publicaţii Fikhman I F (Leningrad) R Ohu , VÍ, : garanţie pentru coloane atribuite (Doamna II , χ , JX) Likhacheva I D, Lyubarsky Ya N (Leningrad) Monumente de artă în "Biografia lui Vasile" de Konstantin Bagryapo-çojsparo ' - Critică și bibliografie Recenzii Litavrin G G (Moscova) K V Hvostova O abordare cantitativă a istoriei socio-economice medievale M , - Zalivalova L N (Kostroma) "Orașul medieval" și problemele orașului bizantin Litavrin G G (Moscova), Granstrem E E (Leningrad) Da N Lyubarsky Michael Psell Personalitate și creativitate Despre istoria preumanismului bizantin M : Știință ; Michael Psell Cronografie/Traducere, articol și note de Ya N Lyubarsky Moscova: Nauka, Litavrin G G (Moscova) Ya N Shchapov Moștenirea legală bizantină și sud-slavă în Rus' în secolele XI-XIII M : Nauka, Putsko V G (Kaluga)

V D Lihaciov Miniatura bizantină: Monumente ale miniaturii bizantine din secolele IX-XV în colecțiile Uniunii Sovietice M , Banca A V (Leningrad) V P Darisvich Arta seculară a Bizanțului: lucrări de visatiy-smoto uyazhzh Art, Trubinov IO V (Leningrad) A Ya Kakovkin Textile copte din colecțiile Schitului L , Granstrem B E (Leningrad) Literatura greacă medievală și Rusia antică (Note despre unele cărți din ultimii ani) Belobrova O A (Leningrad) GK Vagner · Problema genurilor în arta antică rusă M : Art, Karpov S P (Moscova) M Balard Ba Romanie génoise (XIIe-début du XVe siècle) Roma; Genova, I-II, • Bibikov M V (Moscova) Studii literare bizantine: tradiții și modernitate (H Hunger Die hochsprachliche profane Literatul der Byzantiner Munchen, , Blvd I-II) Romanchuk A· I (Sverdlovsk) D Ovcharov, M Vaklinova monumente bizantine timpurii din Bulgaria, Secolul IV-VII - Sofia, · Beridze V , Alibegashvili G (Tbilisi) E Bakalova osuarul lui Bachkov Sofia, Likhacheva V· D· (Leningrad) T Malmquist Frescuri bizantine din secolul al XII-lea în Kastoria Agioi Anargy-roi și Agios Nicolaos tou Kasnitzi Uppsala, Fonkich B L (Moscova) Notă paleografică despre manuscrisul din Madrid al Skylitzelor - Adnotări Prosopographisches Lexikon der Palaiologenzeit - Fazik (Veroffentlichungen der Kommission für Byzantinistik, Bd) Viena, - Les regestes des actes du Patriarcat de Constantinople, vol faza V/Par J Darrouzes Paris, N Oikonomides Hommes d'affaires grecs et latins la Constantinopol (XIIIe- secolele XV) Montreal; Paris, V Polonius Administrația statului publică Genovese fra Tre-e Quattro- o sută Arhiva "Comuna antică" [La Societatea Ligure de Povestea Patriei, serie nouă, voi XVII (XCI), etaj] Genova, W Seibt Gelul Bliss Bizantin din Austria Teil Kaiserhof (Publicatiile Comisiei fiir Bizantinesti, Bd II) Viena, Δ Γ Άποστολόπουλος Către ΜέγαΝομιμον Zăpada a revenit în urma furtunii de zăpadă δημοσίου Βιχαίου decembrie Хроника ' Colocviul franco-sovietic de studii bizantine de la Paris Primul simpozion internațional "Bulgaria pontica medii aevi" (Nessebar, - mai) Conferința "Arta metalului de la Antichitatea târzie până la Evul Mediu dezvoltat" (Berlin, - martie) Lista de abrevieri Cartea timpului bizantin volumul Aprobat pentru publicare de către Institutul de Istorie Mondială al Academiei de Științe a URSS Editor B L Fonkich Redactor al editurii F eu Arsky Editor tehnic O G Ulyanova corector L S Agapova, L P Strelchuk IB nr Eliberat Semnat pentru publicare T- Format x '/ β Hârtie tipografică Nr Tipare obișnuită Tipărire mare Usl cuptor l fiule Cr utt Uch -izd l Tiraj exemplare Tip zak Prețul este de ruble k Editura "Știință" , GSP- , Moscova, B- , Profsoyuznaya St , Ordinul Steagului Roșu al Muncii Prima tipografie a editurii Nauka , Leningrad, V- , rândul ,